

Trollhättans
Stad

Årsredovisning 2020

TROLLHÄTTANS STAD

VISION:

Trollhättan

- en stolt
och innovativ stad
med plats för
framtiden

Omslagsfoto:

*Den nya byggnaden på Drottningtorget
invigdes och togs i bruk under 2020*

Foto: Hanna Melin

Kommunstyrelsens ordförande Paul Åkerlund tar ett första spadtag för byggnationen av Stridsbergbron den 26 november.

Foto: Josefin Åkesson Bengtsson

Innehåll

Viktiga händelser	4
Kommunstyrelsens ordförande	5
Trollhättan – en stolt och innovativ stad med plats för framtiden ..	6
Förvaltningsberättelse	
Översikt över verksamhetens utveckling	9
Den kommunala koncernen	10
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	14
Händelser av väsentlig betydelse	22
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	24
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	27
Balanskravsresultat	44
Väsentliga personalförhållanden	45
Förväntad utveckling	48
Finansiella rapporter	
Resultaträkning och kassaflödesanalys	50
Balansräkning	51
Redovisningsprinciper och noter	52
Intäkter och kostnader	58
Ekonomisk översikt – koncernen	59

Drift- och investeringsredovisning

Driftredovisning per nämnd	61
Investeringsredovisning per nämnd	62
Större investeringar i de helägda bolagen	63
Exploateringsverksamhet	64

Trollhättans Stads verksamhet

Utbildningsnämnden	66
Kultur- och fritidsnämnden	69
Omsorgsnämnden	71
Arbetsmarknads- och socialnämnden	74
Samhällsbyggnadsnämnden	77
Kommunstyrelsen	79

Övrigt

Begreppsförklaring	81
Revisionsberättelse	82

Årsredovisningen är kommunstyrelsens redogörelse över 2020 års verksamhet till kommunfullmäktige och övriga intressenter. Nämndernas egna redogörelser och analyser är en särskild handling.

Viktiga händelser under 2020

- 31 mars:** Med anledning av pandemin minskas kommunfullmäktige till 31 ledamöter (från ordinarie 61) efter en frivillig överenskommelse mellan gruppledarna i samtliga partier.
- 24 september:** Varje år utser Fairtrade Sverige den kommun som särskilt utmärkt sig i sitt arbete och engagemang till Årets Fairtrade City – och vinnare 2020 är Trollhättan.
- 21 oktober:** Som ett steg i att bli än mer digitala kopplar delar av organisationen upp sig på chatt via hemsidan för att det ska bli lättare att få kontakt i vissa frågor. Till en början är det arbetsmarknads- och socialförvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen som börjar att använda chattfunktion via hemsidan trollhattan.se som en ytterligare kontaktväg in till verksamheterna.
- 12 november:** Trollhättans lokala näringsliv har det kämpigt under den rådande pandemin, men förhoppningsvis kan Trollhättans Stads medarbetare hjälpa till att underlätta situationen genom att använda sin julgåva lokalt. – *Vi vet vilka svåra tider som många av våra företag genomlider, och julgåvan kan bli ett välkommet tillskott i kassan, säger Paul Åkerlund, kommunstyrelsens ordförande.*
- 26 november:** Paul Åkerlund, kommunstyrelsens ordförande, tar ett första spadtag för byggnationen av Stridsbergbron, efter att Kommunfullmäktige fattat beslutet den 23 november. Bron är en viktig del av framtidens infrastruktur i Trollhättan och kopplar samman staden ytterligare. Stridsbergbron, som blir 254 meter lång, är även en central pusselbit för utvecklingen av Trollhättans nya stadsdel Vårvik.

Hur finansieras verksamheten?

Trollhättans Stads verksamhet finansieras till största delen av skatter 2 804 mkr och generella statsbidrag 946 mkr. Övriga intäkter kommer från avgifter, hyror, räntor och bidrag m.m. på 881 mkr. Totalt omsätts 4 631 mkr.

Så används en hundralapp i skatt

	Vård och omsorg	33
	Utbildning	30
	Förskola och fritidshem	14
	Kultur och Fritid	6
	Individ och familjeomsorg	6
	Ekonomiskt bistånd	3
	Gator, vägar och parker	3
	Räddningstjänst och samhällsskydd	1
	Politisk verksamhet	1
	Övrigt	3
	Summa	100

Kommunstyrelsens ordförande:

Historiskt resultat!

Den globala pandemin har satt sin prägel på stora delar av verksamhetsåret 2020 och omfattande insatser har gjorts av stadens verksamheter med åtgärder i förebyggande syfte.

Under året ökade invånarantalet i Trollhättan för sjuttonde året i rad med 191 personer till 59 249 invånare. Det är positivt att befolkningen fortsätter att öka och det visar att Trollhättan har en fortsatt stor dragningskraft när det gäller nya invånare. I över 30 år har Trollhättan ökat sin befolkning förutom under några få år.

Paul Åkerlund
Kommunstyrelsens ordförande

Arbetslösheten, inklusive dem som är sysselsatta i program med aktivitetsstöd har ökat under året och var 12,5 % i januari 2021. Arbetslösheten i Trollhättan har sedan 2012 sjunkit, men har alltså återigen ökat vilket är en oroande utveckling.

Goda kommunikationer med utbyggda vägar, järnväg och bredband är fortsatt mycket viktiga för den framtida utvecklingen av stadens utveckling.

I Trollhättan finns också goda utbildningsmöjligheter vid Högskolan Väst med cirka 13 000 studenter.

I Fyrbodalen är Trollhättan ett arbetsmarknadscentrum och i Västra Götalandsregionen ett av tre utvecklingsnav, som tillsammans med Göteborg, är motorerna för tillväxt och utveckling.

Viktigt är också en offensiv näringslivsutveckling med stadens näringslivsfunktion och det kommunala bolaget Kraftstaden Fastigheter Trollhättan AB som tillsammans med Innovatum är viktiga förutsättningar för att bidra till tillväxt i stadens näringsliv.

Byggnad av bostäder är en prioriterad fråga som hör samman med målet att Trollhättans invånarantal ska öka till 70 000 invånare.

Under 2020 färdigställdes cirka 380 bostäder. Fler planeras, inte minst på helt nya gröna stadsdelen Vårvik, där vi kommer närmare vårt vackra älvrum. Fler invånare ger förutsättningar för en mångsidig service och ett rikt utbud av arbetstillfällen, utbildning och fritidsaktiviteter, dvs Trollhättan blir mer attraktivt!

Årets resultat uppgår till 296 miljoner kronor, vilket är 277 miljoner kronor bättre än budgeterat och är historiskt högt.

Det är positivt att det ekonomiska resultatet samt utfallet i måluppfyllelsen gör att balanskravet, de finansiella målen och kravet på god ekonomisk hushållning uppfylls för 2020. En god ekonomisk grund har därmed skapats inför kommande år.

Budgetöverskottet förklaras av ett flertal olika poster, men en viktig och avgörande del har varit statens kompensation med extra statsbidrag för det försämrade skatteunderlaget på grund av pandemin och ersättning för ökade sjuklönekostnader.

Fortsatta satsningar har gjorts på investeringar inom olika verksamheter med totalt 212 mkr. De största projekten var Stridsbergsbron, gatuutbyggnad Vårvik, inventarier grundskolan, exploatering Hjulksvarn och ombyggnad Slättbergshallen.

I MRP/Budget 2021 - 2023 är de ekonomiska förutsättningarna fortsatt utmanande utifrån den demografiska utvecklingen och hög investeringsnivå, bl.a. färdigställande av nya Stridsbergsbron över Göta älv som ska ansluta till den nya stadsdelen Vårvik.

Med visionen "Trollhättan – en stolt och innovativ stad med plats för framtiden" kommer arbetet under kommande år präglas av stort engagemang för att fortsätta utveckla Trollhättan. Ett Trollhättan som har ett långsiktigt helhetsperspektiv utifrån aspekterna social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet.

Till sist ett stort tack till alla förtroendevalda och alla anställda för alla goda insatser under verksamhetsåret 2020.

Paul Åkerlund
Kommunstyrelsens ordförande

Stadsdirektör:

Trollhättan – en stolt och innovativ stad med plats för framtiden

Det är nu dags att summera året 2020 och det har varit ett fantastiskt verksamhetsår men den globala pandemin har satt sin prägel.

Trollhättans positiva utveckling fortsätter. Antalet invånare var vid årsskiftet drygt 59 200. Andelen Trollhättebor som arbetar eller studerar fortsätter att öka och antalet nya bostäder blir fler. Målet är att vara 70 000 invånare år 2030.

Under 2020 färdigställdes cirka 380 bostäder. Fler planeras, inte minst på helt nya gröna stadsdelen Vårvik, där vi kommer närmare vårt vackra älvrums. Fler invånare ger förutsättningar för en mångsidig service och ett rikt utbud av arbetstillfällen, utbildning och fritidsaktiviteter, dvs Trollhättan blir mer attraktivt!

Said Niklund
Stadsdirektör

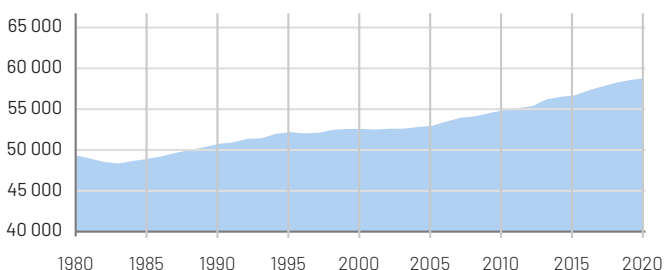
Av Sveriges 290 kommuner är Trollhättan nr 41 i storleksordning. I Fyrbodalen är Trollhättan ett arbetsmarknadscentrum och i Västra Götalandsregionen ett av tre utvecklingsnav, som tillsammans med Göteborg, är motorerna för tillväxt och utveckling.

Hur många och vilka är invånarna i Trollhättan?

Vid årsskiftet hade Trollhättan 59 249 invånare, en ökning med 191 personer under 2020. I över 30 års tid har vi haft befolkningsökning så när som på tre år. Under senare tid beror ökningen främst på inflyttning från utlandet och födelseöverskott. År 2020 minskade inflyttningsöverskottet genom främst en lägre inflyttning från utlandet, flyttnettot gentemot utlandet blev det minsta sedan 2012. Inom landet ökade utflyttning mer än inflyttning. Antalet födda blev liksom förra året lägre än vad som varit vanligt under senare år.

Folkmängdsutveckling 1980–2020

Antal invånare

Trollhättan har en relativt ung befolkning och hög andel med utländsk bakgrund. År 2019 var andelen med eftergymnasial utbildning 34 %, vilket är något lägre än riksgenomsnittet 37 %. Genom att allt fler söker sig till högskolestudier ökar nivån successivt.

Hur försörjer sig invånarna och hur ser arbetsmarknaden ut?

Trollhättan är ett arbetsmarknadscentrum. Senaste officiella siffror avser 2019 och visar 29 961 arbetstillfällen. Andelen sysselsatta inom tillverkningsindustrin har minskat kraftigt genom Saab Automobile AB:s konkurs, från 22 % till 13 % mellan åren 2011 och 2019. Genomsnittet i riket är 11 %. Hälso- och sjukvård med socialtjänst är numera störst och har närmare 24 %. Andra näringsgrenar som ökat mest under det senaste decenniet är utbildning och forskning samt finans- och företagstjänster.

Trollhättan har sedan 1990-talets lågkonjunktur högre arbetslöshet än riksgenomsnittet. Arbetslösheten sjönk fram till mitten av 2019 på grund av allmän konjunkturuppgång, förbättrade kommunikationer som gett tillgänglighet till större arbetsmarknader och att tillväxtbranscher skapat sysselsättning på hemmaplan. Därefter har arbetslösheten ökat något mer i Trollhättan än i riket. Arbetslösheten har ökat både i Trollhättan och i riket under 2020 med anledning av coronapandemin.

Arbetslösheten, inklusive dem som är sysselsatta i program med aktivitetsstöd har ökat under året och var 12,5 % i januari 2021. Arbetslösheten ökade under 2020 med 1,3 % i Trollhättan och 1,4 % i riket. För ungdomar 18–24 år har arbetslösheten sjunkit från 36,1 % i mitten av 2011 till mitten av 2019. Därefter har arbetslösheten för ungdomar ökat och låg i januari 2021 på 16,6 %. Ungdomsarbetslösheten ökade under 2020 med 1,3 % i Trollhättan och 2,1 % i riket.

Som industristad med många arbetstillfällen har vi alltid haft en stor inpendling. År 2002 var den som högst. Därefter har den avtagit men åter ökat under de senaste åren. Utpendlingen har stadigt ökat, särskilt till Göteborg. År 2019 var inpendlarna 11 393 personer medan 9 255 Trollhättebor arbetade på annan ort.

Trollhättan är en mångkulturell kommun där öppenhet och tolerans är förutsättning för framtida utveckling. Det finns ett stort engagemang för orten, som är en god tillgång.

Trollhättan – en attraktiv kommun

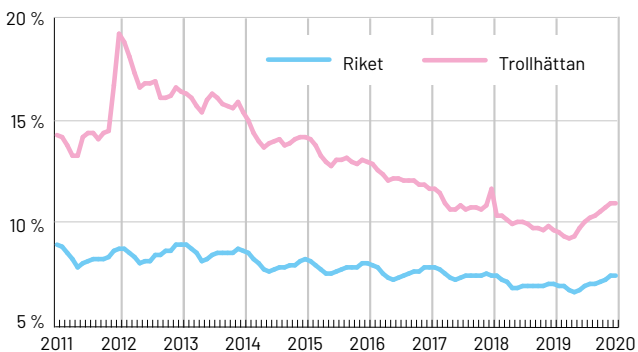
Trollhättans Stad har en viktig roll i kommunens utveckling. Dels genom sitt välfärdsuppdrag att finansiera och bedriva verksamheter som skola, vård och omsorg, socialtjänst, kultur- och fritidsverksamhet. Dels genom sitt samhällsutvecklingsuppdrag att planera, stimulera, ge goda förutsättningar för och bidra till en utveckling på områden som bostadsmarknad, näringsliv, infrastruktur och därigenom skapa en attraktiv miljö att leva och verka i.

Bra infrastruktur med väl utbyggda vägar, järnväg och bredband är av stor betydelse för utvecklingsmöjligheterna. Järnvägens dubbelspår och fyrfilig E45 mellan Trollhättan och Göteborg innebär snabba och utökade förbindelser som ger möjligheter till fortsatt utveckling som attraktiv ort för boende och företagande. Riksväg 44 till Uddevalla är fyrfältsväg vilket också bidrar till att stärka Trollhättan som arbetsmarknads- och utbildningsort.

Genom Trollhättan-Vänersborg flygplats finns det normalt goda förbindelser till och från Stockholm, men linjetrafiken är för närvarande inställd tills vidare med anledning av Corona pandemin. Flygplatsen är dock öppen för att kunna upprätthålla samhällsnyttiga funktioner.

Andel utanför ordinarie arbetskraft 2011 - 2020

Andel av registrerad arbetskraft 16-64 år

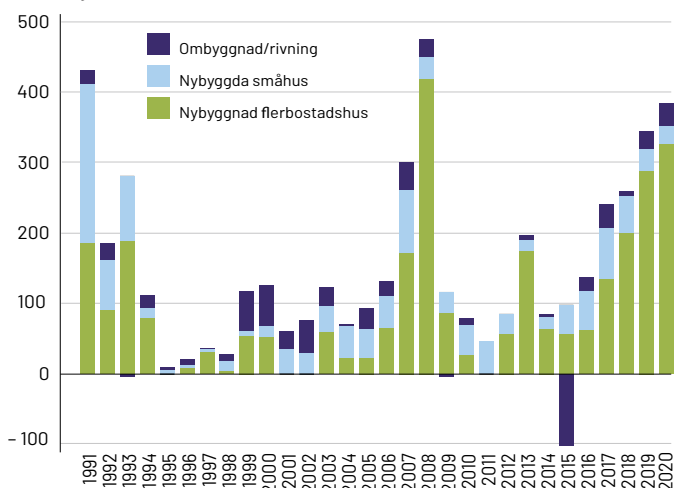
Ökat bostadsbyggande

Trollhättan har ambitionen att växa till 70 000 invånare. Nya bostadsområden och förtätningar av bebyggelsen planeras i attraktiva lägen. Detta tillhör huvudfrågorna i den översiktsplan för Trollhättans kommun som antogs 2014. Ambitionen är att erbjuda en blandad bebyggelse med god servicenivå och växlande natur.

Preliminärt tillkom 380 bostäder under 2020, varav 363 i flerbostadshus. Antalet nya bostäder väntas öka de närmaste åren eftersom flera större flerbostadshus byggs eller planeras, såväl allmännyttiga som privata. Efterfrågan på småhus och lägenheter är stor. Småhustomter blir fort sålda och nya områden är under planering.

Ny- och ombyggnad av bostäder 1991-2020

Antal nytillkomna bostäder

Goda utbildningsmöjligheter

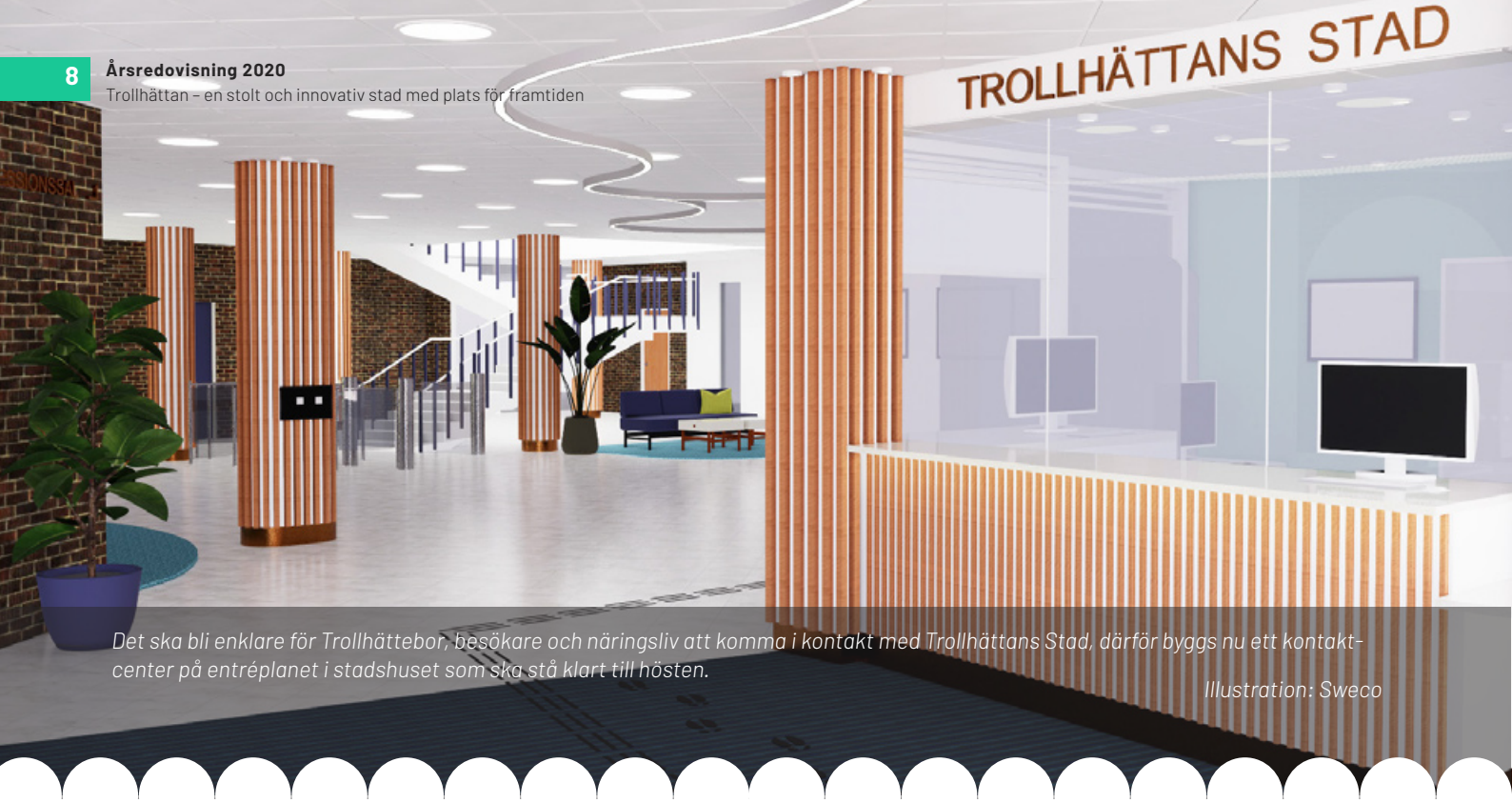
I Trollhättan finns goda utbildningsmöjligheter för såväl unga som vuxna. De studerande vid Högskolan Väst var cirka 12 700 år 2020. Med profilen arbetsintegrerat lärande hör Högskolan Väst till de högskolor där flest får arbete direkt efter avslutade studier.

Trollhättan värnar om att alla studenter ska trivas och att de har goda och trygga förutsättningar för att studera och leva på studieorten. Trollhättan är en av tre universitets- och högskoleorter med godkänd bostadsgaranti för studenterna. Garantin är viktig för Trollhättans attraktionskraft som studentstad och högskolans konkurrenskraft.

Trollhättan har tillsammans med Vänersborg en gemensam organisation för gymnasie- och vuxenutbildningarna – Kunskapsförbundet Väst i syfte att skapa goda förutsättningar för ett regionalt kunskapscentrum och fortsatt brett utbildningsutbud, trots mindre elevkullar i gymnasieåldern. Under 2020 har Kunskapsförbundet, i samband med pandemin, hanterat stora utmaningar och tvingats till stora omställningar. Förbundets cirka 6000 elever har under stora delar av året haft fjärr- eller distansundervisning. Ekonomin är i balans men det återstår ett viktigt arbete med att undersöka effekterna av att ha haft en så omfattande distansverksamhet under lång tid. Det kommer sannolikt att behövas kompensatoriska åtgärder som ett led i att säkerställa att elever kan ta examen och nå kunskapsmålen.

Offensiv näringslivsutveckling

Trollhättans stads näringslivsenhet, tillsammans med det kommunala bolaget Kraftstaden och Innovatum Science Park är starka instrument för att bidra till näringslivets tillväxt. Arbetet fokuserar på att attrahera nyetableringar, stödja befintliga företag i deras utveckling samt att främja att nya företag startas och utvecklas. Delar av Trollhättans näringsliv har drabbats hårt av pandemin och har stora utmaningar framför sig, både för att klara den akuta

Det ska bli enklare för Trollhättebor, besökare och näringsliv att komma i kontakt med Trollhättans Stad, därför byggs nu ett kontaktcenter på entréplanet i stadshuset som ska stå klart till hösten.

Illustration: Sweco

fasen och vara rustade för den omställning som kan komma. Trollhättans totala attraktionskraft och tillgång till kompetens är oerhört centralt för näringslivet att kunna fortsätta växa, och samverkan med Högskolan Väst, Kunskapsförbundet och andra utbildningsaktörer är av stor vikt. Företagsklimatet utvecklas positivt liksom samverkan mellan Trollhättans Stad och näringslivet.

God offentlig service

En god livsmiljö och offentlig service är av stor betydelse för invånarna samt Trollhättans attraktivitet. Det är förutsättningar för en fungerande vardag för både individer och företag. Trollhättans Stads verksamheter bedrivs med invånaren i fokus för att uppfylla målen i de politiskt fastställda uppdragen.

Professionalism, helhetsperspektiv, utveckling och delaktighet är viktigt. Hälsofrämjande ledarskap och ansvarsfullt medarbetarskap är viktiga framgångsfaktorer för verksamheten.

Verksamheten har i huvudsak genomförts enligt uppdragen och de prioriterade målen. I Trollhättans Stad bedrivs ett gemensamt arbete för att stärka en hållbar social och ekologisk utveckling och med utgångspunkt från Agenda 2030.

Öppna jämförelser, rankingar och egna undersökningar visar att Trollhätteborna är nöjda med den kommunala verksamheten och sina påverkansmöjligheter. Trollhättan hävdar sig väl jämfört med andra kommuner. Samtidigt ska vi fortsätta utveckla och förbättra verksamheten.

Alla kommuner står inför utmaningen att tillhandahålla välfärdstjänster med hög kvalitet inom ramen för tillde-

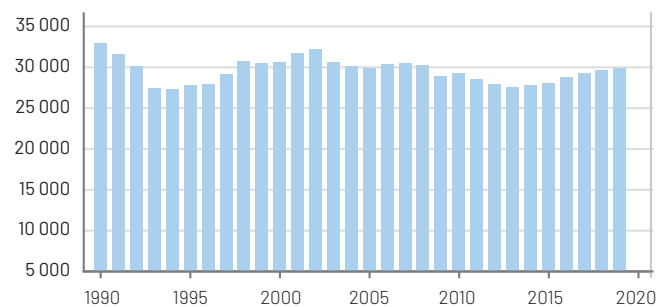
lade resurser. Det kräver alltmer samverkan, effektivisering och nya arbetssätt för att utveckla verksamheten. Flera interna processer och många tjänster till invånarna har digitaliserats och utvecklingen fortsätter, bland annat genom etablering av ett nytt kontaktcenter – en väg in till staden.

Kompetensförsörjningen är fortsatt en stor utmaning och därför har vi under 2020 intensifierat arbetet att stärka vår attraktivitet som arbetsgivare.

Med visionen "Trollhättan – en stolt och innovativ stad med plats för framtiden" som ledstjärna och med fullt fokus på att göra livet enklare i Trollhättan, kommer arbetet under 2021 präglas av hög kompetens och stort engagemang för att utveckla såväl platsen som organisationen Trollhättan.

Antal arbetstillfällen (dagbefolkning) 1990–2019

Antal sysselsatta 16 - w/år

Said Niklund
Stadsdirektör

Översikt över verksamhetens utveckling

Trollhättans kommunkoncerns finansiella utveckling har sammantaget varit god de senaste fem åren. Så även utvecklingen för staden som svarar för 85 procent av koncernens omsättning. För att få en bild av kommunens och koncernens ekonomiska ställning, redovisas över en femårsperiod mått från resultaträkning, kassaflödesanalys samt balansräkning.

DEN KOMMUNALA KONCERNEN					
Kategori Mkr, där inget annat anges	2020	2019	2018	2017	2016
Verksamhetens intäkter	2 053	2 019	1 949	1 931	1 830
Verksamhetens kostnader	-4 883	-4 920	-4 823	-4 636	-4 398
Skatteintäkter och statsbidrag	3 750	3 488	3 377	3 297	3 155
Finansnetto	-30	-32	-30	-56	-60
Årets resultat	405	110	82	159	175
Soliditet, % ¹⁾	22,0	20,7	22,2	23,7	25,0
Soliditet inklusive totala pensionsförpliktelser, % ²⁾	14,8	12,6	12,8	13,1	12,0
Investeringar	1 278	1 344	1 497	1 286	957
Långfristig låneskuld	6 741	6 254	5 899	4 525	2 925
Antal anställda, medelantal årsarbetare	5 279	5 445	5 319	5 311	5 143
Personalkostnader	3 034	3 068	*	*	*

* Uppdelning på kategori saknas

KOMMUNEN					
Kategori Mkr, där inget annat anges	2020	2019	2018	2017	2016
Folkmängd, st, 31 december	59 249	59 058	58 728	58 238	57 753
Kommunal skattesats, %	22:36	21:56	21:56	21:56	21:56
Relativ skattekraft enligt taxering respektive år, % ⁴⁾	92	93	93	92	91
Verksamhetens intäkter	798	768	788	840	810
Verksamhetens kostnader	-4 245	-4 230	-4 184	-4 041	-3 849
Skatteintäkter och statsbidrag	3 750	3 488	3 377	3 297	3 155
Finansnetto	72	82	72	61	54
Årets resultat	296	36	-14	94	108
Driftbudgetutfall, avvikelse mkr	49	-52	-80	47	67
Skatteintäktsutveckling, % ⁵⁾	7,5	2,1	6,1	5,3	4,0
Nettokostnadsutveckling, % ⁶⁾	-0,2	3,3	2,4	4,5	5,2
Soliditet, % ¹⁾	51,5	52,2	60,8	61,6	63,0
Soliditet inklusive totala pensionsförpliktelser, % ²⁾	29,7	25,7	28,3	28,2	25,0
Investeringar (netto)	212	145	168	162	135
Självfinansieringsgrad, % ³⁾	362	71	28	92	128
Självfinansieringsgrad inklusive exploaterings- och större infrastrukturprojekt, % ⁷⁾	203	57	24	81	128
Långfristig låneskuld	431	399	92	79	82
Antal anställda, medelantal årsarbetare	4 364	4 553	4 399	4 413	4 325
Personalkostnader	2 592	2 621	2 611	2 488	2 340

1) **Soliditet** Eget kapital i relation till de totala tillgångarna. Avspeglar kommunens finansiella styrka på lång sikt.

2) **Soliditet inklusive totala pensionsförpliktelser** Eget kapital inklusive pensionsskuld före 1998 som redovisas som ansvarsförbindelse, i relation till de totala tillgångarna.

3) **Självfinansieringsgrad** Anger hur stor del av årets investeringar som finansieras av egna medel. Årets resultat exklusive avskrivningar och realisationsvinster med tillägg för ersättning för sålda anläggningstillgångar/nettoinvesteringar med undantag för exploateringsprojekt och stora infrastrukturprojekt.

4) **Relativ skattekraft enligt taxering respektive år** Anger Trollhättans genomsnittliga skattekraft i relation till rikets genomsnittliga skattekraft.

5) **Skatteintäktsutveckling** Anger periodens skatteintäkter och statsbidrag i relation till föregående års skatteintäkter och statsbidrag.

6) **Nettokostnadsutveckling** Anger verksamhetens nettokostnader för perioden i relation till verksamhetens nettokostnader föregående år.

7) **Självfinansieringsgrad** inklusive exploateringsinvesteringar och stora infrastrukturprojekt.

Den kommunala koncernen

Trollhättan kommunkoncerns samlade verksamhet kan visas med utgångspunkt från nedanstående bild. Den består av nämndsorganisationen, kommunalförbund, koncernens moderbolag samt väsentliga privata utförare. Cirka 85 procent av den samlade verksamheten utgörs av Trollhättans stad.

Den politiska organisationen

Kommunstyrelsen ansvarar för kommunövergripande frågor med de två förvaltningarna kommunstyrelsens förvaltning och serviceförvaltningen. Under kommunstyrelsen sorterar olika utskott som bereder frågor till kommunstyrelsen.

Kommunfullmäktige är stadens högsta beslutande organ och dess uppgifter framgår av kommunallagen. Fullmäktige beslutar i frågor av större vikt för kommunen

såsom mål och riktlinjer för verksamheterna, budget, skatt och andra viktiga ekonomiska frågor. Fullmäktige ska även vara ett forum för idéer, debatt och information. Ledamöterna, som representerar olika partier, utses genom allmänna val för en period på fyra år. Valnämnden ska fullgöra kommunens uppgifter vid val till riksdagen, region- och kommunfullmäktige, val till Europaparlamentet samt folkomröstningar med mera. Kommunfullmäk-

tige ska kontrollera att den kommunala verksamheten sköts på ett korrekt sätt. För detta arbete utser fullmäktige revisorer. Revisorerna är oberoende och granskar objektivt och självständigt kommunens alla verksamheter samt prövar om de bedrivs enligt god revisionsd. I uppdraget ingår också att granska de kommunala bolagen. Mandatfördelning kommunfullmäktige:

Mandatfördelning kommunfullmäktige		
Politiskt parti	Mandat 2019 - 2022	Mandat 2015 - 2018
Socialdemokraterna	24	27
Moderaterna	13	11
Sverigedemokraterna	8	6
Centerpartiet	4	3
Vänsterpartiet	4	4
Liberalerna	3	4
Miljöpartiet	3	4
Kristdemokraterna	2	2
Totalt antal mandat	61	61

Kommunstyrelsen utses av kommunfullmäktige och ansvarar genom sin förvaltning för att fullmäktiges uppdrag verkställs och följs upp. Styrelsen har hand om samtliga verksamheter som fullmäktige beslutat att inte lägga på annan nämnd, bolag, stiftelse eller förening samt har ett helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning. Styrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders och eventuella gemensamma nämnders verksamhet, samt övrig kommunal verksamhet som bedrivs i kommunalförbund som kommunen är medlem i.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden ansvarar för det offentliga skolväsendet för barn och ungdomar, vad avser förskola, fritidshem, pedagogisk omsorg, förskoleklass, grundskola och grundsärskola och i övrigt de uppgifter inom det offentliga skolväsendet som enligt relevanta förordningar och skollag kommunen ansvarar för. Nämnden ansvarar också för tillstånd för bedrivande av fristående förskolor, beslut om rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg samt har tillsynsansvar för dessa verksamheter.

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för kultur- och fritidsverksamheten inom kommunen som omfattar kommunens folkbibliotek, N3 med kommunens kulturskola, Kronans kulturhus och fritidsgårdsverksamheten samt det rörliga friluftslivet och idrotts- och fritidsanläggningarna. Nämnden är vidare ansvarig för den allmänkulturella verksamheten, arrangemang, konsthall med kommunens konstsamling, samt bidrag till föreningar, organisationer och studieförbund, med undantag av de bidrag som till-

lagts annan nämnd. Kultur- och fritidsnämnden ska även med uppmärksamhet följa utvecklingen inom ansvarsområdet och ta initiativ samt lämna förslag till åtgärder.

Omsorgsnämnden

Nämnden ansvarar för stöd till äldre och personer med funktionsnedsättningar eller andra svårigheter i den dagliga livsföringen, förebyggande och uppsökande verksamhet riktade till äldre samt personer med funktionsnedsättningar. I omsorgsnämndens ansvar ingår också den kommunala hälso- och sjukvården. Vidare ansvarar nämnden för bostadsanpassning, och hjälpmedel inom särskild boende och biståndsbedömd verksamhet, färdtjänst och riksfärdtjänst samt stöd till anhöriga.

Arbetsmarknads- och socialnämnden

Arbetsmarknads- och socialnämnden ansvarar för den del av socialtjänsten som avser individ och familjeomsorg och innefattar bistånd för att uppnå skälig levnadsnivå, så kallat försörjningsstöd, skydd och stöd till barn och unga, hjälp och vård till personer med beroendeproblematik, familjerådgivning, anhörigstöd och stöd till brottsoffer. Vidare ansvarar nämnden för etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare, arbetsmarknadsåtgärder, konsumentrådgivning och aktivitetsansvar för ungdomar mellan 18-20 år. Därutöver hanterar förvaltningen prövning av serveringstillstånd, tillstånd för försäljning av receptfria läkemedel, tobak, elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare samt spel vid rörelser med serveringstillstånd.

Samhällsbyggnadsnämnden

Samhällsbyggnadsnämndens ansvarsområden är fysisk planering, bygglov, strandskydd, väghållnings- och parkverksamhet, trafiksäkerhet, fastighetsbildning, mätning, kartförsörjning samt namn- och adressättning. Nämnden ansvarar också för miljöövervakning samt för kommunens uppgifter inom miljöbalkens, livsmedelslagstiftningens, foderlagstiftningens, strålskyddslagstiftningens och tobakslagstiftningens områden.

Överförmyndarnämnden

Överförmyndarnämnden fullgör överförmyndarens uppgifter enligt föräldrabalken och lag om god man för ensamkommande barn samt vad som i övrigt överförmyndare eller överförmyndarnämnden ansvarar för enligt annan lag eller författning. Till nämndens uppgifter hör bl a att besluta om förordnande och uppsägning av vissa gode män och förvaltare, utöva tillsyn över förmyndares, gode mäns och förvaltares verksamhet samt att se till att verksamheten bedrivs med ändamålsenlig inriktning med hänsyn till gällande rätt och berörda intressenter.

Privata utförare

Kommunen använder sig till viss del av privata utförare. De främsta områden där privata utförare förekommer är inom grundskola, förskola och fritidshem. De största privata utförarna är: Fridaskolorna AB, Nya skolan Trollhättan AB, Trollhättans Montessoriskola AB, Ströms Slott AB

och Nordic International School AB. Inom området boende LSS är den största privata utföraren Nytida Solhaga by AB. Kommunens totala kostnad för köpta verksamhetstjänster från privata utförare uppgår till 304 mkr, varav ovan listade utförare utgör 191 mkr.

Koncernbolagens och kommunalförbundens verksamhet

Trollhättan Stadshus AB

Rörelseintäkter	0 mkr	Tillgångar	488 mkr
Resultat	0 mkr	Eget kapital	98 mkr
Soliditet	20 %		

Bolaget är moderbolag i kommunkoncernen Trollhättan Stadshus AB och äger samtliga aktier i AB Eidar Trollhättans Bostadsbolag, Trollhättan Energi AB, Kraftstaden Fastigheter Trollhättan AB, Trollhättan Exploatering AB och Trollhättan Industrispår AB. Bolagets verksamhet är att äga och förvalta aktier i Trollhättan Stads hel- och delägda bolag och tillsammans med dessa utveckla verksamheten på ett värdeskapande sätt. Bolaget skall även samordna övergripande finansiella frågor och riskexponering i dotterbolagen.

Resultatet efter finansiella poster (inklusive erhållit koncernbidrag från dotterbolagen) uppgick till 0,3 mkr. Koncernbidrag har erhållits från de helägda dotterbolagen med 15,0 mkr.

AB Eidar Trollhättans Bostadsbolag

Rörelseintäkter . . .	533 mkr	Tillgångar	4 387 mkr
Resultat	16 mkr	Eget kapital	373 mkr
Soliditet	9 %		

AB Eidar Trollhättans Bostadsbolag, som är Trollhättans allmännyttiga bostadsföretag, förvaltar vid årsskiftet totalt 6 375 lägenheter (6 382) varav 775 bostäder i särskilda boendeformer, företrädesvis för äldre. Dessutom förvaltar bolaget 331 lokaler. Antalet lediga lägenheter per 31/12 -20 var 56 stycken (28).

Under året fortsatte bolaget arbetet med projektet för att generera minst 1 000 nya hyresrätter i staden som ska vara färdigställda senast år 2030. Vid årsskiftet var c a 570 av de 1 000 lägenheter klara.

Resultatet efter finansiella poster uppgick till +16,7 mkr (+17,8). Investeringarna uppgick till 391 mkr (427 mkr) under år 2020 i nyproduktion och i befintliga fastigheter i form av standardhöjande åtgärder och åtgärder som skall minska till exempel energiförbrukning. Fastighetsbeståndet har ett bokfört värde om 4,0 mdkr. Under 2020 har nedskrivningar gjorts om totalt 14,0 mkr.

Trollhättan Energi AB

Rörelseintäkter . . .	638 mkr	Tillgångar	2 298 mkr
Resultat	40 mkr	Eget kapital	409 mkr
Soliditet	18 %		

Trollhättan Energi AB är moderbolag i en koncern med produkter inom fjärrvärme, vatten- och avlopp, renhållning, elnät och fibernät, elproduktion samt försäljning av el och biogasproduktion samt försäljning av biogas.

Resultat efter finansiella poster uppgick till +63,8 mkr (+77,4 mkr). Årets resultat påverkas mest av affärerna fjärrvärme, elnät och stadsnät Väder och temperatur påverkar speciellt fjärrvärmeaffären då genomsnittstemperaturen 2020 var ovanligt hög och vintern mild, vilket påverkade resultatet negativt. För elnät var vädret gynnsamt och orsakade inte några större avbrott som påverkade resultatet negativt. Stora investeringar har genomförts inom främst vatten- och avloppsnetet. Årets investeringsutgifter uppgick till 227 mkr (243 mkr). Upplåningen ökar för att finansiera del av investeringarna och bolagets lån uppgick per balansdagen till 1 443 mkr (1 343 mkr).

Kraftstaden Fastigheter Trollhättan AB

Rörelseintäkter . . .	363 mkr	Tillgångar	3 159 mkr
Resultat	17 mkr	Eget kapital	308 mkr
Soliditet	10 %		

Bolagets verksamhet består i att bygga, förvalta och hyra ut verksamhetslokaler för näringslivet samt offentlig verksamhet. Bolaget förvaltar också all parkering på kommunägd centralt belägen tomtmark. Lokalbeståndet omfattar en bruksarea på drygt 426 000 kvm, varav ca 60 % utnyttjas för offentlig verksamhet, främst skolor och förskolor. Högskolan Väst inräknas också här. Vakansgraden var 3,6 % i det aktiva lokalbeståndet exkl. kommunala verksamhetslokaler vid årsskiftet 2020/2021. Antalet parkeringsplatser som förvaltas av bolaget uppgår till 996 st.

Årets resultat uppgick till 54,2 mkr efter finansiella poster. Investeringar om knappt 330 mkr har utförts under året.

Trollhättan Exploatering AB

Rörelseintäkter	1 mkr	Tillgångar	214 mkr
Resultat	-4 mkr	Eget kapital	12 mkr
Soliditet	6 %		

Bolagets verksamhet består i att förvärva, äga, förvalta och försälja fastigheter, aktier och andelar i bolag, vars verksamhet är en kommunal angelägenhet inom stadsdelen Vårvik. Ändamålet med bolagets verksamhet är att, utan vinstsyfte och med iakttagande av lokaliseringsprincipen, exploatera stadsdelen Vårvik. Likvideras bolaget ska dess behållna tillgångar tillfalla Trollhättan Stadshus AB. Utvecklingen av stadsdelen väntas pågå till en bit in på 2030-talet.

Årets resultat uppgick till -5,6 mkr (-4,6 mkr) efter finansiella poster. Investeringar på 60 mkr har utförts under perioden.

Aktieägartillskott om 5,0 mkr har under året erhållits från Trollhättans Stad. Det totala aktieägartillskottet från Trollhättans Stad uppgår till 16,5 mkr.

Under 2020 har sanering av industriförorenad mark fortsatt och blir klar i början av 2021. Projektering av gator, vatten och avlopp har också fortskridit och beställning av dessa arbeten väntas också 2021. Under hösten har utbyggnad av ny huvudgata påbörjats och arbetet med försäljning av byggrätter likaså.

Fyrstads Flygplats AB

Rörelseintäkter	22 mkr	Tillgångar	27 mkr
Resultat	0 mkr	Eget kapital	14 mkr
Soliditet	54 %		

Flygplatsen och hela branschen har påverkats extremt mycket av Coronapandemin. Bland annat har linjetrafiken varit helt inställd från den 21 mars. På flygtrafik till Stockholm kan noteras att 6 016 passagerare (36 741) har rest, vilket motsvarar en minskning om ca 85 %. Också totala antalet passagerare minskar, 6 132 jämfört med 37 810 föregående år.

Resultatet efter finansiella poster uppgick till 0,6 mkr (-0,4). Verksamhetsanslag från ägarna uppgick till 4,2 mkr, varav Trollhättans Stad 2,2 mkr. Flygplatsen fick driftbidrag från Västra Götalandsregionen om 4,2 mkr.

Kommanditbolaget Älvhögsborg

Rörelseintäkter	61 mkr	Tillgångar	285 mkr
Resultat	4 mkr	Eget kapital	25 mkr
Soliditet	9 %		

Bolagets huvudsakliga uppgift är att driva och utveckla bad-, sport- och friskvårdsanläggningen Arena Älvhögsborg. Företaget driver sedan 2015 även en friskvårdsfilial med sjukgymnastikverksamhet på Innovatumområdet.

Ägare till kommanditbolaget är Trollhättans Stad och PEAB Projektutveckling Väst AB. Trollhättans Stad är komplementär, dvs. ytterst ansvarig för bolagets förpliktelser. Resultatet efter finansiella poster uppgick till +4,3 mkr (+3,9). Den kommunala uppdragsersättningen för året uppgick till 27,5 (24,7) mkr.

Det stora och omfattande om- och tillbyggnadsprojektet som startade hösten 2018 slutfördes och var färdigställt i september då etapp 3 (25-metersbassäng och ny relax) togs i drift.

Pandemiåret 2020 har inneburit många utmaningar i verksamheterna. Delar av dessa har i olika perioder begränsats och t.o.m. varit helt stängda. Trots pandemi har årets utebadsintäkter blivit rekordhöga. Bolaget har också i olika perioder korttidspermitterat personal, vilket gjort att de intäktsbortfall som Pandemin medfört, åtminstone delvis motverkats.

Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (NÄRF)

Rörelseintäkter	105 mkr	Tillgångar	101 mkr
Resultat	3 mkr	Eget kapital	30 mkr
Soliditet	30 %		

Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund är ett kommunalförbund som, av medlemmarna Färgelanda, Mellerud, Trollhättan och Vänersborg, fått i uppdrag att bedriva verksamhet utifrån antagen förbundsordning och i enlighet med Lag om Skydd mot olyckor med tillhörande förordning.

Resultatet för år 2020 uppgick till +2,6 mkr (+3,0 mkr). Trollhättans Stad lämnade under året en uppdragsersättning på 40,4 mkr (40,8 mkr).

Kunskapsförbundet Väst

Rörelseintäkter	667 mkr	Tillgångar	198 mkr
Resultat	8 mkr	Eget kapital	16 mkr
Soliditet	8 %		

Kunskapsförbundet Väst är ett kommunalförbund som bildades till följd av att Trollhättans Stad och Vänersborgs kommun bestämt sig för att samla sina gymnasie- och vuxenutbildningar i ett gemensamt kommunalförbund.

Förbundet ansvarar för gymnasie- och vuxenutbildning i Vänersborg och Trollhättan med 2 750 elever på gymnasiet och 2 500 elever inom vuxenutbildningen. Gymnasiet omfattar 16 nationella program, lärlingsprogram samt introduktionsprogram. Resultatet för 2020 uppgick till +7,5 mkr (-5,0 mkr). Trollhättan Stad lämnade under året förbundsbidrag för gymnasiet och uppdragsersättning till vuxenutbildningen på totalt 325 mkr (322 mkr).

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Ekonomi i vår omvärld

Konjunkturen fortsätter att stärkas under 2021 men inledningen av året blir svag. En starkare återhämtning väntar först under det andra halvåret. Den skarpa rekyl i efterfrågan som syntes i det tredje kvartalet 2020 åtföljdes av en betydligt svagare utveckling i det sista kvartalet. Bedömningen är att denna svaga utveckling fortgår i början av 2021, vad gäller efterfrågan, produktion och sysselsättning. I hög grad hämmas konjunkturen ännu av restriktioner kopplade till pandemin i flera länder liksom av hög smittspridning på flera håll.

Medan tjänstesektorerna utvecklats jämförelsevis svagt under hösten i flera länder har andra delar av samhällsekonomin återhämtats betydligt mer. Inte minst syns en stark återhämtning för global industri och varuhandel i slutet av 2020. Svensk varuexport liksom industriproduktion uppnådde vid årets slut 2020 ungefär nivåerna vid början av året. Ju längre bort återhämtningen ligger för hushållens konsumtion och för tjänstebranscher, desto svårare blir det sannolikt för industrin att fortsatt utvecklas lika starkt på egna ben.

En återgång mot normalitet för ekonomi och samhällsliv i år och nästa år kommer i hög grad att bero på den ekonomiska politiken; frågor om hur och när hittills vidtagna krisåtgärder ska förlängas/avvecklas kommer få stor betydelse. Det är oklart när konjunkturen kommer att vara tillräckligt stark för att företag och hushåll ska kunna klara sig utan understöd. Såväl konjunkturutsikterna som krispolitiken fortsatt kommer att präglas av pandemin.

En stigande andel vaccinerade i befolkningen, samt gradvisa lättnader av restriktioner kommer att kunna bidra till en normalisering av delar av det svenska samhället. Höjda prognoser för BNP och arbetade timmar 2021 är en bedömning där framförallt utvecklingen under andra halvåret 2021 är positivare.

Det finns vissa utmaningar och risker med den globala finans- och penningpolitiken. Hittills har krisåtgärderna medverkat till att utifrån ett rekordartat fall för global BNP i våras blev 2020 inte alls så svagt som alla bedömare befarade, men betydande "åtstramningar" väntar sannolikt när stimulanser ska avslutas någon gång. Sammantaget innebär nästan samtliga åtgärder, direkt eller indirekt, stigande skulder för världsekonomin, inte minst för länders offentliga skuldsättning. Delar av hushålls- och näringslivssektorer, liksom hela det finansiella systemet, dras också med i denna skulduppbyggnad.

Den svenska samhällsekonomin antas långsamt röra sig mot konjunkturrell balans 2022 - 2024. I reala termer bedöms skatteunderlaget växa med 1,1 procent per år 2018-2024, bara marginellt lägre än de senaste konjunkturcyklernas genomsnitt på 1,2 procent. Den låga nominella skatteunderlagstillväxten räcker därmed till nästan lika stora öknings av den skattefinansierade verksamheten som den gjort hittills under 2000-talet.

Källa: Sveriges Kommuner och Regioner

Risk- och omvärldsanalys för koncernen i stort och för Trollhättans Stad

Demografiska utmaningar

Kommunerna står inför stora demografiska utmaningar under den kommande 10-årsperioden. Befolkningsstillväxten förväntas fortsatt öka i en förhållandevist hög takt. Befolkningen förväntas dock inte vara jämnt fördelad för olika befolkningsgrupper. Det är främst yngre och äldre som utvecklingen är som högst i riket och även i Trollhättan gäller detta förhållande. I kontrast till dessa åldrar för-

väntas utvecklingen i de yrkesverksamma åldrarna vara betydligt lägre. Befolkningsutvecklingen kommer således att ställa stora krav på de kommunala verksamheterna. I takt med att antalet äldre och yngre växer står kommunerna inför kravet att tillgodose det ökade behovet av äldreomsorg och skolplatser. Åldrar som är förhållandevist kostnadsintensiva. Att befolkningsutvecklingen för yrkesverksamma åldrar i jämförelse är förhållandevist svag in-

nebar att försörjningskvoten kan förväntas sjunka. Behovet av kommunal verksamhet kommer alltså att öka i en högre takt än skatteintäkterna från en ökad sysselsättning. Enligt Sveriges Kommuner och Regioner kommer detta att leda till ett betydande gap mellan intäkter och kostnader. Detta kommer att ställa stora krav på den kommunala verksamheten vad gäller att erbjuda en kostnadseffektiv service. Detta utgör en betydande risk för kommuner att genomföra nödvändiga omställningar för att möta de demografiska förutsättningarna.

Finansiella risker och riskhantering

Den av fullmäktige beslutade Strategin för finansiell verksamhet och borgenspolicyn innehåller riktlinjer och regler för riskhantering och limiter för finansverksamheten inom staden och de helägda bolagen. De båda styrdokumenterna inom finansverksamheten har i allt väsentligt följts. Koncernens långfristiga upplåning uppgick i bokslutet till 6,7 mdkr och Trollhättan Stads borgensåtagande totalt uppgick till 8,6 mdkr varav 8,5 mdkr gentemot de kommunala bolagen. Räntan på koncernens långfristiga upplåning är låg, utifrån gällande generellt låga ränteläge, och stora delar av koncernens lån är räntesäkrade med ränteswappar.

Finansiell ställning och utveckling

Koncernen har en hög skuldsättningsgrad och låg soliditet både i faktiska nyckeltal och i jämförelse med liknande kommuner. Skuldsättningen per invånare är bland de högsta i riket. Koncernen står inför stora investeringar den kommande 10-årsperioden med en genomsnittlig investeringsnivå på ca 1,3 mdkr. Investeringarna är på en högre nivå än historiskt och beror på att kommunen ska växa till 70 000 invånare år 2030. Invånarantalet har inte växt i förväntad takt de senaste åren vilket gör att det finns en risk med att uppsatt befolkningsmål inte uppnås fullt ut. Resultatutvecklingen bedöms få en positiv utveckling under samma period och de kommunala bolagen bedöms uppnå en fortsatt god intjäningsförmåga. Den höga investeringsnivån gör att koncernens soliditet kommer att sjunka med två till tre procentenheter på kort sikt men en återhämtning sker under slutet av 10-årsperioden. En viktig förutsättning är att Trollhättans Stad, som utgör ca 85 procent av koncernen, uppnår uppsatta finansiella mål. Inom stadens finansiella utveckling finns det risker främst utifrån den framtida demografiska utvecklingen som

Trollhättan har ett bra geografiskt läge och goda förutsättningar att fortsätta utöka invånarantalet fram till 2030.

Foto: Trollhättans Stad

kommer att driva kostnader. Samtidigt förväntas inte intäkterna i form av skatteintäkter och generella statsbidrag öka i samma takt. Det finansiella gap som förväntas uppstå måste lösas med bl a en effektivare verksamhet och kostnadsbesparingar. Trollhättan har ett bra geografiskt läge med närheten till den expansiva Göteborgsregionen och dess arbetsmarknad samt goda förutsättningar för att fortsätta öka invånarantalet fram till 2030. Det finns betydande övervärden inom koncernen tillgångar utifrån bokförda värden i balansräkningen.

Totala pensionsförpliktelser

Koncernens totala pensionsåtagande uppgår till 1 363 mkr, varav kommunens andel utgör 1 343 mkr. Pensionsförpliktelserna i kommunen redovisas sedan 1998 enligt den sk. blandmodellen där pensioner intjänade före 1998 inte skuldförs utan redovisas som ansvarsförbindelse. Förpliktelserna som redovisas som ansvarsförbindelse uppgår till 982 mkr. Pensioner har i sin helhet återlånats i verksamheten och inte placerats. Ytterligare upplysningar om förpliktelserna finns i not *Avsättningar för pensioner* samt *Ansvars- och borgensförbindelser*.

Pensionsförpliktelser	Koncernen		Kommunen	
	2020	2019	2020	2019
Kategori Mkr				
Total pensionsförpliktelse i balansräkningen	1 363	1 382	1 343	1 364
<i>Avsättning inkl särskild löneskatt</i>	381	356	361	338
<i>Ansvarsförbindelse inkl särskild löneskatt</i>	982	1 026	982	1 026
Summa pensionsförpliktelser	1 363	1 382	1 343	1 364

Trollhättans industrihistoria innehåller många exempel på framgångsrika omställningar där företag ställts om och nya företag bildats.

Näringsliv Trollhättan – med sikte på framtiden

Ett starkt och brett näringsliv med många framgångsrika företag är en förutsättning för ett gott liv i Trollhättan och regionen. Trollhättans attraktionskraft – en attraktiv plats att besöka, bo, studera, verka och leva i – är särskilt viktig för att bidra till stolta trollhättebor, kompetensförsörjning och nya jobb.

Trollhättans näringsliv har en stark bas av industri- och tjänsteföretag inom teknologi, teknik och tillverkning. Här finns världsledande företag med spetsteknologier, och tillsammans med akademien och andra utvecklingsaktörer, är de motorer för forskning och innovation i Trollhättans utvecklingsmiljöer. Totalt har Trollhättan drygt 4 500 arbetsställen varav cirka 2 000 är aktiebolag där de små företagen utgör en klar majoritet. Många av de små och medelstora företagen är framgångsrika underleverantörer och tillsammans bidrar de mindre företagen till stor mångfald.

Stadens industrihistoria innehåller många exempel på framgångsrika omställningar där företag ställts om och nya företag bildats. Ur varje omställning har utvecklingen gått framåt och en trollhätteanda, som präglas av samverkan, vilja och handlingskraft, har förstärkts. Profilen som en kunskapsintensiv och innovativ stad, och en växande techstad, hjälper oss att driva utvecklingen i en positiv riktning.

Högskolan Väst och andra utbildningsaktörer spelar en viktig roll för Trollhättans och regionens kompetensförsörjning, där det innovationsstödande systemet och forskningsmiljöer har utvecklats i samarbete med externa aktörer.

Göteborgs arbetsmarknadsregion har växt ihop med Trollhättan och Uddevalla, vilket innebär att 1,4 miljoner invånare bor inom pendlingsregionen. Pendlingen har vuxit i båda riktningarna vilket stärker tillväxtmöjligheterna.

De senaste åren har det varit stor efterfrågan gällande köp av verksamhetsmark och även antalet växande företag i Trollhättan har visat på en god tillväxt. Trollhättans totala attraktionskraft inklusive läget med bra kommunikationer, tillgång till kompetens, attraktiv mark/verksamhetslokaler och ett starkt befintligt näringsliv tillsammans med varumärken som Högskolan Väst och Innovatum har stor betydelse för stadens tillväxt. Insatser för att skapa ett gott företagsklimat, arbete med kompetensförsörjning, platsvarumärke, internationalisering och Convention Bureau är viktiga insatser för att bidra till Trollhättans attraktionskraft.

I Insiktsmätningen angående kommuners näringslivsklimat hamnar Trollhättan på en andra plats bland kommuner över 40 000 invånare med ett mycket högt NKI (NKI 79).

Traktor tankas med HVO från en ny HVO-tank på grävlingen.

Foto: Trollhättans Stad

Ekologisk hållbarhet/miljöredovisning 2020

2019 antogs Strategin för ekologisk hållbarhet av kommunfullmäktige. Den består av elva ställningstaganden samlade under de fyra rubriker. Under respektive rubrik nedan kommenteras arbetet med ställningstagandena 1 till 4.

1. Minskad klimatpåverkan och ren luft

Fossilbränslefri stad 2020

2011 tog Trollhättans Stad inklusive bolag målet att bli en fossilbränslefri organisation. Sedan dess har fjärrvärmens ställt om till flis och spillvärme. Hela koncernens bilar drivs idag av biogas eller el. Sedan våren 2020 kan även våra arbetsmaskiner tankas fossilfritt (HVO). 99 % av koncernens köpta energi var fossilfri 2020. Den del som har fossilt ursprung är i huvudsak bensin då biogasbilarna kräver bensin för att starta motorn samt en mindre mängd diesel. Dock tankas det mer bensin än som är nödvändigt i biogasbilarna. Sedan länge ställs miljökrav på transporttjänster som Trollhättans Stad upphandlar. Under 2020 upphandlade TEAB biogasdrivna flistransporter för en del av dessa transporter, som ett första steg.

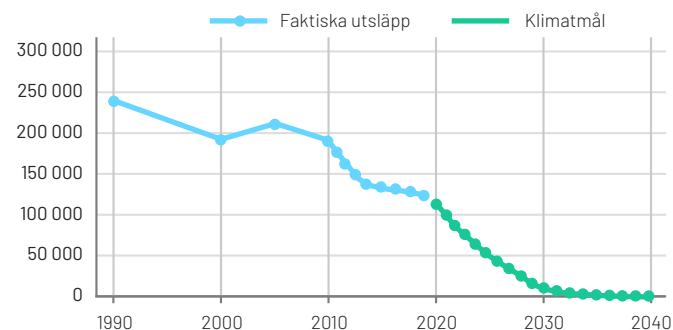
Under 2020 anlade TEAB 29 nya publika laddstationer för elbilar.

Kommunfullmäktige antog under 2020 ett klimatmål för den geografiska kommunen, i linje med Parisavtalet. Målet innebär att vi inte ska släppa ut mer än 625 000 ton CO₂, någonsin, då det är den ackumulerade mängden CO₂ som skapar växthuseffekten. De senaste åren har utsläppen legat på drygt 100 000 ton CO₂ per år, medan 2020 väntas utsläppen ligga 5-10 % lägre till följd av pandemin.

Parallellt har Trollhättans Stad antagit Klimat 2030:s initiativ kommunernas klimatlöften med åtta löften som ska bli av under 2021. Klimat 2030 är Västra Götalandsregionen och Länsstyrelsens klimatsatsning.

Koldioxidutsläpp, geografiskt i Trollhättans kommun

Antal ton CO₂

Klimatsmarta bostäder och lokaler

Trollhättans Stad samt bolagen Kraftstaden och Eidar jobbar aktivt med energieffektivisering i kommunala lokaler och bostäder. När det gäller nybyggnation tillämpas minst "Miljöbyggnad Silver", vilket innebär lägre energiförbrukning än lagstiftningen anger. Eidar tillämpar "Miljöbyggnad Guld" för energiförbrukningen i nya lokaler och har börjat ett arbete med att beräkna klimatpåverkan vid byggprocessen. Under 2020 färdigställde Kraftstaden Sylteskolan och två förskolor. Eidar färdigställde vård- och omsorgsboendet Hagtorsstigen och två mindre lokaler. Kultur- och fritidsförvaltningen har under året slutfört ett arbete med att byta till LED-belysning i stadens sex elljusspår.

Klimatsmart och hälsosam mat

Klimatpåverkan mäts från de livsmedel som Trollhättans Stad köper in. Resultatet framgår av tabell.

Klimatpåverkan från inköpta livsmedel			
	2018	2019	2020
Klimatpåverkan *	2,04	2,09	1,94

* livsmedelinköp, kg CO₂e/inköpt kg livsmedel.

En minskning har successivt skett av köttandelen. Ett av de åtta klimatlöften som Trollhättans Stad antog 2020 innebar att anta målet om högst 1,7 kg CO₂ per kg inköpt livsmedel för 2021. Matsvinnet mäts också. Under året har metoden för detta utvecklats och kvalitetssäkrats. För 2020 är matsvinnet 19 %, en minskning med 2 % från året innan.

2. Hållbar användning av vattenmiljöer

Välmående sjöar och vattendrag

Arbetet med en kommunal dagvattenstrategi har färdigställt hösten 2020. Den kommer upp för beslut våren 2021. Strategin ska styra mot låg påverkan i vattendragen från dagvattnet.

Provtagning av sjöar och vattendrag har skett enligt kontrollprogram i egen regi och i samverkan med grannkommuner och vattenvårdsförbund. Tillsammans med Vänersborgs kommun har kontrollprogrammet för Hullsjön (LOVA-projekt) utvärderats.

Hållbara och kretsloppsanpassade avloppslosningar

Trollhättan Energi jobbar med en av kommunkoncernens största investeringar "Vattenpaket 2026". Det innefattar bl. a ett nytt vattenverk, förbättrad avloppsrening samt uppdaterat ledningsnät för vatten och avlopp.

3. Hållbart brukande av skog och odlingslandskap

En rik biologisk mångfald och en väl fungerande grön infrastruktur

Naturvårdsplanen (KF 2016) beskriver de områden vi känner till i kommunen med höga naturvärden. Planen används som underlag i fysisk planering. I detaljplane-processen under 2020 har ekologerna haft stort fokus på artskydd. Kommunens skogsbruk har beslutat inriktning att successivt övergå till hyggesfritt skogsbruk.

Under 2020 har invasiva arter inventerats, som en grund för åtgärder. Ängarna som anlades i staden 2019 har haft sitt första skötselår. Skyddsvärda träd har återinventerats på Trollhättans Stads mark och i naturreservat. För att visa på pollinatörernas betydelse har informationsfilmen "Det livsviktiga surret" producerats. I några av Trollhättans Stads parkmiljöer har det satsats på perennplanteringar och bihotell.

Insektshotell i stadens parkmiljöer.

Foto: Trollhättans Stad

Naturvårdslaget har gjort naturvårdsåtgärder i Slättbergens naturreservat och friställt flera större ekar i beshagen vid Jonstorp. Bland annat Bogrens hage och Håjums ekbacke har slåttrats.

Under hösten 2020 utarbetades en ansökan för ett koncernövergripande projekt för att öka den biologiska mångfalden på kommunal mark. Projektet planeras att starta våren 2021.

4. God boendemiljö och hållbar konsumtion

Hållbara och gröna tätorter

I Parkprogrammet (KF 2016) beskrivs tätortens gröna miljöer. 125 områden klassas som av stor vikt för staden. Under 2020 togs beslut i kommunstyrelsen om att en övergripande grönblå strategi för tätorten gröna områden ska tas fram för att ytterligare förtydliga Trollhättans hantering och utveckling av tätortens gröna områden.

Goda förutsättningar för friluftsliv och rekreation

Hösten 2020 antogs en ny Friluftspan av kommunfullmäktige. Dessutom har en Friluftskarta tagits fram för extern information. I Friluftspanen beskrivs 37 områden som klassas som särskilt värdefulla. Intresset för friluftsliv är stort och antalet besökare i naturen har ökat under pandemin. Årligt underhåll sker av lederna. Under året har förbättringsåtgärder genomförts på Edsvidsleden och Pilgrimsleden.

Hösten 2020 startades nyhetsbrevet "Agenda 2030 - för ett hållbart Trollhättan". Det har nu ca 800 prenumeranter och riktar sig både internt och externt.

Foto: Trollhättans Stad

En hållbar konsumtion

I den kommunala upphandlingen ställs hållbarhetskrav. Under hösten 2020 har en kartläggning genomförts av inköpen av engångsplast som en grund för fortsatta insatser för att minska dessa. Inköpen mäts nu med ett inköpsindex. Ökningen under 2020 orsakas till stor del av coronapandemin, se tabell.

Klimatpåverkan från inköp av engångsplast			
	2018	2019	2020
Index för inköp... *	100	108,4	138,7

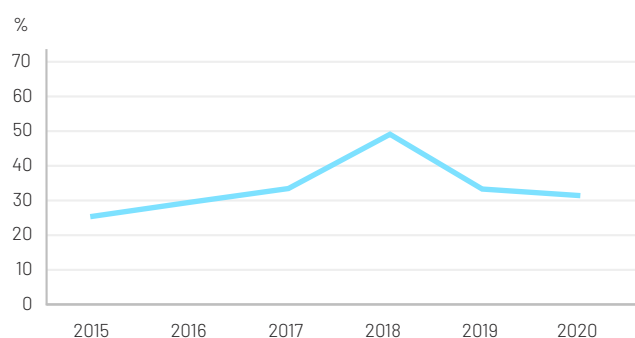
* ...av engångsplast i Trollhättan stads organisation.

År 2020 har Eidar kallat "sopornas år". I flera av bostadsområdena har det anlagts markbehållare för fullsortering av hushållsavfall. Målet är att osorterat avfall skall minska med 40 procent till 2022.

Hög andel ekologiska livsmedel

Andelen ekologiska livsmedel har successivt ökat under lång tid. Av ekonomiska skäl har den positiva trenden vänt något efter 2018.

Andel ekologiska inköp av livsmedel

Utbilda och lära för en hållbar utveckling

Hösten 2020 startades nyhetsbrevet "Agenda 2030 - för ett hållbart Trollhättan". Det har nu ca 800 prenumeranter och riktar sig både internt och externt.

Skolorna arbetar med hållbar utveckling enligt läroplanen. TEAB stöttar sedan många år skolorna genom att anordna studiebesök och besök i klasserna via konceptet Vardagshjälte. På grund av pandemin har dessa aktiviteter ställts in eller ersatts med digitala kontakter under 2020.

Kommunstyrelsens ordförande Paul Åkerlund överlämnar julgåvor som tack till Trollhättans Stads flitigaste trygghetsvandrare under året.

Foto: Per Ivarsson

Agenda 2030 och hållbar utveckling

”Trollhättans Stad arbetar för en ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar utveckling med utgångspunkt i de globala målen i Agenda 2030. Vår samhällsgemenskap präglas av tillit och närhet, där människors lika värde står i centrum. Trollhättan strävar efter att vara en interkulturell stad där vår mångfald blir en styrka. Vi främjar en god miljö och jämlik hälsa för oss som bor och verkar i Trollhättan, där var och en lever ett gott liv utan orättfärdiga skillnader. Vi utgår från ett främjande och förebyggande förhållningssätt. Kretsloppstänkande och god hushållning med resurser är ledstjärnor i allt vi gör.”

Så lyder hållbarhetspolicyn i Trollhättans Stads Mål- och resursplan. Under 2020 har ett processarbete inletts med syfte att integrera Agenda 2030 i ordinarie styrsystem samt intensifiera samarbetet mellan de olika hållbarhetsdimensionerna. Inledningsvis innebär det att de båda befintliga strategierna för social- och ekologisk hållbarhet förlängs.

Social hållbarhet

För ett jämlikt Trollhättan – Strategi för social hållbarhet

Trollhättans Stads hållbarhetspolicy har förtydligats i den sociala hållbarhetsstrategin – För ett jämlikt Trollhättan. Den sociala hållbarhetsgruppen, med representanter från stadens förvaltningar och de kommunala bolagen arbetar övergripande för att förverkliga strategins olika delar. Utgångspunkten för ett framgångsrikt arbete kring social hållbarhet är den befintliga organisationen och inställningen att frågorna är en del av ordinarie verksamhet och utvecklingsarbete. Som stöd i detta utvecklingsarbete finns en framtagna rapport som samlar kunskap, nuläge

och förslag på evidensbaserade aktiviteter som kan påverka den sociala hållbarheten positivt.

Samverkan inom folkhälsa

Trollhättans Stad har avtal med norra Hälsa- och sjukvårdsnämnden om samverkan och samfinansiering av utvecklingsåtgärder. Det har underlättat samarbete för bättre resursutnyttjande och större genomslagskraft. Samverkansgrupper har också arbetat utifrån Vård i nära relation, Drogförebyggande arbete, Trygghet samt Sex & Samlevnad. Folkhälsorådet, organisatoriskt knutet till kommunstyrelsen, fördelar årligen utvecklingsmedel till ett antal pågående projekt

Integration och inkludering

Interkulturella städer

I februari 2020 tog vi emot besök från Botkyrka kommun för att starta upp samverkan och aktiviteter inom nätverket Interkulturella städer. Dock fick flera av de planerade aktiviteterna pausas på grund av Covid-19 och de restriktioner som infördes som en följd av detta. Några digitala föreläsningar på Högskolan Väst och hos den ideella organisationen Support Group Network om interkulturalitet, har kunnat genomföras.

Delmosprojekt

Kontoret för Tillväxt och utveckling har deltagit i ett projekt som Samhällsbyggnadsförvaltningen ansökt om hos myndigheten Delmos. Projektet syftade till att kartlägga hur bostadssegregationen ser ut i staden, hur restriktionerna påverkat unga i staden samt att prova metoden kunskapscirklar för gemensam och aktiv kunskapsutveckling.

IOP-avtal om strategisk samverkan med civilsamhället

Under 2020 har en hållbarhetsstrateg arbetat tillsammans med den ideella organisationen Support Group Network

för att påbörja en strategisk samverkan för att minska och motverka segregation. Samverkan kommer att ske genom ett IOP-avtal och syftar till att skapa en samverkansplattform och ett nätverk av olika aktörer som tillsammans kommer att arbeta både strategiskt och operativt med frågan.

SKA

Under 2020 har Kontoret för tillväxt och utveckling tillsammans med Samhällsbyggnadsförvaltningen börjat använda ett nytt och utvecklat verktyg för sociala konsekvensanalyser i fysisk planering. Verktyget används i workshopform och hittills har det använts för nya planer för Älvhögsborg och Oden.

Trygghets- och Brottsförebyggande arbete

En omorganisering och inventering har gjorts under året för att ytterligare systematisera trygghets- och brottsförebyggande arbetet.

Stadens trygghetsgrupp med representation från samtliga förvaltningar, Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund NÄRF samt polismyndigheten har under året utökat sitt arbete och har deltagit i ett processarbete för att utveckla stadens trygghets- och brottsförebyggande arbete. Under 2020 erbjöds kommunala fastighetsbolag att delta kontinuerligt och för att utöka gruppens kompetens. Under året har kartläggningen av de lokala behoven även genomförts via lägesbilder veckovis.

Trygghetsronder har genomförts under flera år och är en viktig del i det trygghetsskapande arbetet där människor får berätta vilka platser de upplever som trygga respektive otrygga och vilka önskemål om förändringar de har. Under 2020 har fyra trygghetsronder genomförts i de Västra stadsdelarna.

Trygghetsvandringarna är ideella vuxna medmänniskor som har utbildats i att bemöta, skapa kontakt och finnas där för att hjälpa samt öka tryggheten på gator och torg. Under 2020 har 119 vandringar av trygghetsvandringarna genomförts.

Under 2020 har antalet grannsamverkansområden ökat och det finns nu totalt 193 stycken. **Grannsamverkan** bygger på att grannar håller en naturlig kontakt med varandra och skärper vaksamheten i och kring sitt boende.

I samverkan med Lokalpolisområde Östra Fyrbodalen har under året en trygghetsundersökning genomförts. Efter kartläggningen har ett gemensamt **Medborgarlöfte** upprättats mellan staden och Lokalpolisområde Östra Fyrbodalen. Syftet med medborgarlöftet är att öka lokalsamhällets inflytande i trygghetsarbetet. Utöver medborgarlöftet har Trygghetsgruppen arbetat fram en probleminventering och åtgärdsplan utifrån en samverkansöverenskommelse mellan Trollhättans Stad och Polisområde östra Fyrbodalen.

Inom ramen för det brottsförebyggande arbetet drivs **arbetet mot våldsbejakande extremism (VBE)**. Kunskapsutbyte och omvärldsbevakning har skett bl.a. via Center

mot våldsbejakande extremism (CVE), Länsstyrelsen i Västra Götaland samt Lokalpolisområde Östra Fyrbodalen. Under 2020 antogs en revidering av handlingsplanen som bl. a. hade utgångspunkt från CVE:s rekommendationer.

Ett Trollhättan fritt från våld

Trollhättans Stad arbetar för ett Trollhättan fritt från våld, där människor värnar om varandra och är trygga, såväl i hemmet som i det offentliga rummet. (MRP)

I Trollhättan finns en kvinnofridsgrupp som är en samverkansgrupp som arbetar förebyggande för att minska våld i nära relationer. Kvinnofridsgruppen har under pandemiåret 2020 lagt extra fokus på att öka kunskapen om våld i nära relationer och informera om metoder för att motverka våldet. Ett exempel är ett informationsbrev till samtliga större fastighetsägare om metoden Huskurage som syftar till att ge grannar verktyg att agera vid misstanke om våld.

Under vecka 48 deltog Trollhättans Stad i den nationella satsningen "En vecka fri från våld" med olika aktiviteter såsom informationskampanj, föreläsningar, ljusmanifestation m.m.

Barnrätt

Den 1 januari 2020 blev barnkonventionen lag. Under året har arbetet med att stärka och utveckla Trollhättans stads barnrättsarbete fortsatt. Utbildningspass och dialog om nya barnrättslagen genomfördes i början av 2020 i olika forum, bland annat med skolelever, i förvaltningar, civilsamhälle och på Utvecklingsforum folkhälsa. Representanter från samtliga förvaltningar ingår också i en barnrättsgrupp som fortsatt träffades i början av året. Flera förvaltningar har, inom ramen för sin ordinarie verksamhet, arbetat vidare med att utveckla sitt arbete under året. Trollhättans stad är också fortsatt representerade i Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) nätverk för barns rättigheter.

Världskommun Healthy Cities

Under våren 2020 utsågs Trollhättans Stad till världskommun för det nationella WHO-anknutna nätverket Healthy Cities. Healthy Cities-nätverket samlar flertalet kommuner och regioner i Sverige som medlemmar som gemensamt har ambitionen att arbeta för kvalitet och jämlikhet inom den nationella folkhälsan samt att skapa strukturer för en hållbar utveckling.

Nationella minoriteterna/Finskt förvaltningsområde
De fem nationella minoriteterna består av Sverige-finnar, Samer, Tornedalingar, Judar och Romer, och garanteras genom minoritetslagen särskilda rättigheter. Trollhättans Stad är sedan 2012 del av det finska förvaltningsområdet. Det betyder att den finsktalande minoriteten har fått rättigheter utöver de som regleras i minoritetslagen, bl a inom Förskoleverksamhet och äldreomsorg. Samråd med minoriteten sker kontinuerligt. Under Pandemiåret 2020 har mycket av de öppna arrangemangen tyvärr fått ställas in.

Händelser av väsentlig betydelse

Under 2020 finns det ett flertal händelser av väsentlig betydelse som har påverkan på de finansiella rapporterna. Nedan följer en sammanställning av större händelser i den kommunala verksamheten under året.

Pandemin, som pågår fortfarande, har präglat stora delar av år 2020 och påverkat verksamheterna på olika sätt. Inom kommunstyrelsen har flera avdelningar arbetat med att samordna de åtgärder som vidtagits för att

hindra smittspridning och säkerställa den kommunala verksamheten samt krishantering.

Ekonomiskt har Trollhättans stad och ingående dotterbolag i kommunkoncernen klarat sig på ett oväntat bra sätt. Trollhättans Stad och kommunkoncernen har fått ett oväntat och historiskt högt årsresultat och det är främst Trollhättans Stad som bidragit med det.

Byggprojekt

Guldvingen 2. Trollhättan Stadshus AB beslutade om igångsättning av AB Eidar, Trollhättan Bostadsbolags renovering av Guldvingen 2, etapp 2. Projektbudgeten är på 213 Mkr och pågår till och med år 2023.

Trollhättan Stadshus AB beslutade om igångsättning av en **ny torgbyggnad på Drottningtorget** som färdigställdes under året. Projektbudgeten var på 46 mkr.

Ett massivt arbete har under de senaste åren, och även under detta år, genomförts av det kommunala allmännyttiga bostadsbolaget AB Eidar för att konkretisera projekt som med start i oktober 2013 skall generera minst **1 000 nya hyresrätter** färdigställda senast 2030. Dessa bostäder produceras både centralt, semicentralt, i miljonprogramsområden samt i småorter utanför tätorten. I slutet av 2020 är 570 lägenheter av de ovan beskrivna minst 1 000 nya lägenheterna klara.

Kommunfullmäktige beslutade i april om detaljplan **Stridsbergsbron** del av Källstorp 4:1 och Stallbacka 6:1 m fl Vårvik och Hjulksvarn. Planområdet är beläget ca 1,0 km från Trollhättans resecentrum och är en del i den fördjupande översiktsplanen för Knorren och Hjulksvarnelund. Detaljplanen omfattar förslag till ny bro mellan stadsdelarna Vårvik och Hjulksvarn, från/till brostöd på land på ömse sidor om Göta älv. I samband med beslut om MRP/budget 2021 i november beslutade kommunfullmäktige om igångsättning av investeringen nya Stridsbergsbron med totalt en budget om 326 mkr 2021 – 2023.

Kommunfullmäktige beslutade i maj om att anta detaljplan för **Knorretorget, Vårvik**. Syftet med detaljplanen är att möjliggöra utveckling av bostäder med fysisk och visuell kontakt till Göta älv i öster och skogen i väster. Bebyggelse och allmänna platser ska utformas med hänsyn till dammfladderens livsmiljö. I planområdet ges stort utrymme för att bevara och utveckla grönområden för rekreation med motionsspår och aktivitetsytor, vilken blir en

viktig del i den nya stadsdelen Vårvik. Längs med älven sparas natur och planläggs som allmän platsmark för att säkerställa allmänhetens tillgänglighet till älvrummet och uppnå goda livsvillkor för djur- och växtlivet. Detaljplanen föreslår i huvudsak kvartersmark för bostadsbebyggelse och naturmark. Totalt möjliggörs cirka 260 nya bostäder inom planområdet (totalt i Vårvik planeras för 1600 bostäder).

Kommunfullmäktige beslutade i maj om att anta detaljplan för **del av Hjulksvarnelund, Stallbacka 4:1 med flera**. Syftet med detaljplanen är att i samband med utvecklingen av stadsdelen Vårvik skapa en bättre boendemiljö för boende i anslutning till Hjulksvarnelund. Byggnationen av det nya gatunätet bidrar till att sammanlänka den nya stadsdelen med Trollhättans resecentrum och stadsdelarna på östra sidan om älven. Detaljplanen säkerställer utbyggnaden av anslutningsväg mellan Stridsbergsbron, centrum och övriga stadsdelar på den östra sidan av älven.

Saneringen av gamla Stridsbergsområdet, nuvarande Vårvik, pågår och beräknas vara klar under våren 2021. Därefter tar utbyggnad av infrastruktur på området vid, samtidigt pågår arbete med att planera för kommunal service i det nya bostadsområdet. Utöver mötesplatser av olika slag planeras det bland annat för en ny förskola och ett nytt vård- och omsorgsboende. Genom ett socialt hållbarhetsperspektiv har det arbetats med att hitta sätt för att Vårvik ska bli en heterogen och blandad stadsdel där alla kan bo.

De största investeringarna under året har koppling till nya stadsdelen Värvik, utvecklingen av området Hjulksvarvelund och Stridsbergsbron.

Foto: Trollhättans Stad

Trollhättans Stad - kommunen

Ekonomiska följder av covid-19

Kommunens ekonomi har under året präglats av lågkonjunkturen och pandemins påverkan på den kommunala verksamheten. Konjunkturedgången innebär att skatteunderlaget utvecklats i en långsam takt vilket påverkar skatteinkomsterna negativt. Kommunerna har under 2020 kompenseras genom extra tillskott från staten i form av generella statsbidrag för att hantera effekterna av lågkonjunkturen och pandemin. För Trollhättans kommun innebär detta extra tillskott på 111 mkr för 2020, sammantaget uppgår skatteintäkter och generella statsbidrag till 3 750 mkr, vilket överstiger budget med +31 mkr.

I samband med Covid-19 ökade sjukfrånvaron drastiskt. I mitten av mars kom nya regler för karensavdraget och i samband med detta även nya riktlinjer från Folkhälsomyndigheten vilket medförde att sjukfrånvaron ökade. På kort sikt leder hög sjukfrånvaro till högre grad av vikarieanskaffning och även risk för att arbetsbelastningen ökar för de som är friska. Under året har kommunen erhållit statlig kompensation för sjuklönekostnader med 51 mkr.

Till följd av Covid-19 har merkostnader uppstått i verksamheten, såsom kostnader för personal inom hälso- och sjukvård/socialtjänst, provtagning, smittskyddsåtgärder och skyddsutrustning. Regeringen har beslutat om ett statsbidrag till kommuner och regioner till följd av covid-19, som skall bidra till att täcka dessa merkostnader. Statsbidraget omfattar områden som hälso- och sjukvård och socialtjänst gällande omsorg om äldre personer och personer med funktionsnedsättning. Merkostnader som klassificerats som bidragsberättigade kostnader uppgår till ca 16 mkr, varav 13 mkr erhållits i bidrag.

Effekten av pandemin innebär också att viss del av ordinarie verksamhet inte kan utföras i normal utsträckning eller skjuts upp till kommande år.

Större investeringar

Årets totala investering i kommunen uppgår till 212 mkr. De största investeringarna som genomförts under året har koppling till den nya stadsdelen Värvik och utvecklingen av området Hjulksvarvelund med stridsbergsbron som beskrivits under avsnitt byggstarter. Totala investeringar 2020 för dessa tre investeringsprojekt uppgår till 77 mkr.

Under året har den nya grundskolan, Sylteskolan, medfört investeringar i inventarier på 18 mkr.

Realisationsvinster

Fastigheten Silvertärnan avyttrades under året, vilket medförde en realisationsvinst på 28 mkr. Försäljning av mark och tomträtter under året har totalt resulterat i realisationsvinster på +46 mkr, en för kommunen historiskt hög summa. Realisationsvinsterna föregående år uppgick till 12 mkr.

Rättstvister

Trollhättans Stad har två pågående tvister:

- **Ombyggnationen av Drottningtorget.** Tvisten har inte ännu gått vidare till någon juridisk instans.
- **Bygglovstvist** där Trollhättans stad i bokslutet 2019 redovisade en avsättning på 11 mkr. Tvisten har under året behandlats av Hovrätten och utfallet i domen innebär en ökning av avsättningen till 15 mkr. Förändringen av avsättningen har påverkat årets resultat negativt.

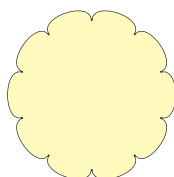
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

”Trollhättan – en stolt och innovativ stad med plats för framtiden” är Trollhättans vision. Visionen beskriver vår gemensamma långsiktiga färdriktning och målbild för såväl platsen som den kommunala organisationen. Visionen konkretiseras via vår verksamhetsidé – *”Tillsammans jobbar vi för att alla i vår stad ska kunna utvecklas, uppleva trygghet och känna framtidstro. Vi gör livet enklare i Trollhättan”*. Den kommunala verksamheten skall vägledas utifrån samma ledord, vilket genomsyrar styrningen av den kommunala verksamheten.

Styrning av koncernen

De helägda bolagen ägs av moderbolaget Trollhättan Stadshus AB som i sin tur ägs till 100 % av Trollhättans Stad. I moderbolagets styrelse sitter politiska representanter från Trollhättans Stad. Kommunfullmäktige tillsätter representanter till bolagens styrelse. Sammansättningen beslutas i samband med årsstämman och motsvarar aktuell politisk representation i respektive kommun. Kommunerna styr bolagen även genom bolagsordningar, ägardirektiv och bolagspolicy. Bolagens sty-

relse ska inhämta kommunfullmäktiges ställningstagande inför beslut av principiell beskaffenhet eller av större vikt. De helägda bolagen ska årligen i samband med bokslutet rapportera årets verksamhet utifrån ägardirektiv och bolagsordning till kommunstyrelsen. Två gånger per år sker en formaliserad rapportering och information från de helägda bolagens ledningar till moderbolaget om ekonomi och verksamhet samt uppföljning av ägardirektiven.

Styrning av koncernen

Stadens verksamhet styrs av lagstiftning och de styrdokument som kommunfullmäktige antar. Lagstiftningens grundläggande krav finns i kommunallagen, förvaltningslagen och aktiebolagslagen. Verksamheten regleras dessutom i speciallagar för olika områden. Utöver detta sker statlig styrning även i andra former genom bland annat förordningar och föreskrifter.

Trollhättans Stad har en vision som beskriver den gemensamma långsiktiga färdriktningen för såväl platsen som den kommunala organisationen. Visionen konkretiseras av en verksamhetsidé och ledord utgör en vägledning som ska genomsyra organisationen och dess beslut.

Styrmodellen bygger på mål- och resultatstyrning. Kommunfullmäktige beslutar i sin mål- och resursplan om de fokusområden och prioriterade mål staden som helhet ska sträva mot. Varje nämnd beslutar därefter om mål som bidrar till att fullmäktiges mål nås långsiktigt i sin verksamhetsplan med budget. Nämndernas mål följs bland annat upp av målsatta indikatorer som har fokus på resultat och effekt. En röd tråd ska finnas i styrkedjan

genom en tydlig koppling mellan fullmäktiges mål, nämndens mål och det arbete som bedrivs ute i stadens verksamheter. Detta bidrar till att den politiska viljeinriktningen når hela vägen ut i verksamheten och att organisationen steg för steg närmar sig visionen.

Kommunfullmäktiges mål- och resursplan (MRP) tas fram efter varje val och ska gälla i fyra år. Det första året i den nya MRP:n är också budget för det kommande året.

Kommunfullmäktige fastställer utdebitering, totalbalanser och budgetanslagen för respektive nämnd och fastställer också investeringsbudgeten.

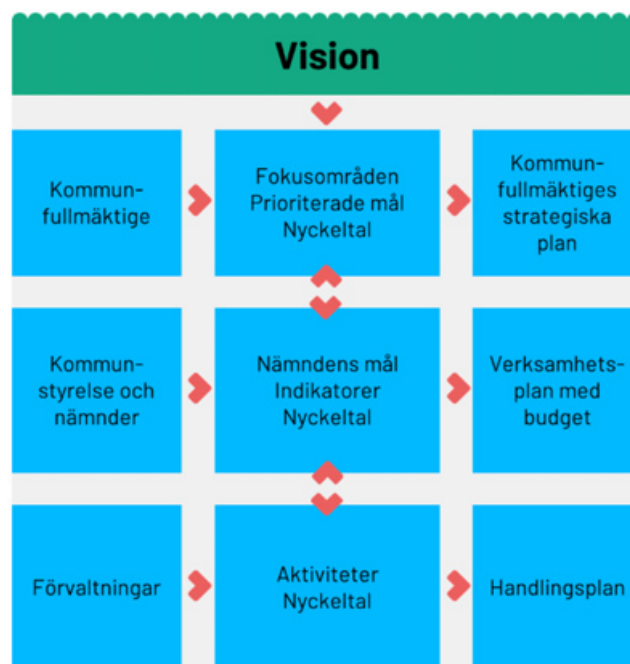
Mål- och resursplanen ses över varje år avseende budgeten för nästa år och ytterligare två år framåt.

Den inkluderar ekonomiska driftramar och investeringsplaner tre år framåt.

Fokusområde och prioriterade mål

Fokusområdena anger de områden där staden har sina största utmaningar och behöver utvecklas. Fokusområden ska ange de viktigaste områden som kommunfullmäktige ska styra inom för att kommunen ska utvecklas i rätt riktning. Det ska vara områden som staden har rådgivet över och ligger inom den kommunala kompetensen och budgeten. Fullmäktiges prioriterade mål avser klargöra de viktigaste målen under respektive fokusområde och utgör grunden för den politiska uppföljningen i kommunfullmäktige. De ska ange önskad riktning av utvecklingen, t. ex öka/minska. De prioriterade målen är strävansmål under perioden. Kommunfullmäktige följer också nyckeltal, som är kopplade till de prioriterade målen, som ger kommunfullmäktige information om utvecklingen över tid. Detta ska ge fullmäktige, tillsammans med nämndernas rapportering av målen, en indikation på vilken riktning som verksamheten utvecklas i.

Uppföljning av kommunfullmäktiges fokusområden görs i beskrivande text. Uppföljning av fullmäktiges prioriterade mål görs genom en professionell och kvalitativ

analys av måluppfyllelsen av de mål som nämnderna kopplat till det prioriterade målet samt utveckling av de nyckeltal som är kopplade till det prioriterade målet.

Kommunfullmäktiges fokusområde 2020–2023

Ett hållbart växande Trollhättan

- Ett Trollhättan där vi tillsammans tar ansvar för både staden och dess invånares likvärdiga förutsättningar till positiv utveckling.
- Ett Trollhättan som har ett långsiktigt helhetsperspektiv utifrån aspekterna social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet.

Fokusområdets prioriterade mål 2020–2023

- Ökad jämlikhet och trygghet med särskilt fokus på barn, unga och äldre.
- Öka hastigheten mot ett klimatsmart Trollhättan.
- Utveckla och stärka den lokala kraften.

De globala Agenda 2030-målen kan kopplas till kommunfullmäktiges fokusområde och prioriterade mål.

Att minska matsvinnet i Trollhättans Stad knyter an till det prioriterade målet om att öka hastigheten mot ett klimatsmart Trollhättan.

Foto: Per Ivarsson

Nyckeltal

Till varje prioriterat mål finns även nyckeltal som, tillsammans med de nämndsmål som är kopplade till det prioriterade målet, visar en utveckling för målet. Här nedan visas de nyckeltal som är kopplade till respektive prioriterat mål.

Prioriterat mål: Ökad jämlikhet och trygghet med särskilt fokus på barn, unga och äldre

Nyckeltal:

Behörighet till gymnasiet (andel elever i årskurs 9 som är behöriga till ett yrkesprogram, hemkommun).

Gymnasieelever som fullföljer sin utbildning inom 4 år (andel).

Trångboddhet (genomsnittlig bostadsarea per person, boendeform och hushållstyp).

Förvärvsarbetande invånare 20–64 år (andel i förhållande till antalet i åldersgruppen).

Upplevd trygghet utomhus (andel invånare 16–84 som avstår från att gå ut ensam).

Upplevd tillit (definition: andel invånare 16–84 som saknar tillit till andra).

Föreningsaktiva äldre (antal personer 65 år och äldre som är medlemmar i pensionsorganisationer i förhållande till antalet i åldersgruppen).

Hållbart medarbetarengagemang, HME-index (mäter såväl nivå på medarbetarnas engagemang som chefernas och organisationens förmåga att ta tillvara på och skapa engagemang).

Prioriterat mål: Öka hastigheten mot ett klimatsmart Trollhättan

Nyckeltal:

Utsläpp växthusgaser (egna organisationen, utsläpp av fossil koldioxid (ton) från stadens egna transporter, uppvärmning och inköpta livsmedel).

Matsvinn (andel av serverad mat som slängs (tallriksvinn) samt hur stor del matsvinn som uppkommer både vid tillagning och servering).

Ekologiska livsmedel (andel av de livsmedel staden köper via ramavtal som är ekologiskt producerade).

Plastreduktion (inköpsindex för engångsplast).

Inköp av klimatsmarta livsmedel som minskar negativ påverkan på klimatet (definition: mäter mängden CO₂ ekvivalenter / kg inköpta livsmedel som ett nyckeltal. CO₂ ekvivalenter = enhet för flera olika växthusgaser).

Prioriterat mål: Utveckla och stärka den lokala kraften

Nyckeltal:

Insikt (företag som haft kontakt med Trollhättans Stad).

Valdeltagande.

Ungdomar 7–25 år som är medlemmar i idrottsföreningar.

Ungdomar 7–25 år, antal deltagartillfällen i idrottsförening (deltagartillfällen för barn/ungdomar 7–25 år inom idrottsföreningar).

Det offentliga rummet (en trygg plats där alla vill vistas).

Besökare som vistas i Trollhättan (mäts via gästnätter på hotell, vandrarhem samt camping).

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Begreppet god ekonomisk hushållning har både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv. Det finansiella perspektivet tar sikte på kommunens finansiella ställning och utveckling. Det kan också beskrivas som att varje generation ska bära kostnaden för den service som konsumeras och inte belasta kommande generationer med kostnader. Verksamhetsperspektivet tar sikte på förmågan att bedriva verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. Verksamhetsmål och finansiella mål hänger ihop för att en god ekonomisk hushållning ska uppnås.

Det är fullmäktiges **finansiella mål** och **fokusområde med prioriterade mål** som definierar vad som är god ekonomisk hushållning för Trollhättans Stad. Enligt styrprinciperna som anges i dokumentet "Bestämmelser om styrning av verksamhet och ekonomi", antaget av kom-

munfullmäktige 2019, ska dessa beslutas i mål- och resursplanen inför varje ny mandatperiod. De prioriterade målen är strävansmål under mandatperioden, för närmare beskrivning av målen se avsnitt *Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten*.

Enligt stadens styrmodell följs fokusområden och prioriterade mål upp genom nyckeltal och nämndernas mål som är kopplade till kommunfullmäktiges prioriterade mål. Nämndernas mål följs bland annat upp genom målsatta indikatorer som har fokus på resultat och effekt.

Staden bedöms sammantaget ha uppnått god ekonomisk hushållning utifrån att de tre finansiella målen har uppfyllts samt att nämnderna bedömer att arbetet med målen går i helt rätt riktning mot 2023 i drygt 74 % av målen. Resterande 26 % av målen bedöms gå delvis rätt riktning, men åtgärder krävs för att nå målen till 2023.

Målprognos till 2023

Trollhättans stad kommunfullmäktige har ett fokusområde under perioden 2020-2023:

Ett hållbart växande Trollhättan

- Ett Trollhättan där vi tillsammans tar ansvar för både staden och dess invånares likvärdiga förutsättningar till positiv utveckling.
- Ett Trollhättan som har ett långsiktigt helhetsperspektiv utifrån aspekterna social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet.

Till fokusområdet har kommunfullmäktige beslutat om tre prioriterade mål som gäller för Trollhättans stad. Dessa mål är strävansmål under perioden:

- Ökad jämlikhet och trygghet med särskilt fokus på barn, unga och äldre.
- Öka hastigheten mot ett klimatsmart Trollhättan.
- Utveckla och stärka den lokala kraften.

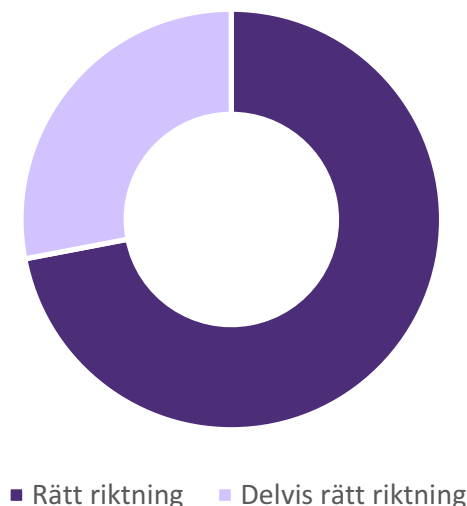
Nämnderna har i sin tur tagit fram nämndsmål som ska bidra till att nå fullmäktiges prioriterade mål. Även dessa är strävansmål med sikte på 2023. En sammanfattning av nämndernas arbete med målen redovisas nedan. Kommunfullmäktiges prioriterade mål följs även upp via ett antal nyckeltal. Dessa redovisas under respektive prioriterat mål.

Uppföljningen av de prioriterade målen visar att nämnderna bedömer att arbetet med målen går i helt rätt riktning mot 2023 i drygt 74 % av målen. Resterande 26 % av målen bedöms gå delvis i rätt riktning, men att åtgärder krävs för att nå målen till 2023. Genomgående har coronapandemin påverkat både via inställning, uppskjutning och omställning av aktiviteter och inneburit ett minskat besöksantal till verksamheter. Flera verksamheter har dock visat på uppfinningsrikedom och kreativa lösningar för att kunna bedriva fortsatt verksamhet. Pandemin har även satt fart på en omställning i högre grad vad gäller till exempel användande av digitala verktyg och ökad samverkan med andra aktörer.

Ökad jämlikhet och trygghet med särskilt fokus på barn, unga och äldre

Jämlikhet innebär att individen ska ha möjlighet att styra sitt liv trots olika förutsättningar och den upplevda trygg-

heten innebär att ha tillit till familj, sina närmaste, sin omgivning och samhället. För barn och unga är det exempelvis tillgång till en bra förskola och skola och för äldre att leva ett självständigt liv och få stöd och hjälp om behov finns. Uppföljningen visar att 72 % av nämndsmålen går i rätt riktning för att nå målet till 2023 och 28 % av nämndsmålen går i delvis rätt riktning.

Figur 1: Cirkeldiagram som visar att 72 % av nämndsmålen bedöms gå i rätt riktning för att nå målet till 2023. 28 % går delvis i rätt riktning.

Barn och unga är i fokus för många av stadens verksamheter. Arbetet med att nå likvärdig förskola och skola för barn och unga går åt rätt håll men hög frånvaro och låg upplevd studiero för elever kräver fortsatt arbete på vissa enheter. Utvecklingen beskrivs dock som försiktigt positiv och i förskolan görs framgångsrika insatser för barn med låg närvaro, med särskilt fokus på barn med annat modersmål. Utmaningar kvarstår när det gäller att öka resultatet för elever vars föräldrar saknar eftergymnasial utbildning och elever med utländsk bakgrund. Arbetsmarknads- och socialnämndens mål att stärka den enskildes nätverk och förutsättningar på hemmaplan visar goda resultat, dock har verksamheter under året varnat för risker med bristande kvalitet till följd av budgetanpassningar från 2019 och därigenom svårigheter att möta det ökade behovet. I arbetet med våld i nära relation och hedersrelaterat våld syns ett ökat antal ärenden men förvaltningen har klarat att hantera inflödet. Det finns ett fortsatt behov av aktiviteter för barn och unga på fritiden vilket är särskilt stort i de södra stadsdelarna. Ett intensivt arbete sker för att möta detta, samtidigt som aktiviteterna behöver ställas om och anta nya former till följd av pandemin. Hjälps och stöd till egenförsörjning både via arbete och utbildning för unga och vuxna är en indirekt väg till att trygga både barnens och de ungas förutsättningar för ett gott liv. Samverkan med andra aktörer pågår i hög grad för att åstadkomma detta. Insatser pågår även för att öka kunskapen om barnens rättigheter och barnperspektivet fångas aktivt in i arbetet med att utveckla staden.

Nyckeltal – Ett hållbart växande Trollhättan

Nyckeltal	2018	2019	2020	Trend	Kommentar
Behörighet till gymnasiet (%) <i>Behörighet till yrkesprogram</i>	81,5	83,0	85,4	+	Läsåret 2019/20 var gymnasiebehörigheten för elever med hemkommun Trollhättan 1 procentenhet högre än för elever i Trollhättan Stads skolor. Positiv utveckling, men något lägre än riket.
Gymnasieelever som fullföljer sin utbildning inom 4 år (%)	66,8	68,8	70,1	+	Följer en ökande trend sedan 2017. Andelen män som fullföljer är något högre än andelen kvinnor. Skiljer sig mot riket där kvinnor i högre grad fullföljer sina studier inom 4 år.
Trångboddhet i flerbostadshus (%) <i>Hushållet räknas som trångbott om det bor mer än två personer per rum (kök och vardagsrum oräknade).</i>	21,1	20,3	i.u.	-	Statistiken uppdateras i oktober år 2021 och avser då statistik för år 2020. Minskat något från föregående år. De senaste fem åren har andelen trångbodda legat strax över 20 % vilket även var fallet för år 2019.
Förvärvsarbetande invånare 20-64 år (%)	77,6	77,2	i.u.	-	Förvärvsarbetande invånare 20 - 64 år: 77,2 % år 2019. Statistik för 2020 kommer i november 2021.
Upplevd trygghet utomhus <i>andel som upplever otrygghet utomhus</i>	32	i.u.	31	+	Tendensen är positiv om man ser till befolkningen som helhet. Stora skillnader mellan kön.
Upplevd tillit <i>andel invånare med avsaknad av tillit till andra</i>	29	i.u.	28	-	Utvecklingen följer rikets. Minskar för båda könen men ligger fortfarande högre bland kvinnor.
Föreningsaktiva äldre, andel (%)	47	44	46	○	Andelen föreningsaktiva äldre ligger på en stabil nivå.
Hållbart medarbetarengagemang, totalt värde	78	n/a	79	+	Positiv förflyttning sedan förra mätningen. Nu i nivå med medelresultatet för riket.

Digitala möten har ökat under pandemin och bidragit till minskad klimatpåverkan.

Öka hastigheten mot ett klimatsmart Trollhättan

Ett klimatsmart Trollhättan är ett samlingsbegrepp för arbetet med ekologisk hållbarhet. Strategin för ekologisk hållbarhet anger inriktning och prioriteringar för stadens arbete. Huvudfokus i redovisningen nedan behandlar två av de dominerande miljöproblemen; hoten mot klimatet och den biologiska mångfalden. Uppföljningen visar att 86 % av nämndsmålen går i rätt riktning för att nå målet till 2023 och 14 % av nämndsmålen går i delvis rätt riktning.

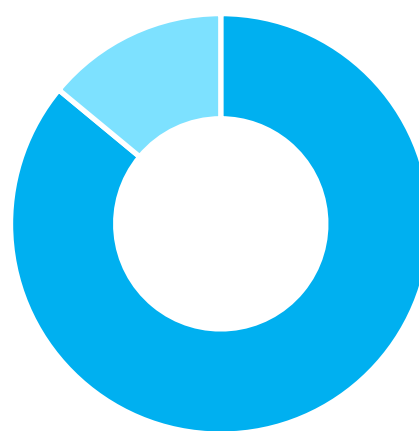
Under 2020 har distansarbete, digitala möten och konferenser genomförts i stor utsträckning pga. pandemin och fungerat väl och bidragit till minskad klimatpåverkan. Satsningen på digitala verktyg för digitala möten och arbete på distans har bidragit till detta.

Kommunfullmäktige har antagit nytt klimatmål och åtta klimatlöften. Målet om fossilbränslefri stad 2020 är nästan uppnått. Av den fossila energi som faktiskt köpts in under 2020 är största delen bensin till biogasbilar. Biogasbilar måste ha bensin för att startas men andelen bensin som köps in till bilarna bör minska. Positivt ändå att fossilfri energi har gått från 89 % 2019 till 96 % 2020, hela 99 % om man inkluderar Eidar, Kraftstaden och Trollhättan Energi. Trollhättans stad toppar Miljöfordonsdiagnos (en organisation som för statistik över miljöfordon) lista med högst andel miljöfordon avseende personbilar bland landets kommuner.

För att öka andelen fossilfria resor i hela kommunen har en handlingsplan för hållbart resande tagits fram och beslut tas under 2021. Flera aktiviteter har genomförts av kommunstyrelseförvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen för att öka cyklandet i staden. Fokus på cykling har varit lämpligt under pandemin då den positiva resandeutvecklingen med kollektivtrafiken har brutits.

Rutiner har arbetats fram för mätning av matsvinn för att få god kvalitet på resultaten.

Köttkonsumtionen minskar och matens koldioxidutsläpp följs upp. I omsorgen har matsvinnet ännu inte minskat. Många enheter har dock kunnat granska sin be-

■ Rätt riktning ■ Delvis rätt riktning

Figur 2: Cirkeldiagram som visar att 86 % av nämndsmålen bedöms gå i rätt riktning mot att nå målet till 2023. 14 % går delvis i rätt riktning.

ställningsrutin trots det ansträngda läge som pandemin inneburit. Det finns alltså goda förutsättningar att nå målet på sikt.

Under året har flera insatser gjorts för att öka kunskapen om miljömedvetna val och minskad klimatpåverkan i kultur och fritidsförvaltningen. Programverksamheten har varit begränsad, men biblioteken har under året genomfört aktiviteter på miljötema.

Under året har en rad insatser gjorts för minskad energianvändning och klimatpåverkan; exempelvis byte till energieffektivare värme/kylsystem på idrottsanläggningar, byte av styrenenhet för ventilation i klubbstugan vid Åsevi i Åsaka, byte av luftavfuktare i Slättbergshallen samt nya ledarmaturer på elljusspår. Även återplantering av björkar på Sjuntorpsvallen har genomförts.

Samhällsbyggnadsförvaltningen informerar byggherrar på tekniska samråd om för- och nackdelar vid användning av trä som byggmaterial. Många överväger att bygga i trä men väljer ändå andra material i slutändan, bland annat av brandskyddsskäl.

Nyckeltal – Öka hastigheten mot ett klimatsmart Trollhättan

Nyckeltal	2018	2019	2020	Trend	Kommentar
Utsläpp växthusgaser, ton CO ₂ <i>Eftersläpning i statistiken, redovisar tillgängliga värden (år inom parentes).</i>	142 300 (2016)	132 500 (2017)	127 800 (2018)	⊕	Uppskattningar från Carbon Brief, International Energy Agency (IEA) samt enligt en artikel publicerad i Nature Climate Change förväntas de globala utsläppen av koldioxid 2020 bli 4–8 procent. SCB preliminära siffror visa på minskning på ca 10 % under första och andra kvartalet i Sverige. Enligt uppskattning skulle utsläppen för 2020 i Trollhättan då bli 115 000 ton CO ₂ .
Matsvinn <i>Andel (%) svinn av producerad mat. Nytt nyckeltal, varför tidigare data inte finns tillgängligt.</i>	i.u.	i.u.	19	i.u.	Under året har arbetet med att minska matsvinnet gett mycket goda resultat vilket inneburit att delmålet om 19 % för 2020 är uppnått.
Ekologiska livsmedel <i>Andel (%) ekologiskt producerade livsmedel av livsmedel som in-handlats via ramavtal (värde).</i>	39	33	31	⊖	Negativ trend som har sin grund i flera orsaker, bland annat leveransproblem i samband med stängda gränser till följd av pandemin.
Plastreduktion <i>Index utgår från inköpen 2018 som sattes till Index 100.</i>	100	108,4	138,7	⊖	Ökningen tillskrivs framförallt ökat behov av engångsartiklar, skyddsutrustning, i samband med pandemin.
Inköp av klimatsmarta livsmedel som minskar negativ påverkan av klimatet <i>Nytt nyckeltal, jämförelsesiffror saknas därför.</i>	i.u.	i.u.	1,95	i.u.	Andelen klimatsmarta livsmedel har minskat något under året, men det går inte att bedöma den långsiktiga trenden.

Utveckla och stärka den lokala kraften

Att utveckla och stärka den lokala kraften innebär att mobilisera invånare att vara aktiva och delaktiga, ett aktivt föreningsliv, ett starkt näringsliv och en innovativ offentlig sektor och att dessa tillsammans stärker Trollhättan som ort. Nya vägar för olika former av samverkan ska göra Trollhättan till en än mer stolt och innovativ stad med plats för framtiden. Uppföljningen visar att 64 % av nämndsmålen går i rätt riktning för att nå målet till 2023 och 36 % av nämndsmålen går i delvis rätt riktning.

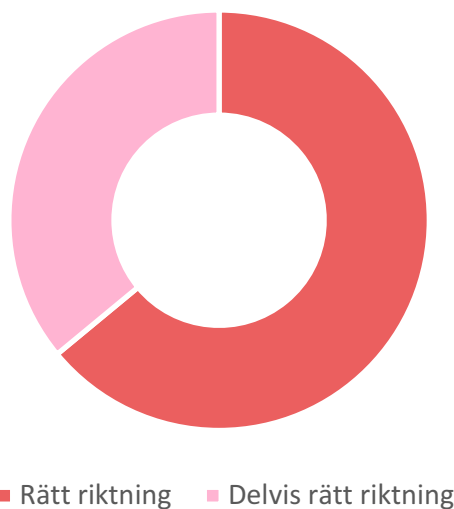
Trollhättan har goda förutsättningar för både näringsliv och sysselsättning men fortsatta insatser krävs för att säkra kompetensförsörjningen – detta genom samverkan med de aktörer som verkar i staden. En satsning har gjorts på arbetsintegrerade sociala företag för grupper som får stöd via stadens verksamheter vilket är en ny inriktning. Pandemin har förändrat förutsättningarna för stora delar av näringslivet och besöksnäringen är den bransch som drabbades först. De slutliga konsekvenserna för näringslivet kan inte överblickas i nuläget.

Kultur och föreningsliv har påverkats stort av pandemin genom inställda aktiviteter men har också hittat nya vägar för att genomföra sin verksamhet där samverkan har stor betydelse. Restriktionerna har varierat under året och arrangemangen har pausats eller livesänds, där det sistnämnda fått ett mycket positivt mottagande.

Beslut har tagits för att mildra de ekonomiska konsekvenserna för arrangerande kulturföreningar och studieförbund. Det råder stor osäkerhet kring när arrangemangsverksamheten kan återupptas och vilken omfattning den kommer att ha. Utvecklingen av Trollhättan via stadsplanering och byggnation utgår från en god dialog

med både allmänhet och företag. Kundfokus, god kommunikation och ett gott bemötande är avgörande för att skapa delaktighet och förtroende mellan staden och dess invånare.

Ett exempel under perioden som visar den lokala kraften är den rekryteringskampanj "Vi behöver dig" som skedde för att samordna de många medborgare som spontant visat intresse för att hjälpa till under Covid-19. Ett 50-tal personer rekryterades som timanställda serviceassistenter i syfte att stötta ordinarie vårdpersonal

Figur 3: Cirkeldiagram som visar att 64 % av nämndsmålen bedöms gå i rätt riktning mot att nå målet till 2023. 36 % bedöms gå delvis i rätt riktning.

Hållbart resande uppmärksammades under Trafikantveckan, där hållbarhetsstrateg Fia Johannesen, flankerad av projektledare Andreas Emanuelsson och energisamordnare Patrik Dokken, bjöd förbipasserande cyklister på frukost.

Foto: Per Ivarsson

med ickevårdnära arbetsuppgifter. Kampanjen bedöms ha bidragit till att lindra de negativa konsekvenserna av en hög sjukfrånvaro inom omsorgsförvaltningen, samtidigt som det ökat förvaltningens underlag av möjliga ordinarie tim- och sommarvikarier.

En summering av det som också genomsyrar rapporteringen är att samtidigt som pandemin haft stora negativa effekter på stadens verksamheter så finns både framtids-

tro och en förmåga att se "post-corona", att det kommer en tid efter detta som säkert blir annorlunda men där det gäller att ta vara på de goda erfarenheterna av pandemins effekter och fortsätta med de framgångsrika arbets sätt som skapats. Det är viktigt att ta ställning och prioritera vilka insatser som ska göras först då pandemins effekter klingat av. Allt kommer inte hinnas med och det är viktigt att reflektera redan nu vad som behöver omprioriteras.

Nyckeltal – Utveckla och stärka den lokala kraften

Nyckeltal	2018	2019	2020	Trend	Kommentar
Företagares nöjdhet med kommunens verksamhet (Nöjd-kund-index, NKI)	76	79	i.u.	+	Trollhättan klättrar 37 placeringar från plats 51 till plats 14 på den totala Sverige listan med 188 kommuner i årets insiktsmätning. Det betyder plats 2 bland kommuner över 40 000 invånare och landar på NKI 79 – den högsta siffran sedan mätningen startade.
Valdeltagande (%), Visar tillgängliga data (år inom parentes)	81,8 (2010)	83,0 (2014)	84,4 (2018)	+	Valdeltagandet har ökat vid de tre senaste val tillfällena.
Ungdomar 7-25 som är medlemmar i idrottsföreningar	8 173	8 243	8 565	+	Bedöms ligga på en stabil nivå över tid, viss ökning de senaste tre åren.
Besöksnäring, Antal gästnätter på hotell	i.u.	137 551	i.u.	i.u.	Helårsstatistik ej tillgänglig för 2020. Kvartalsredovisning visar att besöksnäringen har drabbats mycket hårt av coronasituationen och i Trollhättan ses en markant minskning av antalet gästnätter.
Antal deltagartillfällen i idrott (tusental), 7-25 år	308	294	306	○	Ökat något sedan 2019 men bedöms stabil över tid. Ökningen i paritet med att antalet medlemmar i idrottsföreningar ökat något.

Soliditeten med fullfondering av pensioner ska öka eller hållas oförändrad under perioden 2020-2023.

Foto: Trollhättans Stad

Analys av koncernens finansiella nyckeltal i ägardirektiven

För de helägda bolagen följs finansiella mål och riktlinjer avseende god ekonomisk hushållning upp i samband med bokslutet.

Nyckeltal – Analys koncernens finansiella nyckeltal i ägardirektiven

Bolag	Mål finansiella nyckeltal enligt ägardirektiv	Utfall finansiella nyckeltal bokslut 2020	Finansiellt nyckeltal uppfyllt, Ja eller Nej
Kraftstaden Fastigheter Trollhättan AB	Avkastningskrav 3 % på justerat eget kapital	21,3 %	Ja
Kraftstaden Fastigheter Trollhättan AB	Soliditet lägst 10 %	9,7 %	Nej
AB Eidar, Trollhättans Bostadsbolag	Soliditet lägst 8 %	8,5 %	Ja
AB Eidar, Trollhättans Bostadsbolag	Avkastning om minst 5 % på det egna kapitalet där resultatet definieras som resultat före skatt + årets värdetillväxt i bolagets fastigheter	7,24 %	Ja
Trollhättan Energi AB	Avkastningskrav 6 % på totalt kapital exkl. kommunal service	6,1 %	Ja
Trollhättan Energi AB	Soliditet lägst 20 % exkl. kommunal service	33,2 %	Ja

Kommentar utfall av finansiella nyckeltal i de helägda bolagens ägardirektiv

Uppföljningen av de finansiella nyckeltalen i de helägda bolagens ägardirektiv omfattar Kraftstaden Fastigheter Trollhättan AB, AB Eidar Trollhättans Bostadsbolag och Trollhättan Energi AB. En årlig översyn görs av ägardirektiven. Av totalt sex finansiella nyckeltal i ägardirektivet, som är styrande från ägaren Trollhättans Stad gentemot de helägda bolagen, uppfylls fem finansiella nyckeltal i bokslut 2020. Soliditetsmålet på 10 % i ägardirektivet för Kraftstaden Fastigheter Trollhättan AB uppfylls inte med ett utfall på 9,7 %.

Uppföljning finansiella mål – Trollhättans Stad

En långsiktig stark ekonomi sträcker sig längre än balanskravets nollresultat. Balanskravet är därför en miniminivå. Ett överskott är nödvändigt för att ha en beredskap mot oväntade händelser (buffert) och för att finansiera investeringar.

Trollhättans Stad finansiella mål för perioden 2020-2023 är:

Resultatmål

Årets resultat ska i genomsnitt uppgå till 1 % av skatteintäkter och utjämningsbidrag*.

*Med undantag för jämförelsestörande poster.

Indikator: Årets resultat exklusive jämförelsestörande poster/skatteintäkter och utjämningsbidrag.

Resultatnivån bör, tillsammans med avskrivningar och försäljningar, finansiera en normal investeringsnivå och klara svängningar i kostnader och intäkter över en konjunkturcykel. En resultatnivå på 1 % krävs för att klara investeringsnivån (i genomsnitt på 120 mkr per år), exkluderat exploateringsprojekt och stora infrastrukturprojekt. En genomsnittlig resultatnivå på 1 % är en miniminivå för att kunna uppnå god ekonomisk hushållning.

Målet uppfylls. Det redovisade resultatet uppgår till +296 mkr. Resultatet justerat med jämförelsestörande poster motsvarar 5,1 % av skatteintäkter och utjämningsbidrag. I snitt senaste 3 åren 1,07 %.

Kapacitetsmål

Soliditeten med fullfondering av pensioner, ska öka eller hållas oförändrad.

Indikator: Soliditet enligt fullfonderingsmodellen.

Soliditeten anger hur stor del av kommunens tillgångar som är finansierade med egna medel/eget kapital och be-

skriver kommunens betalningsberedskap och finansiella styrka på lång sikt. Ju högre soliditet, desto starkare långsiktig finansiell handlingsberedskap har staden.

Målet uppfylls. Soliditeten inkluderat samtliga pensionsförpliktelser ökar med 4 %-enheter och uppgår till 29,7 % jämfört med föregående år 25,7 %. Det beror på ett starkt resultat i kombination med att ansvarsförbindelser inte längre ökar utan amorteras ned genom pensionsutbetalningar.

Investeringsmål

Nettoinvesteringarna ska finansieras med egna medel*.

*Med undantag för exploateringsprojekt och stora infrastrukturprojekt.

Indikator: Självfinansieringsgrad av nettoinvesteringarna.

Resultatet ska tillsammans med avskrivningar och försäljning av anläggningstillgångar finansiera en normal investeringsnivå.

En självfinansieringsgrad på 100 % innebär att staden finansierar investeringar med intäkter (skatt), vilket innebär att stadens långsiktiga finansiella handlingsutrymme stärks och soliditeten förbättrats. En självfinansieringsgrad under 100 % innebär att investeringarna får finansieras med minskade likvida medel alternativt minskade placeringar eller upptagande av nya lån. Det innebär ökade finansiella kostnader och mindre pengar till verksamheten och att kommunens långsiktiga handlingsutrymme försvagas. Målet är ett genomsnitt på 100 % självfinansieringsgrad över mandatperioden.

Målet uppfylls. Årets investeringar uppgår till 212 mkr, exkluderat exploateringsprojekt, gatukostnadsersättning och investeringar i Stridsbergsbron uppgår till 101 mkr. I kombination med ett högt resultat innebär det att årets självfinansieringsgrad uppgår till 362 %.

Ekonomisk översikt – Sammanställd redovisning

Omsättningen

Koncernen Trollhättans Stad redovisade under 2020 intäkter på 5,8 mdkr, varav 65 % består av skatteintäkter och utjämningsbidrag. Jämfört med 2019 ökade intäkterna med 5,4 % eller 296 mkr, varav Trollhättans Stad 6,8 % eller 291 mkr.

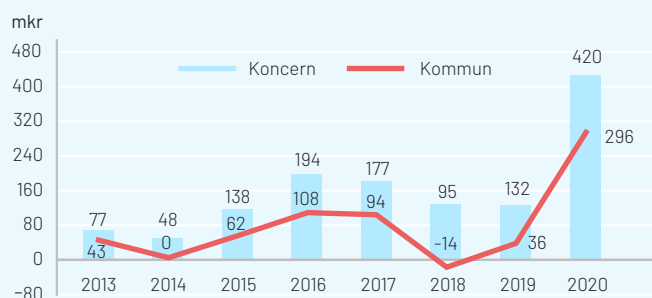
Resultat

Koncernens resultat före extraordinära poster uppgick till 420 mkr (132 mkr) och resultat efter skatt uppgick till 405 mkr (110 mkr). Resultatet för Trollhättans Stad uppgick till 296 mkr (36 mkr) och för dotterföretagen 111 mkr (76 mkr).

Moderbolaget Trollhättan Stadshus AB har erhållit 15 mkr (15 mkr) i koncernbidrag från sina helägda dotterbolag.

Viss regional verksamhet bedrivs tillsammans med grannkommunerna i gemensamma bolag och kommunalförbund. Under året har utbetalats 325 mkr i förbundsbidrag och uppdragsersättning till Kunskapsförbundet Väst för gymnasieskolan och vuxenutbildning. Utöver det har uppdragsersättning till NÄRF utbetalats med 40 mkr, Innovatum AB med 16 mkr, Kommanditbolaget Älvhögsborg med 28 mkr och Folkets Hus 10 mkr.

Resultat före extraordinära poster

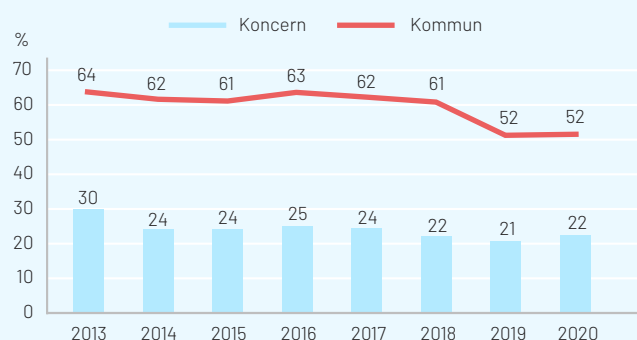

Balans

Kommunkoncernens omsättning uppgick till 4,9 mdkr (4,9) och balansomslutningen uppgick till 13,8 mdkr (12,6 mdkr). Av anläggningstillgångarna svarar bolagen för 76 % (9,4 mdkr) och Trollhättans Stad för 24 % (3,3 mdkr). Koncernens totala långfristiga upplåning uppgick till 6,7 mdkr (6,3 mdkr). Dotterföretagens andel av koncernens långfristiga lån uppgår till 94 %. AB Eidar svarar för 43 % av koncernens låneskulder.

Koncernens redovisade soliditet uppgick till 22,0 % (20,7 %) och inklusive hela pensionsåtagandet 14,8 % (12,6 %).

Soliditet

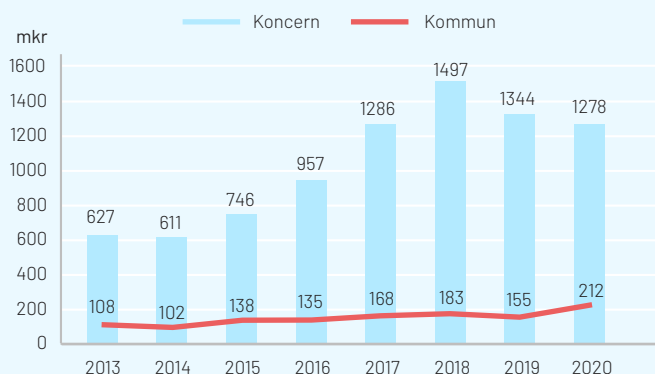

Finansiering och investering

Genom den finansiella koncernredovisningen samordnas koncernens likviditet och kortfristiga rörelsekapitalbehov. Långfristig upplåning sker separat för varje företag. I bokslutet uppgick likvida medel till +315 mkr (+468 mkr) och balanslikviditeten uppgick till 37 % (44 %).

Koncernens investeringar uppgick totalt till 1 278 mkr (1 344 mkr). De största investeringsvolymen fördelades enligt följande: AB Eidar (391 mkr), Kraftstaden Fastigheter Trollhättan AB (368 mkr), Trollhättan Energi AB (227 mkr) och Trollhättans Stad (212 mkr). Långfristiga lån finansierar 54 % av anläggningstillgångarna i koncernen

Investeringar

För dotterbolagen har Trollhättans Stad tecknat borgen med 8,3 mdkr (7,7 mdkr). Trollhättans Stad avvecklade år 2014 utlåningen till sina bolag. Den ersattes med externa lån och ett ökat borgensåtagande om 1,4 mdkr. Ökningen 2020 avser ökad upplåning av AB Eidar 200 mdkr, Kraftstaden Fastigheter Trollhättan AB 197 mdkr, och Trollhättan Energi AB 100 mdkr. Borgen har i huvudsak ersatt annan säkerhet. Bedömningen visar att risken i åtagandet är begränsad då det finns stora marknadsmässiga övervärden i fastigheter.

Personal	Koncernen		Kommunen	
	2020	2019	2020	2019
Medelantal årsarbetare:				
Män	1 568	1 603	1 051	1 107
Kvinnor	3 711	3 842	3 313	3 446
	5 279	5 445	4 364	4 553
Löner och ersättn, mkr	2 246	2 248	1 815	1 828

Pensionsåtagandet

Koncernens totala pensionsåtagande uppgick till 1,4 mdkr (1,4 mdkr). Av det totala pensionsåtagandet avser 1,0 mdkr åtagande för pensioner och skatt som är äldre än 1998. Åtagandet redovisas inte som en avsättning i balansräkningen utan som ansvarsförbindelse enligt kommunal redovisningslag.

God ekonomisk hushållning

Med koncernens ekonomiska resultat, måluppfyllelse och ekonomiska ställning 2020 (samt Trollhättans Stads, respektive bolags och komunalförbunds resultat och ekonomiska ställning) bedöms god ekonomisk hushållning uppnåtts för året. I bedömningen ingår graden av uppfyllande av de finansiella målen i ägardirektiven för de helägda bolagen AB Eidar Trollhättans Bostadsbolag, Kraftstaden Fastigheter Trollhättan AB och Trollhättan Energi AB. Av totalt sex finansiella mål, tre resultatmål och tre soliditetsmål, uppfylls fem stycken mål. Soliditetsmålet i ägardirektivet för Kraftstaden Fastigheter Trollhättan AB uppfylls inte fullt ut.

Avslutande kommentar

Årets resultat i koncernen om 405 mkr motsvarar 8,3 % av omsättningen. Resultatet förbättrades jämfört med föregående år med 295 mkr till +405 mkr. Samtliga företag inom koncernen har under året redovisat positiva resultat. God ekonomisk hushållning bedöms uppnåtts för koncernen. De helägda bolagen (AB Eidar, Kraftstaden Fastigheter Trollhättan AB, Trollhättan Energi AB) har under de senaste åren redovisat stabila och positiva resultat, vilket minskar risken för Trollhättans Stad som ägare. Med en hög investeringsvolym under de senaste åren har soliditeten påverkats negativt ett par procentenheter men har återhämtat sig 1,1 % till 22,0 % under år 2020 p g a det kraftigt förbättrade resultatet.

De ägda företagens och kommunalförbundens investeringar uppgick under året till 1,1 mdkr och Trollhättans Stads investeringar uppgick till 0,2 mdkr.

Med planerad fortsatt hög investeringsvolymen och risk för stigande räntenivåer på sikt väntas en svagare ekonomisk utveckling i koncernen. Förväntad befolkningstillväxt under många år framåt resulterar i ett betydande ökat demografiskt tryck som påverkar koncernens ekonomiska utveckling. Samtidigt förväntas inte skatteunderlaget öka i samma takt som de senaste åren utan blir på en lägre nivå i takt med att konjunkturen har mattats av. Intäkterna förväntas öka i lägre takt än kostnaderna. Anpassningar behöver därför vidtas för att en fortsatt god ekonomisk utveckling ska kunna vidmakthållas på sikt.

Ekonomisk översikt Trollhättans Stad

Sammanfattning

Trollhättans Stad redovisade ett resultat om +296 mkr, vilket motsvarar 7,9 % av skatteintäkter och utjämningsbidrag. Resultatet är +277 mkr bättre än budgeterat resultat.

De större budgetavvikelserna var: skatteintäkter och utjämningsbidrag (+31 mkr), Finansnetto (+11 mkr), realisationsvinster (+44 mkr), centrala anslag särskilda åtgärder/oförutsett (+70 mkr), gemensamma poster (+69 mkr), nämnderna (+49 mkr), exploateringsresultat (+8 mkr), avskrivningar (-5 mkr).

Nämnderna har totalt ett utfall mot budget på +49 mkr. Kommunstyrelsen redovisar ett överskott med +30 mkr, utbildningsnämnden +13 mkr och arbetsmarknads- och socialnämnden +13 mkr.

Verksamhetens nettokostnader minskade med -0,2 % medan skatteintäkter och utjämningsbidrag ökade med +7,5 %.

Årets nettoinvesteringar uppgick till 212 mkr varav investeringar i exploateringsprojekt 43 mkr.

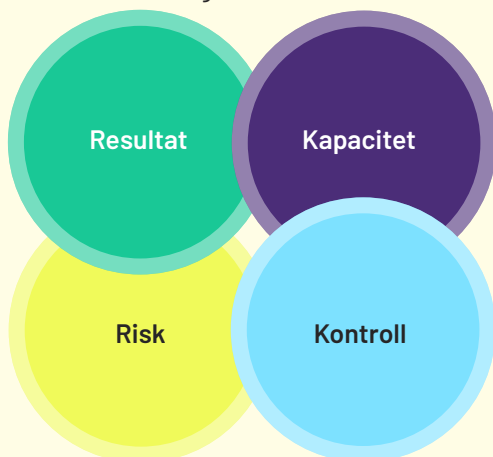
Den redovisade soliditeten har minskat med 0,7 procentenheter till 51,5 %. Soliditeten med hela pensionskulden, inklusive den del som tas upp i ansvarsförbindelsen, ökade med 4 procentenheter till 29,7 %.

Tre av tre finansiella mål har uppfyllts. Sammantaget bedöms att kravet på god ekonomisk hushållning, inklusive verksamhetens uppdrag och mål har uppfyllts.

Årets resultat för Trollhättans Stad och de kommunala företagen enligt den sammanställda redovisningen, "koncernen Trollhättan", uppgick till 405 mkr, vilket var 295 mkr högre jämfört med föregående år.

Modell för finansiell analys

För att kartlägga och analysera resultat, utveckling och ställning för Trollhättans Stad används en analysmodell som utgår från fyra viktiga finansiella aspekter. Avsikten är att utifrån dessa identifiera eventuella finansiella möjligheter och problem och därigenom klargöra om Trollhättans Stad har den goda ekonomiska hushållning som föreskrivs i kommunallagen.

Resultat

Vilken balans har funnits över intäkter och kostnader under året och över tiden?

Kapacitet

Vilken kapacitet har funnits att möta finansiella svårigheter på lång sikt?

Risk

Föreligger några risker som kan påverka resultat och kapacitet?

Kontroll

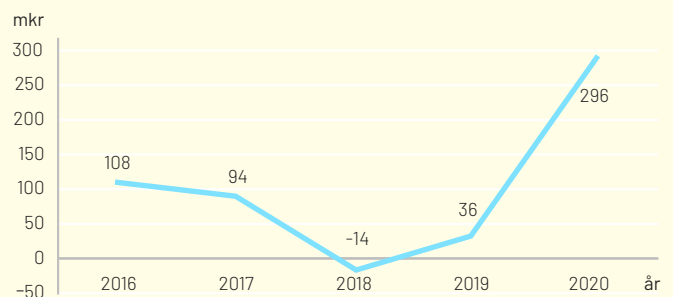
Vilken kontroll har funnits av den ekonomiska utvecklingen?

Resultat och kapacitet

Årets resultat

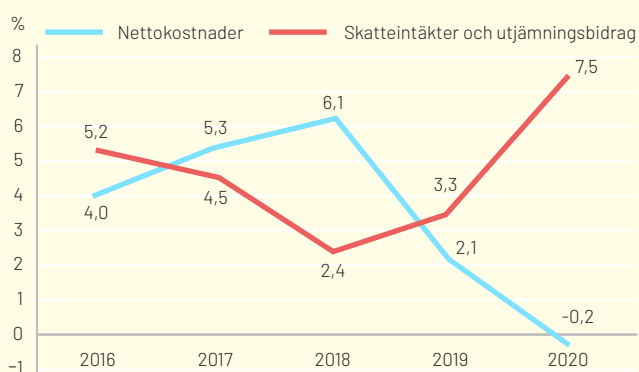
Årets resultat uppgick till +296 mkr, vilket är 260 mkr bättre än föregående års resultat om +36 mkr.

Årets resultat

Vid eliminering av jämförelsestörande poster såsom realisationsvinster vid försäljning av mark/ tomter och värdepapper, realiserade vinster i värdepapper, exploateringsresultat och engångsposter uppgår årets resultat till 191 mkr jämfört med föregående år -16 mkr, en väsentlig förbättring med 207 mkr. Det betyder att det underliggande resultatet är betydligt starkare än föregående år, trots årets höga jämförelsestörande poster som uppgår till 105 mkr mot föregående år 52 mkr.

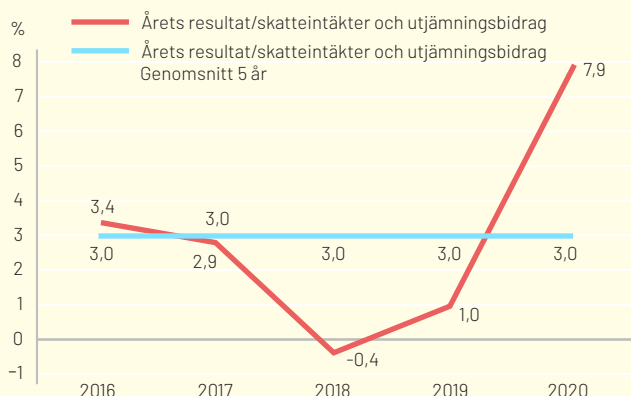
Förändring av verksamhetens nettokostnader och skatteintäkter, utjämningsbidrag

Resultat	2020	2019	2018
Årets resultat, mkr	296	36	-14
Resultat exklusive jämförelsestörande poster, mkr	191	-16	-46
Årets resultat i relation till skatteintäkter och utjämningsbidrag, % exklusive jämförelsestörande poster	5,1	-0,4	-1,4

Resultat relaterat till skatteintäkter och utjämningsbidrag uppgår till 7,9 %, inkluderat exploateringsresultat och realisationsvinster. Det genomsnittliga resultatet för de senaste fem åren har varit 3 %. Bidragande orsaker till detta har över perioden varit tillfälliga statliga tillskott, återbetalda försäkringspremier från AFA, förtida vinst vid försäljning av värdepapper och försäljning av mark och tomter. Ett resultat på cirka 2 % brukar betraktas som god ekonomisk hushållning. Då kan en normal investeringsnivå skattefinansieras över en längre tidsperiod.

Årets resultat i förhållande till skatteintäkter och utjämningsbidrag

Motsvarande nyckeltal exklusive jämförelsestörande poster för 2020 uppgår till 5,1% och ett snitt senaste 3 åren på 1,07 %. Kommunfullmäktiges målnivå är 1 %.

Skatteintäkter och nettokostnader

Skatteintäkter och utjämningsbidrag redovisade ett överskott mot budget med +31 mkr och ökade med 7,5 % jämfört med föregående år, bidragande orsak är höjd kommunal skattesats och tillskott av generella statsbidrag.

Verksamhetens nettokostnader minskade med -0,2 %. Minskningen beror till stor del på realisationsvinster och tillfälliga statliga kostnadsersättningar för sjuklönekostnader på grund av covid-19.

Finansnetto

Redovisat finansnetto är positivt med +72 mkr, vilket är 10 mkr lägre än 2019 men +10 mkr bättre än budgeterat. Minskningen jämfört med 2019 beror på lägre avkastning på placeringar, lägre utdelning från Kommuninvest samt högre räntekostnader för avsättningar.

Förklaringen till budgetöverskottet är högre avkastning på placeringar på +11 mkr, orealiserade vinster vid värdering av värdepapper i bokslutet +3 mkr, högre borgensavgifter +2 mkr, lägre räntekostnader på pensionskulden +4 mkr, lägre utdelningen från Kommuninvest -4 mkr och omvärdering av avsättning för en tvist avseende bygglov -5 mkr.

Trollhättans Stad har två pågående tvister av större värde. Ett gällande ett bygglov, där avsättning gjorts tidigare år, samt en tvist avseende ombyggnationen av Drottningtorget. Vid bokslutet har en omvärdering skett av storleken på avsättningen för bygglovet. Avsättningen har justerats från 11 mkr till 15 mkr, till följd av en dom i Hovrätten. Förändringen har påverkat finansnettot med -5 mkr. För tvisten avseende Drottningtorget har ingen avsättning gjorts. Ärendet har ännu inte gått vidare till domstol.

Investeringar

Nettoinvesteringar uppgick till 212 mkr, vilket var 72 mkr lägre än budget. I nettoinvesteringarna ingår utgifter för exploatering om 43 mkr. Årets investeringar är 67 mkr högre än föregående år. Anledningen är investeringar i samband med etablering av den nya stadsdelen Värvik såsom Stridsbergsbron samt gatutbyggnad.

Samhällsbyggnadsnämnden (90 mkr), exploateringsprojekt (43 mkr), kommunstyrelsen (28 mkr), utbildningsnämnden (27 mkr) och kultur- och fritidsnämnden (15 mkr) har haft högst nettoinvesteringar. De största investeringsprojekten var Stridsbergsbron (36 mkr), Värvik gatutbyggnad (27 mkr), Hjulksvarn (14 mkr), Slättbergshallen ombyggnation (13 mkr) och inventarier grundskola (18 mkr).

Investeringar i verksamhetsfastigheter och vatten och avlopp görs i helägda bolag. Det förklarar att investeringsvolymen är förhållandevis låg jämfört med många andra kommuner.

I MPR/budget anges som mål att resultatet exkluderat

jämförelsestörande poster ska vara tillräckligt för att, tillsammans med avskrivningar och försäljning av anläggningstillgångar, långsiktigt finansiera investeringar.

Finansiering av investeringar			
(mkr)	2020	2019	2018
Avskrivningar	79	72	67
Resultat exklusive reavinster	249	20	-23
Försäljning anläggningstillgångar	46	11	10
Summa tillförda medel	374	103	54
./. Nettoinvesteringar	-212	-145	-168
Återstår efter nettoinv.	162	-42	-114

Tabellen visar att årets nettoinvesteringar, inkluderat exploateringsprojekt och större infrastrukturprojekt såsom stridsbergsbron, med god marginal finansierats av resultat och avskrivningar. Summa tillförda medel uppgår till 374 mkr att jämföra med årets investeringar på 212 mkr.

Risk och kontroll

Likviditet ur ett riskperspektiv

	2020	2019	2018
Balanslikviditet, %	88	118	78
Rörelsekapital, mkr	-167	199	-188

Balanslikviditet: Omsättningstillgångar/kortfristiga skulder.

Rörelsekapital: Skillnad mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder.

Likvida medel (650 mkr) och kortfristiga placeringar (81 mkr) uppgick vid årsskiftet till 731 mkr. Jämfört med föregående år har rörelsekapitalet minskat med -366 mkr. Det beror på att de placeringar som förtidssåldes med reavinst innan årsskiftet föregående år har återinvesterats i värdepapper under året. Trollhättans Stad nettobehållning på koncernkontot var +23 mkr i bokslutet. Trollhättans Stad har tillgång till checkräknings kredit om 200 mkr.

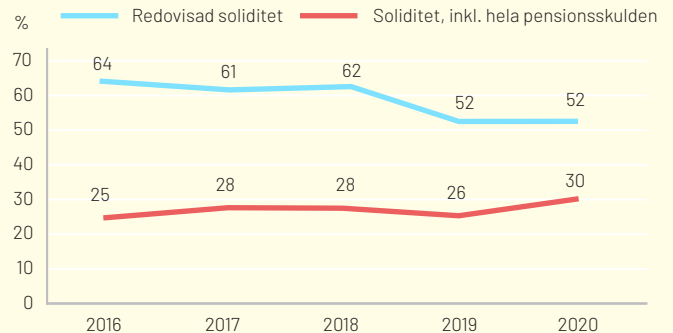
Soliditet

Soliditeten är ett mått på det långsiktiga finansiella handlingsutrymmet. För uppfyllande av god ekonomiskushållning är det viktigt att soliditeten över en längre period inte försvagas utan utvecklas i positiv riktning. Soliditeten är beroende av resultatutvecklingen och förändring av tillgångarna.

Förändringsanalys			
Soliditet %	2020	2019	2018
Soliditet enligt BR	51,5	52,2	60,8
Varav:			
Tillgångsförändring	-8,3	-9,6	-0,5
Förändring eget kapital	7,6	1,0	-0,3
Soliditet inkl. ansvarsförbindelse	29,7	25,7	28,3

Den redovisade soliditeten har minskat med 0,7 %-enheter jämfört med föregående år. Orsaken till minskningen beror på att balansräkningens omslutning har ökat med 16 %. Ökningen förklaras av ökade finansiella anläggningstillgångarna.

Soliditet

Soliditeten med hela pensionskulden, det vill säga även den del som tas upp i ansvarsförbindelse, ökade med 4 %-enheter till 29,7 %. Anledningen är ett starkt resultat i kombination med att ansvarsförbindelsen för pensioner inte längre ökar i nominella tal utan amorteras ned genom pensionsutbetalningar.

Soliditeten påverkas av att verksamhetslokalerna är överförda till ett kommunalt bolag. Detta är viktigt att beakta vid jämförelser med andra kommuner.

Pensionsskuld

Den totala pensionsskulden inklusive löneskatt uppgick vid årsskiftet till 1 343 mkr, där 982 mkr avser åtaganden före 1998. De redovisas i ansvarsförbindelse enligt kommunal redovisningslag.

Pensionsskuld			
(mkr)	2020	2019	2018
Långfristig pensionsavsättning	361	338	305
Ansvarsförbindelse	982	1 026	1 063
Total pensionsskuld	1 343	1 364	1 368

Under åren 2006–2015 har en ökad pensionsavsättning gjorts om 118 mkr, inklusive löneskatt, för att inte ytterligare skjuta över kostnaden för pensioner intjänade före 1998 på framtida skattebetalare. Under 2020-talet når utbetalningarna ur ansvarsförbindelsen sin kulmen.

Den ökade avsättningen leder inte till något större åtagande eller utbetalning, men en del av ansvarsförbindelsen flyttas in i balansräkningen. Följande tre motiv finns för den extra pensionsavsättningen: den reala maxkostnaden är uppnådd, viss utjämning av dubbelkostnaden och konsolidering av del av ansvarsförbindelsen.

Kommunalskatt

Den totala kommunalskatten i Trollhättan uppgick 2020 till 33,84 % av den kommunalt beskattningsbara förvärvs-

inkomsten. Den primärkommunala skatten var 22,36 % medan skatten till Västra Götalandsregionen var 11,48 %. Genomsnittet i regionen var 21,38 % och i riket 20,72 %.

Borgensåtagande för lån

En borgenspolicy finns antagen. Kommunfullmäktige fastställer vid behov ett totalt rambelopp för borgensåtaganden för Stadens majoritetsägda bolag och hur stor del som kan disponeras av respektive bolag. Något totalt rambelopp har ännu inte fastställts av kommunfullmäktige. Det totala borgensåtagandet för majoritetsägda kommunala bolag uppgår till 8 192 mkr, en ökning med 6 % jämfört med föregående år. Det totala borgensåtagandet uppgår till 8 618 mkr.

Borgensåtagande (mkr)	2020	2019	2018
Egna bolag	8 192	7 693	6 918
Bostadslån egna hem	7	8	8
Föreningar	147	150	154
Övrigt	272	205	15
Totalt borgensåtagande	8 618	8 056	7 095

Trollhättans borgensåtaganden ligger jämförelsevis högt med 145,4 tkr per invånare 2020. Av det totala borgensåtagandet på 8,6 mdkr utgör 8,2 mdkr borgen gentemot ägda kommunala bolag. En förklaring till den höga nivån är att staden har lagt verksamhetslokaler och VA-verksamheten i de helägda bolagen. Den analys som gjorts visar att den allra största delen skulle kunna ersättas av normal pantsäkerhet, varför risken i åtagandena bedöms som låg. Staden har i huvudsak valt att ersätta annan säkerhet med kommunal borgen, då man som ägare ändå ytterst står risken. Stadens borgensåtagande ökar och kommer att öka kommande år p.g.a. investeringar i de helägda kommunala bolagen. Koncernen är inne i en period med stora investeringar som bland annat beror på att staden växer och kommer att fortsätta växa kommande 10 år enligt stadens befolkningsprognos. Enligt finansiell analys t.o.m. år 2030 sker en utplaning av koncernens långfristiga låneskuld från och med mitten av 2020-talet.

Finansiell profil

Kommunforskning i Väst sammanställer årligen den finansiella profilen för länets samtliga kommuner. Den speglar ekonomin ur fyra aspekter (resultat, kapacitet, risk, kontroll) med åtta nyckeltal.

Värdena är relativa utifrån en normalfördelningskurva där fem är kommungruppen med starkast värden och ett svagast.

Trollhättan redovisade under 2017 ett resultat före extraordinära poster i förhållande till verksamhetens bruttokostnader på 2,3 %. Det försvagades till -0,3 % under 2018, för att under 2019 förbättras till 0,9 %. Det innebar en försvagning under perioden med 1,4 procentenheter. För kommunerna i länen uppgick motsvarande genomsnittligt resultat till 2,8 % under 2017. Under 2018 och 2019

försvagades det till 1,4 %. Det innebar en försvagning med 1,4 procentenheter om 2017 och 2019 jämförs med varandra. Slutsatsen av ovanstående är att Trollhättan uppvisade en genomsnittlig resultatutveckling mellan 2017 och 2019, men ett lägre resultat under 2019 jämfört med snittet i länen. Trollhättans resultat på 0,9 % under 2019 kan inte anses som god ekonomisk hushållning ur ett resultatperspektiv.

Trollhättan redovisade under 2019 det 34:e starkaste resultatet i länet. Detta innebar en 3:a i den finansiella profilen, vilket var samma som under 2017, men en förbättring jämfört med 2018 då kommunen fick en 2:a. Nedan jämförs Trollhättan med övriga kommuner i Västra Götaland.

Budgetutfall

Årets resultat uppgick till +296 mkr vilket innebar en budgetavvikelse om +277 mkr.

De större budgetavvikelserna var: skatteintäkter och utjämningsbidrag (+31 mkr), Finansnetto (+11 mkr), realisationsvinster (+44 mkr), centrala anslag särskilda åtgärder/oförutsett (+70 mkr), gemensamma poster (+69 mkr), nämnderna (+49 mkr), exploateringsresultat (+8 mkr), avskrivningar (-5 mkr).

Nämndernas totala budgetavvikelse uppgick till +49 mkr. Budgetavvikelsen motsvarar 1,4 % av verksamhetens nettokostnader. De stora budgetavvikelserna redovisar kommunstyrelsen (+30 mkr), utbildningsnämnden (+13 mkr), arbetsmarknads- och socialnämnden (+13 mkr).

Analys av nettokostnadsutvecklingen visar en real kostnadsökning på cirka 2,2 %.

Prognossäkerhet och budgetföljsamhet

En god prognossäkerhet innebär att det finns goda förutsättningar till att anpassa sig efter förändrade förutsättningar. Budgetföljsamhet är ett annat mått på finansiell kontroll.

I aprilrapporten var nämndernas prognos av budgetutfallet -18 mkr och i augustirapporten +26 mkr. I bokslutet blev det slutliga budgetutfallet +49 mkr. Den stora skillnaden mellan augustirapporten och bokslutet är kommunstyrelsens, arbetsmarknads- och socialnämnden samt utbildningsnämndens förbättrade prognoser.

Prognosen för årets resultat i resultaträkningen var i aprilrapporten +169 mkr och i augustirapporten +243 mkr. I bokslutet blev årets resultat +296 mkr. Förklaringen till resultatförbättringen i bokslutet jämfört med augustirapporten är främst nämnderna (+20 mkr), centrala anslag särskilda åtgärder/ oförutsett (+20 mkr), skatteintäkter och utjämningsbidrag (-30 mkr), realisationsvinster (+10 mkr) och gemensamma poster (+34 mkr).

Intern kontroll

Förvaltningarnas internkontrollplaner för 2020 föregicks av en risk- och väsentlighetsanalys. I den prioriterades vilka områden som skulle kontrolleras. Nämnderna har kontrollerat verksamhetsrelaterade och ekonomiska granskningsområden. Därtill fanns gemensamma punkter som kontrollerats av nämnderna.

Sammantaget bedöms att arbetet med intern kontroll håller en godtagbar nivå. Vissa brister i rutiner har identifierats och att åtgärder, som är redovisade i rapporteringen av intern kontroll till nämnderna, behöver vidtas.

Framtida tuffa ekonomiska förutsättningar för Trollhättans Stad

Trollhättans Stad har sammantaget under de senaste fem åren redovisat resultatnivåer med ett genomsnitt om 3 % av skatteintäkter och utjämningsbidrag. Årets resultat på +296 mkr (+7,9 %) och det underliggande resultatet exklusive engångsposter på +191 mkr, är ett mycket starkt resultat även då engångsposterna inte räknas med. Det finns flera olika anledningar till årets starka resultat såsom extra tillskott från staten i form av generella statsbidrag, realisationsvinster, kompensation för sjuklönekostnader till följd av covid-19, överskott avseende centralt anslag oförutsett/särskilda åtgärder samt gemensamma poster och nämndernas överskott. Flertalet av dessa är tillfälliga och några är en följd av pandemin som har präglat 2020.

Nämndernas nettokostnader har totalt ökat med 2,8 % mot föregående år 2,0 %. Pandemins påverkan har inneburit både kraftigt ökade kostnader inom vissa verksamheter, men i vissa fall även minskade kostnader, vilket innebär ett svåranalyserat resultat mot tidigare år. Nettokostnadsökningen ligger dock på en fortsatt låg nivå och anpassningar för att få en budget i balans har gett effekt. De senaste två årens nettokostnadsutveckling är de lägsta under den senaste femårsperioden.

En försämrad resultatutveckling förutses kommande 10-årsperiod. MRP/Budget för perioden 2021-2023 visar på att de finansiella målen inte kommer att uppfyllas. Nettokostnadsutvecklingen bedöms för perioden överstiga utvecklingen av skatteintäkter och utjämningsbidrag. Investeringsnivån kommer ligga på en hög nivå under perioden och med en svag resultatutvecklingen kan investeringarna inte finansieras med egna tillförda medel.

Höjd investeringsnivå förklaras av en växande befolkning i kombination med förändrad demografi samt äldre byggnader. På lång sikt är det nödvändigt med en ökad effektivitet i de kommunala verksamheterna. Det handlar om att kunna möta ökade volymer utan att kostnaderna ökar i samma takt och utan att kvaliteten försämras.

Kvalitet

” Trollhättans Stad arbetar målmedvetet för en god kvalitet i alla verksamheter som bygger på ständig förbättring, med fokus på dem vi är till för. Kvalitetsarbetet handlar om att både säkra och utveckla arbetsätt och processer. Det innebär att vi fortsätter göra det som fungerar och ger goda resultat och utvecklar det som kan fungera bättre”

Så lyder inledningen av Trollhättans Stads kvalitetspolicy.

Trollhättans Stads verksamheter och tjänster har stor betydelse för våra kommuninvånare och företag. För att åstadkomma bra verksamhet och service krävs ett systematiskt utvecklingsarbete i verksamheterna. Nedan visas resultat ur undersökningarna Öppna jämförelser och Kommunens kvalitet i korthet (KKIK).

Öppna jämförelser

Inom socialtjänst och omsorg är tio öppna jämförelser genomförda under året. Jämförelserna för socialtjänst och omsorg sätter fokus på att arbetet med brukarna sker med effektfulla metoder som har stöd i forskning och att samverkan mellan olika berörda offentliga verksamheter sker för att åstadkomma bästa möjliga stöd. Den öppna jämförelsen som omfattar äldreomsorgens brukarundersökning redovisas i slutet av avsnittet öppna jämförelser. Merparten av övriga öppna jämförelser inom socialtjänsten når mer än 60 % positiva resultat av de data som lämnats in. Två av jämförelserna har komplett data, övriga har visst bortfall eller ej tillämpliga frågor. Den öppna jämförelsen som når högst resultat av rapporterade data är våld i nära relationer och den sociala barn- och ungdomsvården.

Företagsklimatet följs upp genom en kvalitetsmätning av kommunernas myndighetsutövning och service gentemot företag. De senaste resultaten är från 2019. Trollhättans totala resultat (79) ligger över rikets snitt (73). Bedömning görs av sex myndighetsområden: brandskydd, bygglov, livsmedelskontroll, markupplåtelse, miljö- och hälsoskydd samt serveringstillstånd. Det högsta resultatet når myndighetsområdet serveringstillstånd. Fem av sex myndighetsområden ligger över rikets snitt. Miljö- och hälsoskydd ökade sitt resultat mest efter två års minskning. Utöver myndighetsområdena följer jämförelsen också upp bemötande, effektivitet, information, kompetens, rättssäkerhet samt tillgänglighet. Bemötandet fick högst resultat i jämförelsen. Alla ingående delområden ligger högre än riket.

I den öppna jämförelsen som avser folkhälsa följs femton frågor upp 2020. Trollhättan ligger bland de mittersta 50 % av kommunerna i tio av dessa. Vad gäller hälsa i befolkningen har andel invånare med bra självskattat hälsotillstånd sjunkit sedan 2016. Andel invånare med fetma

och bra självskattad tandhälsa ligger i stort sett på samma nivå sedan 2016. Vad gäller livsvillkor och levnadsförhållanden så har Trollhättan en högre andel långtidsarbetslösa än riket och har haft detta under mycket lång tid. Trollhättan har också en högre andel invånare (16–84 år), både kvinnor och män, än riket som ofta eller ibland avstår att gå ut ensam i rädsla för att råka illa ut. Kvinnor avstår i högre grad (46 %) än män (15 %). För Trollhättans kvinnor har denna andel sjunkit något sedan uppföljningen 2018 vilket är positivt. Andel invånare som saknar tillit till andra ligger däremot på samma nivå som riket 2020 men har sjunkit något sedan 2016. Kvinnor saknar i högre grad tillit till andra, än män i Trollhättan. Kommuninvånare, både kvinnor och män, som är fysiskt aktiva ökar sedan 2018 och andel invånare som äter hälsosamt (grönsaker och frukt) ligger strax över riket. Kvinnor har högre andel hälsosam kost (29 %) än män (15 %). Det är också en positiv utveckling av andel invånare, kvinnor och män sammanräknade, med riskabla alkoholvanor då det minskar efter att ha legat på samma nivå sedan 2014.

I Trollhättans kommunala grundskolor klarar fler flickor än pojkar att få lägst betyget E i svenska (97,4 % jämfört med 89,6 %) i årskurs 6 (åk 6). Resultatet totalt är något högre än för riket. Under åren 2014–2020 har andel flickor i åk 6 med lägst betyg E i svenska varit högre än pojkars. I matematik når en högre andel flickor lägst betyget E, 85,97 % och pojkar 81,9 % i åk 6. Totalt ligger resultaten för matematik under rikets snitt. Under åren 2015–2020 har andel flickor i åk 6 med lägst betyg E i matematik varit några procentenheter högre än pojkars med undantag för 2019 då pojkar nådde högre resultat.

Det sammanlagda meritvärdet för flickor i årskurs 9 (åk 9) ökade i jämförelse med 2019, från 228 till 232. Pojkars sammanlagda meritvärde höjdes från 208 till 210. Både flickors och pojkars resultat är lägre än rikets snitt. I riket är det genomsnittliga meritvärdet för flickor 239 och för pojkar 213. Flickors meritvärde har legat under rikets snitt för flickor under perioden 2015–2020. Pojkars meritvärde låg högre 2016–2017 men har därefter legat under pojkars snitt i riket.

Andel flickor och pojkar som når kunskapskraven i alla ämnen i åk 9 är i stort sett lika (70,6 % och 70,9 %). Flickors resultat är under rikets snitt och pojkars resultat är nästan i nivå med riket. Totalt sett har andel elever som når kunskapskraven i alla ämnen legat under rikets resultat under mycket lång tid. Andel flickor och pojkar som är behöriga till yrkesprogram på gymnasiet är i stort sett lika. I jämförelse med rikets snitt för flickor har andel flickor i Trollhättans kommunala skolor en lägre behörighet över tid. Pojkar har 2019 och 2020 legat över rikets resultat för pojkar.

I Trollhättans gymnasieskolor tar fler kvinnor än män examen inom tre år 2020 (65,8 % och 62,8 %). Männens resultat har ökat sedan 2017 men vände nedåt 2020. Den

nedåtgående trenden sedan 2015 för kvinnor vände uppåt 2019 och har fortsatt att öka 2020. Mäns resultat ligger fortfarande över rikets och kvinnors resultat ligger under riket. Det är färre kvinnor som tar examen inom fyra år (60,5 %) än män (71,7 %). Kvinnors resultat är lägre än rikets och mäns är högre.

Inom Trollhättan uppnår en högre andel kvinnor grundläggande behörighet inom 3 år än män (58,8 % jämfört med 45,1 %). Andel män som får grundläggande behörighet till högskola och universitet inom 3 år är något högre än riket 2020. Kvinnor ligger däremot lägre än riket. Andel män som gått direkt vidare till universitet/högskola ökade mellan 2018 och 2019 och andel kvinnor minskade. Trollhättans resultat är högre än riket för män och lägre än riket för kvinnor.

Andel kvinnor och män som studerar vid högskola/universitet 2 år efter fullföljd gymnasieutbildning ökar och är ungefär som rikets snitt.

Undersökningen vård och omsorg om äldre syftar till att ge äldre en röst och visa upplevelsen av den omsorg som kommunen ger, utifrån brukarnas perspektiv. Vid jämförelse över tid, 2012–2020, ligger nöjdheten med särskilt boende lågt. Trenden visar att nöjdheten med mat och trivseln i gemensamma utrymmen sjunker över tid och ligger lägre än rikets. Nöjdheten med bemötandet har varit relativt stabilt över åren och ligger något lägre än riket. Många kommuner har höga resultat där de flesta har mer än 85 % nöjdhet och Trollhättans resultat är 89 % år 2020. De boendes kännedom om hur och var de framför synpunkter har ökat över tid. Män är genomgående mer nöjda med det särskilda boendet än kvinnor i undersökningen för 2020.

Upplevd nöjdhet med bemötandet inom hemtjänst har över tid legat högt och gör detta även 2020. Kännedom om hur och var synpunkter framförs har ökat över tid. Nöjdhet med hemtjänsten totalt har sjunkit något över tid och ligger lägre än riket 2020. Den upplevda tryggheten ligger något över rikets resultat. Undersökningen visar lägre resultat än riket för möjlighet att påverka tider, att personalen kommer på avtalad tid och att personalen tar hänsyn till åsikter och önskemål. Männen är mer nöjda med hemtjänsten, har högre förtroende och upplever oftare att personalen har tillräckligt med tid och kommer på avtalad tid 2020.

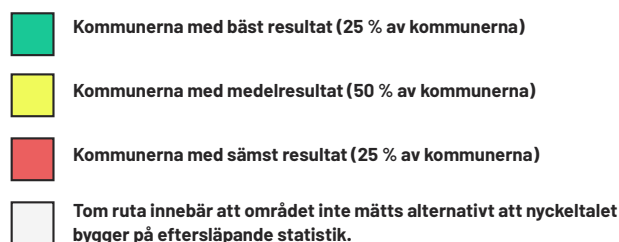
Kommunens kvalitet i korthet

Resultaten visar hur staden ligger till i jämförelse med 260 kommuner och utgår ifrån kommunfullmäktiges perspektiv. Nyckeltalen mäts i olika intervall, några vartannat år. Nyckeltalen är indelade i tre områden: barn och unga, stöd och omsorg, samhälle och miljö.

Resultatet varierar och Trollhättan befinner sig, för drygt 42 % av de nyckeltal som mäts, bland de 50 % av

kommunerna som ligger i mitten av resultaten. Staden ligger bland de 25 % kommunerna som har lägst resultat för 40 % av nyckeltalen. Ett exempel på kommande utvecklingsarbete är att kommunen under 2021 etablerar ett kontaktcenter för att bättre hantera inkommande telefon- och e-postförfrågningar samt att ge en ökad service till kommuninvånare, företag och besökare. Ett annat exempel är satsningen på likvärdig skola för att ge alla elever lika förutsättningar att lyckas med sin utbildning och minska skolsegregationen.

Resultat är indelat i tre grupper:

Samhälle och miljö	2018	2019	2020
Andel som får svar på e-post inom en arbetsdag			
Andel som via telefon får direkt svar på en fråga			
Upplevelse av ett gott bemötande vid telefonkontakt			
Delaktighetsindex			
Andel som börjat arbeta eller studera efter deltagande i kommunens arbetsmarknadsverksamhet			
Andel elever på SFI som klarat minst två kurser (av nybörjare två år tidigare)			
Andel som börjat arbeta eller studera efter att ha lämnat etableringsuppdraget			
Företagsklimat (Insikt)			
Handläggningstid i antal dagar (median) från när ansökan är fullständig till beslut för bygglov för nybyggnad av en- och tvåbostadshus			
Insamlat hushållsavfall totalt, kg/person			
Andel miljöbilar i organisationen			
Andel ekologiska livsmedel			

Barn och unga	2018	2019	2020
Antal inskrivna barn per årsarbetare i förskolan	■	■	□
Kostnad för ett inskrivet barn i förskolan ¹⁾	■	■	□
Andel elever i åk 3 kommunala skolor som deltagit i och klarat alla delprov i svenska och svenska som andraspråk	■	■	□
Andel elever i åk 6 kommunala skolor med lägst betyget E i matematik	■	■	■
Andel elever i åk 9 kommunala skolor som är behöriga till yrkesprogram	■	■	■
Andel elever i åk 9 hemkommun som är behöriga till yrkesprogram	■	■	■
Andel elever i åk 9 som är nöjda med sin skola, kommunala skolor	■	□	□
Andel elever i åk 9 kommunala skolor med lägst betyget E i idrott och hälsa	■	■	■
Kostnad i grundskolan F-9, kr per elev (hemkommun) ²⁾	■	■	□
Andel gymnasieelever med examen inom 4 år, kommunala skolor	■	■	■
Andel gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun ²⁾	■	■	■
Andel gymnasieelever kommunala skolor med ogiltig frånvaro	■	■	□
Kostnad i gymnasieskola, kr per elev (hemkommun) ²⁾	■	■	□
Aktivitetstillfällen för barn och unga 0-18 år i kommunala bibliotek	■	■	□
Antal deltagartillfällen (7-20 år) i idrottsföreningar	■	■	□
Elevenplatser i kulturskola (andel av invånare 6-15 år)	■	■	□

¹⁾ Färgsättningen utgår ifrån att låga kostnader är positivt.

²⁾ Hemkommun - alla elever som är folkbokförda i kommunen oavsett var de går i skola

Stöd och omsorg	2018	2019	2020
Andel personer som upplever att livssituationen förbättrats efter kontakt med individ och familjeomsorg	□	■	□
Andel personer som inte återaktualiserats ett år efter att de haft försörjningsstöd	■	■	■
Väntetid från ansökan till beslut om försörjningsstöd	■	■	■
Kostnad individ- och familjeomsorg (kr/inv.) ¹⁾	■	■	□
Väntetid från beslut till första erbjudna inflyttningsdatum avseende boende enl. LSS (genomsnitt)	□	□	■
Kostnad för funktionsnedsättning totalt (borträknat ersättning från försäkringskassan), kr per invånare ¹⁾	■	■	□
Väntetid från ansökan till första erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende, genomsnitt	□	■	■
Antal personal som besöker en äldre person med beviljad hemtjänst under 14 dagar	□	■	■
Kvalitetsaspekter inom särskilda boenden	□	■	■
Andel som är nöjda med sitt särskilda boende	■	■	■
Andel som är nöjda med sin hemtjänst	■	■	■
Kostnad för äldreomsorg, kr per invånare som är 80 år och äldre ¹⁾	■	■	□

¹⁾ Färgsättningen utgår ifrån att låga kostnader är positivt.

²⁾ Hemkommun - alla elever som är folkbokförda i kommunen oavsett var de går i skola

Balanskravsresultat

Balanskravet är kommunallagens regelverk för krav på ekonomisk balans mellan intäkter och kostnader. Om kostnaderna är större än intäkterna ett enskilt räkenskapsår uppstår ett underskott som ska återställas inom de tre påföljande åren. Balanskravet avser kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation. Enligt gällande normering redovisas balanskravsutredningen nedan. Balanskravsutredningen utgår från årets resultat enligt resultaträkningen som justeras för samtliga

realisationsvinster vid avyttring av anläggningstillgångar samt återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper. Efter dessa justeringar redovisas ett resultat efter balanskravsjusteringar. Om resultatet medger och fullmäktige så beslutar görs därefter en reservering till resultatutjämningsreserven alternativt lyfts medel fram från resultatutjämningsreserven för att hantera negativa resultat efter balanskravsjusteringar.

Balanskravet uppfyllt

Balanskravet uppfylls för 2020. Av ursprunglig reserv på 50 mkr återstår 23 mkr vid årets ingång. Kommunfullmäktige har att besluta om reservering till resultatutjäm-

ningsreserv. Nedan följer balanskravsutredningen i tabellform, med jämförelse två år tillbaka.

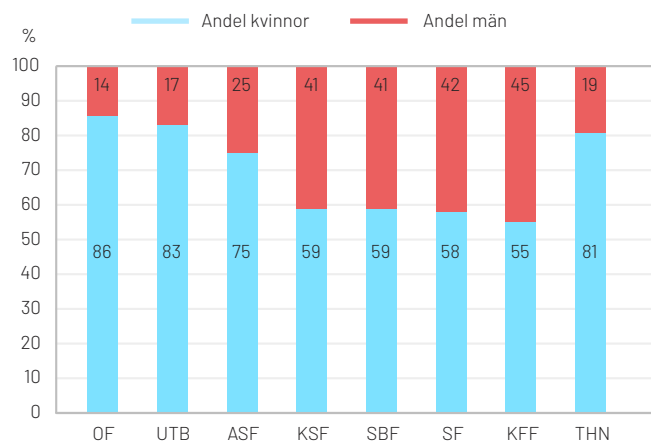
Balanskravsutredning (mkr)	2020	2019	2018
Årets resultat enligt resultaträkningen	296	36	-14
- Samtliga realisationsvinster	-46	-12	-11
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	2	2	2
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
-/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-3	-6	0
-/+ Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0	0
= Årets resultat efter balanskravsjusteringar	249	20	-23
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0	0	0
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0	0	23
= Balanskravsresultat	249	20	0

Väsentliga personalförhållanden

Anställda

Antal månadsanställda i koncernen			
	Män	Kvinnor	Totalt
Trollhättans Stad	996	3 970	4 966
Trollhättans Energi AB	104	49	153
Trollhättan Energi Elnät AB	34	4	38
Grönt Bränsle i Sverige AB	6	0	6
Närf	87	16	103
Kunskapsförbundet Väst	230	416	646
Fyrstadsflyget	10	5	15
Eidar	82	52	134
Arena Älvhögsborg	18	17	35
Totalt	1 567	4 529	6 096

Könsfördelning

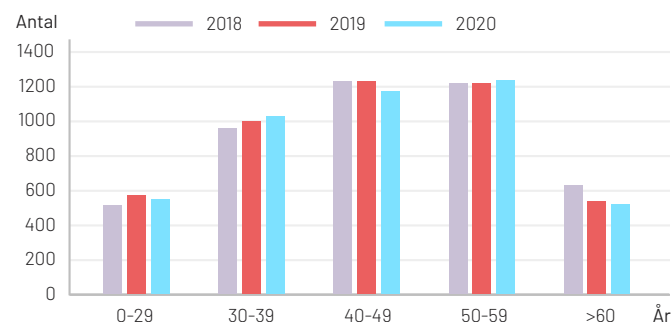
Antal anställda Trollhättans Stad

Antalet tillsvidareanställda i Trollhättans Stad minskar något sedan december 2019. Minskningen är störst på utbildningsförvaltningen, som krymper med 46 tillsvidareanställda. Omsorgsförvaltningen blir fler tillsvidareanställda, 37 fler än vid samma tidpunkt föregående år. Dessa två förvaltningar utgör tillsammans lite drygt tre fjärdedelar av det totala antalet anställda. Störst procentuell minskning görs på Kultur- och fritidsförvaltningen, som är 14 färre tillsvidareanställda i december 2020. Denna minskning beror på en överflyttning av lokalvårdspersonal till Serviceförvaltningen.

Trollhättans Stad fortsätter att vara en kvinnodominerad arbetsplats, på en övergripande nivå. 81 % av de tillsvidareanställda är kvinnor. Sett över hela koncernen är andelen kvinnor 74 %. Det syns dock stora skillnader mellan förvaltningarna. Framförallt omsorgs- utbildnings- samt arbetsmarknads- och socialförvaltningen är kvinnodominerade som arbetsplatser.

Åldersfördelning, tillsvidareanställda

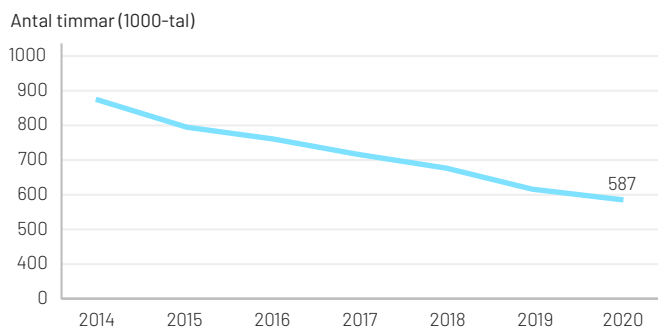
När det gäller åldersstrukturen bland våra tillsvidareanställda syns inga dramatiska förändringar under året. Noterbart är dock att antalet medarbetare över 60 år minskar för fjärde året i rad och att medarbetare i åldrarna 30-39 stadigt ökar, trots att antalet anställda minskat sedan föregående år.

Sysselsättningsgrad och timmar av timanställda

Sedan 2015 har alla anställda i staden, genom ett politiskt beslut, rätt till heltid. Den genomsnittliga sysselsättningsgraden har sakta men stadigt ökat sedan dess och är nu uppe i 96 % (95 % 2019). Staden har även som ambition att minska antalet timmar av timanställda. Även denna siffra har minskat stadigt de senaste åren, och så även 2020, trots att enskilda förvaltningar ökat användningen på grund av tillfälliga insatser i samband med pandemin.

Timanställda

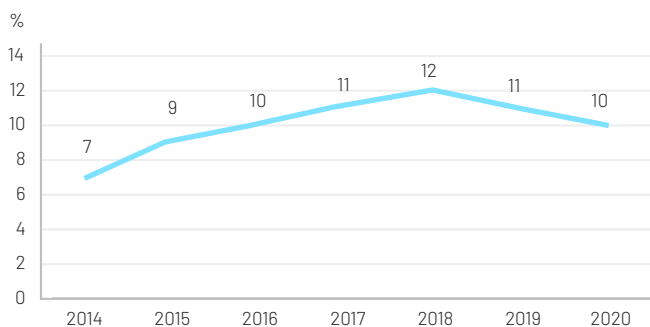
Timmar av timanställda (1000-tal)

Personalomsättning

452 personer avslutade under året sin anställning inom Trollhättans stad. Detta ger en personalomsättning på ca 10 %, en siffra som minskat de två senaste åren, och bedöms på ett stadsövergripande plan ligga på en hälsosam nivå. En minskning av personalomsättningen är att vänta under en lågkonjunktur, men fallet bromsas något av omställningsprocesserna på utbildningsförvaltningen. I den frivilliga avgångsenkät som skickas till alla som avslutar sin anställning på egen begäran anges organisation och en upplevd alltför hög arbetsbelastning ofta som skäl till avslut. Det är dock en övervägande majoritet som uppger att de kan tänka sig att återvända till Trollhättans Stad i framtiden.

Personalomsättning

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron ökar under 2020, vilket var att vänta under ett år med pandemi, totalt sett med drygt 30 % - från 7,9 % 2019 till 10,1% 2020. Framförallt korttidssjukfrånvaron ser ut att ha påverkats och ökningen sker i alla åldersgrupper. Mer eller mindre kraftiga ökningar syns på de flesta förvaltningar och bolag där medarbetarna inte har möjlighet att jobba hemifrån.

När det gäller långtidssjukfrånvaron syns istället minskningar på flera håll - något som bedöms vara ett re-

sultat av längre medvetna strategier för att minska just denna bland särskilt utsatta verksamheter. Ökningar syns dock på vissa förvaltningar och det blir viktigt att under 2021 kartlägga vilka insatser som behövs för att bryta den utvecklingen.

Sjukfrånvaro i koncernen			
	Män	Kvinnor	Totalt
Trollhättans Stad	7,5%	10,9%	10,1%
Trollhättans Energi AB	3,8%	3,4%	3,7%
Trollhättan Energi Elnät AB	2,9%	**	3,3%
Grönt Bränsle i Sverige AB	**	**	**
Närf	3,6%	11,6%	5,9%
Kunskapsförbundet Väst	4,5%	5,6%	5,2%
Fyrstadsflyget	2,1%	1,8%	2,1%
Eidar	4,7%	5,1%	4,9%
Arena Älvhögskog	1,2%	6,6%	3,7%

Långtidssjukfrånvaro andel		
	2019	2020
(%) >60 dagar:	46,2	38,8
Total sjukfrånvaro (%) per åldersgrupp	2019	2020
29 år och yngre	7,0	9,2
30-49 år	7,9	10,1
50 år och äldre	8,3	10,4

** För få medarbetare för att redovisa

Arbetsmiljö

I syfte att leva upp till kommunstyrelsens personalpolitiska mål har ett antal främjande och förebyggande aktiviteter utvecklats och påbörjats 2020. Hälsosatsningarna visualiseras utifrån kontinuumet från ohälsa till hälsa för att synliggöra arbetet som pågår utifrån ett främjande, förebyggande och efterhjälpande perspektiv. Skräddarsydda aktiviteter initieras utifrån en analys av var behovet är som störst och utformas i samverkan mellan personalkontoret och förvaltningen eller verksamheten som är i behov av stöd. För att guida och underlätta systematik i arbetet kring kontinuumet arbetar HR-specialisterna inom arbetsmiljö med personalgenomgångar, där cheferna coachas individuellt i rehabilitering och rehabiliteringar, med möjlighet till kollegialt lärande. Under 2020 har en omställning till digitalisering skett för att anpassa arbetet till de rådande omständigheterna utifrån Covid-19. Fokus på insatserna inom arbetsmiljö har varit det systematiska arbetsmiljöarbetet och återhämtning. Arbetet med en digital grundutbildning i arbetsmiljö och en skräddarsydd workshop för samtliga samverkansgrupper, med fokus på kränkande särbehandling, har påbörjats och kommer att genomföras under våren 2021.

För att leva upp till kommunstyrelsens personalpolitiska mål har ett antal hälsofrämjande och förebyggande aktiviteter utvecklats och påbörjats under året.

Hälsosatsningarna visualiseras utifrån kontinuumet från ohälsa till hälsa för att synliggöra arbetet som pågår utifrån ett främjande, förebyggande och efterhjälpande perspektiv.

Löneöversyn

Lönerevisionen 2020 komplicerades på grund av att de centrala avtalsförhandlingarna drog ut på tiden. Det var först under senhösten som arbetet med stora delar av löneöversynen kunde påbörjas.

Ytterligare kompetensutvecklingsinsatser för att stärka arbetet med löneöversynen och begreppet "ny lön" har genomförts. Bytet från "påslag" i lönerevision till att sätta "ny lön" har visat sig vara bra. Utvärderingen ger vid handen att det förs bättre samtal om lön i lönesamtalet med den nya modellen.

2020 års lönekartläggning genomfördes trots det halvtända läget i löneöversynen. Den fick dock anpassas en del till detta då det inte gick att göra alltför stora analyser av läget mellan grupper. Detta med anledning av att alla anställda i staden, vid lönekartläggningstillfället, inte hade 2021 års lönenivå.

För mer information hänvisas till rapporten "Lönekartläggning sammanfattning analys och handlingsplan 2020/2021".

Kompetensförsörjning

2020 innebar fler utmaningar än vanligt inom området kompetensförsörjning. Frågor kring bemanning, kompetensutveckling och ledarskap blev konkreta och nödvändiga att lösa utifrån pandemins konsekvenser. Många verksamheter har stått inför behov att rekrytera och introducera på kort tid samtidigt som befintlig personal behöver lära nytt och ställa om sin kompetens. Trots tidspress och oro har flera verksamheter löst sina uppdrag på för oss nya och tidigare okända sätt. Parallellt har planerade utvecklingsaktiviteter genomförts, till exempel analys av strategiska kompetensbehov. Dessa har realiserats i kompetensutvecklingsplaner och genomförda insatser för att medarbetare ska vara fortsatt anställningsbara utifrån framtida kompetensförsörjningsbehov. När det gäller ledarskapet så har även chefer ställt om utifrån de utmaningar det innebär att leda på distans med digitala verktyg. För personalkontorets del så har hälften av de planerade chefsforumen genomförts, i digitalt format, med framtidens ledarskap och digitalisering som två teman. Samarbetet med Omställningsfonden har fortsatt, och bland årets insatser kan nämnas utbildning i socialrätt för socialsekreterare och utbildning i digitala möten och workshops.

Förväntad utveckling

Ekonomiska ramar 2021 och 2022, koncernen

KONCERNEN	Resultat, mkr /*		Investeringar, brutto, mkr		Soliditet, % /**	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
	Trollhättans Stad	15	-14	428	424	33
AB Eidar, Trollhättans Bostadsbolag	19	19	526	582	8,4	8,1
Trollhättan Energi AB	90	67	365	274	18%	18%
					35,2% /***	39% /***
Kraftstaden Fastigheter Trollhättan AB	35	30	326	545	9	9
Trollhättan Exploatering AB	-8,5	-12,8	158	86	3,2	3,4

*/ Resultat efter finansiella poster. **/ Inklusive hela pensionsskulden. ***/ Exklusive va- och avfallsverksamhet.

Trollhättan kommun har ett attraktivt läge i Trestad (Trollhättan, Uddevalla, Vänersborg) med närhet till regionens största stad Göteborg. En flygplats i kommunen skapar extra attraktion. Kommunen befinner sig i ett expansivt skede och har som målsättning att växa till 70 000 invånare år 2030. Under senare år har exploateringsverksamheten varit omfattande. I projekten Lärketorp Norra och Halltorp färdigställs ett antal småhustomter och lägenheter. I projekt Strömsvik/Stennäset och Galaxen planeras för gruppbyggda bostäder och flerfamiljshus. I Alingsåker vht-område och Propellern planeras områden för industrimark. Utbyggnaden av den nya stadsdelen Vårvik sker i ett helägt dotterbolag till Trollhättan Stadshus AB, Trollhättan Exploatering AB. Bolaget förvärvar all kvartersmark, genomför exploateringen och säljer byggrätter. Staden investerar i utbyggnad av gator, vägar och parker och ersätts av bolaget via gatukostnadsersättning. För att en växande kommun ska fungera behövs även mer kommunal service i form av förskolor, skolor, idrottshallar, lokaler för fritids- och kulturverksamhet med mera. Detta gör att det är fortsatt hög aktivitet på byggnation av nya kommunala verksamhetslokaler kommande år.

Ett arbete pågår, i samverkan med stadens bolag, att få en gemensam nuläges- och målbild för social hållbarhet och attraktionskraft som en följd av den sociala oro som förekommit i delar av staden. Arbetet innefattar också mediabilden av Trollhättans stad. Målet är att arbeta gemensamt för ökad social hållbarhet och attraktionskraft.

Under året har dialog förts med ett större utländskt företag om en etablering på Stallbacka industriområde. Markanvisningsavtalet är signerat av företaget men ska fastställas av fullmäktige i början av 2021. Ytterli-

gare förfrågningar om att etablera verksamhet har behandlats under året.

Trafikverket har startat lokaliseringsutredningen av ny slussled. En ny slussled kommer att få stor påverkan för Trollhättan.

Kommunfullmäktige har gett Trollhättan Energi i uppdrag att göra en översyn av bolagets biogasverksamhet.

En fortlöpande process med Agenda 2030 har pågått under året. En koldioxidbudget och klimatmål har antagits. Statliga bidrag för naturvård har sökts, som ett led i att förstärka stadens arbete med biologisk mångfald.

Digitalisering är en avgörande faktor för att möta invånarens behov, såväl nuvarande som framtida, samt för att kunna leverera effektiv service med hög transparens och möjlighet till delaktighet. Ett arbete och process med att ta fram en digitaliseringsstrategi har påbörjats under 2020 och planeras pågå under stora delar under 2021 för att slutligen behandlas politiskt i kommunfullmäktige.

Det ekonomiska utrymmet är en grundförutsättning för att bedriva välfärdstjänster inom den kommunala verksamheten. De kommande åren ser utmanande ut för att skapa ett ekonomiskt utrymme för att bedriva nuvarande verksamhet utifrån de finansiella målen. Det demografiska trycket kommer att öka varje år under lång tid framåt och intäkter i form av skatteintäkter och generella statsbidrag ser inte ut att växa i samma takt som förväntad kostnadsutveckling. Ett sätt att lösa finansieringsgapet att bedriva verksamheten effektivare och utnyttja potentialen i möjligheten att digitalisera olika processer och arbetsmoment.

Finansiella rapporter

Resultaträkning och kassaflödesanalys	50
Balansräkning	51
Redovisningsprinciper och noter	52
Intäkter och kostnader	58
Ekonomisk översikt – koncernen	59

Resultaträkning och kassaflödesanalys

Resultaträkning			Kommun		Koncern	
Mkr	Noter	Budget 2020	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2019
Verksamhetens intäkter	2, 5		798	768	2 053	2 019
Verksamhetens kostnader	3, 5	-3 688	-4 245	-4 230	-4 883	-4 920
Avskrivningar	4	-74	-79	-72	-470	-424
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER		-3 762	-3 526	-3 535	-3 301	-3 325
Skatteintäkter	6	2 857	2 804	2 697	2 804	2 697
Generella statsbidrag o utjämning	7	861	946	791	946	791
VERKSAMHETENS RESULTAT		-43	223	-46	450	163
Finansiella intäkter	8, 5	71	83	92	60	71
Finansiella kostnader	9	-10	-11	-10	-90	-103
RESULTAT EFTER FINANS. POSTER		19	296	36	420	132
Extra ordinära poster						
Skattekostnader	10				-15	-22
Minoritetens andel i årets resultat						
ÅRETS RESULTAT		19	296	36	405	110
*Inklusive exploateringsresultat						
varav exploateringsresultat		-1	-8	-20		
varav realiserade vinster i värdepapper			-3	-6		
ÅRETS RESULTAT exkl expl. resultat		18	285	10		

Kassaflödesanalys			Kommun		Koncern	
Mkr	Noter	Budget 2020	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2019
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN						
Årets resultat		19	296	36	405	110
Just ej likviditetspåverkande poster	11	105	58	95	510	474
Minskning övr avsätt pga utbet		-11	-1	0	0	0
Förändr av kortfr fordr/skulder/lager		-80	260	148	222	543
Kassaflöde från löpande verksamhet		33	613	279	1137	1127
INVESTERINGAR						
Investeringar i materiella anläggningstillg		-284	-212	-155	-1 278	-1 344
Övriga investeringsink/inv bidrag materiella anl.tillg		61	3	10		
Försäljning av materiella anläggningstillg	12		46	11	105	26
Gatukostnadsersättning			29			
Kassaflöde från investeringsverksamhet		-223	-133	-134	-1173	-1 318
FINANSIERING						
Nyupptagna lån			0	300	466	359
Amortering skulder			0		-4	-3
Förändr långfr fordringar	16,17	-5	-585	85	-579	102
Kassaflöde från finansieringsverksamhet		-5	-585	385	-117	458
FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL		-195	-105	530	-153	267
Likvida medel vid årets början		755	755	225	468	201
Likvida medel vid årets slut		559	650	755	315	468

Balansräkning

Balansräkning			Kommun		Koncern	
Mkr	Noter	Budget 2020	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2019
TILLGÅNGAR						
Anläggningstillgångar						
Immateriella anläggningstillgångar	13		12	0	13	1
Materiella anläggningstillgångar						
Mark, byggnader och tekniska anlägg	14	1 225	1 119	1 007	9 193	8 507
Maskiner och inventarier	15	151	162	151	1 315	1 289
Finansiella anläggningstillgångar	16,17	1 685	2 020	1 436	1 998	1 419
Summa anläggningstillgångar		3 060	3 313	2 594	12 519	11 217
Omsättningstillgångar						
Förråd, exploateringsprojekt m m	18	17	20	14	62	45
Fordringar	19	382	436	290	803	691
Kortfristiga placeringar	20	220	81	222	81	222
Kassa och bank	21	22	650	755	315	468
Summa omsättningstillgångar		641	1 187	1 281	1 262	1 426
SUMMA TILLGÅNGAR		3 702	4 500	3 875	13 781	12 643
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER						
Ingående eget kapital		1 971	2 022	1 986	2 614	2 504
Därav avsatt till RUR			23	23		
Årets resultat		19	296	36	405	110
Minoritetsintressen					6	6
Eget kapital	22	1 990	2 317	2 022	3 025	2 620
Avsättningar						
Avsättningar för pensioner	23	369	361	338	381	356
Andra avsättningar	24	22	36	33	205	193
Summa avsättningar		390	398	371	587	549
Skulder						
Långfristiga skulder	25	459	431	399	6 741	6 254
Kortfristiga skulder	26	862	1 354	1 083	3 429	3 219
Summa skulder		1 321	1 785	1 482	10 170	9 473
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		3 702	4 500	3 875	13 781	12 643
Panter och ansvarsförbindelser						
Panter och därmed jämförliga säkerheter					521	515
Ansvarsförbindelser						
Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna	27	985	982	1 026	982	1 026
Övriga ansvarsförbindelser	27		8 617	8 056	252	256

Redovisningsprinciper och noter

Not 1.

Redovisningsprinciper

Kommunens redovisning upprättas enligt kommunallagen, lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning, RKR. På några punkter, görs vissa avsteg från rekommendationer från normgivande organ. Dessa avsteg kommenteras nedan under respektive rubrik.

Periodisering

Beloppsgränsen för väsentligt värde vid periodisering uppgår till 1,0 basbelopp. Undantag finns för vissa poster som till exempel återsökningar Migrationsverket som periodiseras oavsett belopp.

Jämförelsestörande poster

Som jämförelsestörande betraktas poster som är sällan förekommande och uppgår till väsentliga belopp. Realisationsvinster vid fastighetsförsäljning samt kostnader och intäkter vid tomtförsäljning i samband med markexploatering redovisas alltid som jämförelsestörande. Posterna särredovisas i not till resultaträkningen.

Investeringsbidrag och gatukostnadsersättning

Trollhättans Stad har till och med 2019 valt att redovisa samtliga investeringsbidrag och gatukostnadsersättningar enligt R18:1 som gällde till och med 2019. Detta innebar att de redovisades bland långfristiga skulder och periodiserades över anläggningens nyttjandetid. Från och med 2020 redovisas gatukostnadsersättningar och inte offentliga investeringsbidrag enligt det nya regelverket, vilket innebär att de redovisas som intäkter vid ett tillfälle.

Anläggningstillgångar

Anskaffningar avsedda för stadigvarande bruk eller nyttjandeperiod om minst tre år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till ett basbelopp och gäller som gemensam gräns för anläggningstillgångar och finansiella leasingavtal. Anläggningstillgångar är upptagna till anskaffningsvärdet efter avdrag för planenliga avskrivningar. T. o. m. 2017 har anskaffningsvärdet reducerats med eventuella investeringsbidrag.

I mycket begränsad utsträckning ingår immateriella anläggningstillgångar bland de materiella. Under 2020 har ett arbete inletts att särredovisa dessa. Med hänsyn till det

begränsade beloppet redovisas av förenklingskäl utgifterna för GC-väg till Sjuntorp som investering trots att vägen kommer att ägas av Trafikverket.

Avskrivningar

Avskrivningar beräknas på objektens anskaffningsvärden och påbörjas månaden efter som anläggningen tas i bruk. Avskrivningstiderna baseras på nyttjande perioden och sker med linjär avskrivning. För internt uthyrda fastigheter används nominell annuitet. Ingen avskrivning tillämpas på mark, konst och pågående arbeten. Avskrivningstiderna som normalt används är 3, 5, 10, 15, 20, 33 och 50 år.

Komponentavskrivning införs successivt genom tillämpning vid större nyinvesteringar och reinvesteringar där det är motiverat genom skillnader i livslängd mellan stora delar av objektet. Komponentindelning tillämpas på investeringar över en miljon kronor.

Från och med oktober 2020 tillämpas komponentavskrivning även för gator och vägar över en miljon kronor. Trafiksignaler, maskineri i broar etc särskiljs.

Finansiella tillgångar

Efter första tillfället värderas finansiella tillgångar som innehas för att generera avkastning eller värdestegring till verkligt värde i den mån det är förenligt med 7 kap. 6 och 7 LKBR. Förändringen i tillgångarnas verkliga värden redovisas vid helårsbokslutet.

Pensioner

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknade enligt RIPS och redovisas enligt den så kallade blandmodellen i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning. Under 2006 – 2015 gjordes extra pensionsavsättningar enligt plan. Avsikt är att ändra detta så att R10 Pensioner följs.

Pensionsåtagande för anställda i de företag som ingår i den kommunala koncernen redovisas enligt K3.

Kommunen har antagit bestämmelser om omställningsstöd och pensioner till förtroendevalda (OPF-KL) att gälla from denna mandatperiod. Redovisning sker enligt rekommendation.

Övriga avsättningar

Avsättningar har tagits upp till det belopp som bedöms krävas för att reglera befintliga förpliktelser på balansdagen.

Exploateringsredovisning

Från och med 2018 följer exploateringsverksamheten gällande lagstiftning. Tidigare direktredovisades investeringar mot tomtförsäljning när projekten slutredovisades. För projekt som inte slutredovisats t. o. m. 2017 bokfördes tidigare års inkomster och utgifter mot eget kapital respektive som anläggningstillgång. Omklassificering av tomtmark för industritomter från anläggningstillgång till omsättningstillgång har gjorts under 2019 då även jämförelsetalen för föregående år omräknades.

Leasing

Leasing av bilar och hyresavtal redovisas inte som finansiell leasing. Detta bedöms inte ha någon effekt på resultatet.

Försäljning av verksamhetsfastigheter

Verksamhetsfastigheterna fördes över till Trollhättans Tomt AB 2008-12-31. Avräkningen av försäljningspris och bokfört värde sammanfördes till ett nettobelopp som redovisas som realisationsvinst under avtalsperioden 2009-2020.

Byte av redovisningsprincip jämförelseåret – finansiella instrument

Från och med 2019 värderas finansiella värdepapper till verkligt värde istället för anskaffningsvärde. För jämförelseåret 2019 uppgick realiserade vinster till totalt 6 mkr. Dessa redovisades som en finansiell intäkt och påverkade årets resultat. Omräkning av jämförelsetal i flerårsöversikten i förvaltningsberättelsens "Översikt över verksamhetens utveckling" har enbart gjorts för närmast föregående år, det vill säga 2019.

Sammanställd redovisning (koncernredovisning)

Koncernredovisningen upprättas enligt förvärvsmetoden. Koncernens egna kapital utgörs dels av Trollhättans Stads eget kapital dels av den del av dotterföretagens egna kapital som upparbetats efter förvärvstidpunkten. Koncernens avgränsning har bestämts utifrån proportionell konsolideringsmetod. För delägda dotterföretag innebär detta att endas ägda andelar av intäkt- och kostnadsposter respektive tillgångs- och skuldposter konsolideras. Som dotterföretag räknas de företag där ägandet direkt eller indirekt uppgår till minst 20 procent. I dessa företag finns det ett stort kommunalt inflytande.

Noter Resultaträkning

Not 2. Verksamhetens intäkter

Mkr	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Taxor och avgifter	101	101	460	627
Statsbidrag, EU-bidrag o bidrag	397	364	579	525
Hyror och arrenden	71	77	627	624
Försäljningsmedel	58	74	182	75
Exploateringsintäkt	10	28	*	*
Realisationsvinster	47	12	*	*
Övriga intäkter	115	111	205	168
Summa	798	768	2 053	2 019

Not 3. Verksamhetens kostnader

Mkr	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Material	136	137	330	347
Lämnade bidrag	269	260	239	221
Köp av huvudverksamhet	670	665	*	*
Personalkostnader	2 369	2 398	2 796	2 816
Pensionskostnader	223	223	238	252
Lokal och fastighetskostnader	363	316	351	360
Exploatering	0	6	0	6
Realisationsförlust	0	0	16	0
Övriga kostnader	215	225	913	918
Summa	4 245	4 230	4 883	4 920

I verksamhetens kostnader ingår kostnader för räkenskapsrevision med 0,3 mkr.

Leasing - Kommunen

Mkr	Betaling	
	2020	2019
Årets leasekostnader	27	27
- Varav fordon	10	10
Summa	27	27

Avser leasingavtal med löptid över två år exklusive hyresavtal för lokaler. Inga avtal löper efter fem år. I ovanstående leaseavtal ingår även leaseavtal för fordon, vilka från och med 2021 kommer att klassificeras som finansiella leaseavtal.

Not 4. Avskrivningar

Mkr	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Inventarier	28	28	170	190
Nominell annuitet (internt uthyrda fastigheter)	9	9	*	*
Fastigheter och anläggningar	38	35	300	236
Immateriella anläggningar	1			
Nedskrivningar	3			
Summa	79	72	470	426

Flytt av immateriella anläggningstillgångar från inventarier till fastigheter och anläggningar. Nedskrivning avser ombyggnation av Föreningsgatan.

Not 5. Jämförelsestörande poster

Mkr	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Intäkter				
Realisationsvinster	46	12	*	*
Exploateringsintäkt	9	28	*	*
Kompensation sjuklönekostnader	51	0	*	*
Kostnader				
Exploateringskostn	0	-6	*	*
Realisationsförlust	0	0	*	*
Finansiella intäkter				
Orealiserade vinster värdepapper	3	6	*	*
Förtida vinst vid inlösen av värdepapper	0	14	*	*
Förändring avsättning	-4	0	*	*
Summa jämförelsestörande poster	105	54	*	*

Not 6. Skatteintäkter

Mkr	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Egna preliminära skatteintäkter	2 860	2 721	2 860	2 721
Slutavräkning föregående år	-14	1	-14	1
Preliminär slutavräkning innevarande år	-42	-25	-42	-25
Summa	2 804	2 697	2 804	2 697

Not 7. Kommunalekonomisk utjämning

Mkr	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Inkomstutjämningsbidrag	580	569	580	569
Kostnadsutjämning	29	46	29	46
LSS-utjämning	24	5	24	5
Regleringsbidrag/avgift	60	41	60	41
Kommunal fastighetsavgift	109	105	109	105
Införandebidrag	20	0	20	0
Tillskott fördelning flyktingvariabel	13	25	13	25
Tillfälliga statsbidrag generella	111	1	111	1
Summa	946	791	946	791

Not 8. Finansiella intäkter

Mkr	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Räntor placeringar	50	52	50	52
Värdeökning placeringar	3	6	3	
Utdelning	6	12	6	12
Borgensavgifter	23	21	0	0
Övriga ränteintäkter	1	1	1	7
Summa	83	92	60	71

Den genomsnittliga avkastningen på placerat kapital (1 938 mkr) har varit 2,6 % (3,3 % 2019). Värdeökning placeringar avser marknadsvärdet - bokfört värde 31/12.

Not 9. Finansiella kostnader

Mkr	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Ränta pensionsskuld	5	10	5	10
Ränta övriga avsättningar	6	0	6	0
Räntor på lån	0	0	81	93
Summa	11	10	92	103

Not 10. Skattekostnad

Mkr	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Inkomstskatt	-	-	4	7
Uppskjuten skatt	-	-	11	15
Summa	0	0	15	22

Noter Kassaflodesanalys

Not 11. Just. av ej likviditetspåverk. poster

Mkr	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Av- och nedskrivningar	79	72	470	424
Pensioner	23	33	*	*
Reavinster/förluster	-46	-12	*	*
Nettoförändring av avsättningar	4	0	*	*
Övrigt	-2	2	40	50
Summa	58	95	510	474

Not 12. Försäljning av anläggningstillgångar

Mkr	Försäljnings- belopp	Bokfört värde	Reavinst/ förlust
Silvertärnan	29	1	28
Eken 5	9	1	8
Vildapeln, Von Döbelns väg	2		2
Övrigt	6		6
Summa	46	2	44
Reavinst fsg fastigh till TTAB 2008	2		2
Summa	48		46

Noter Balansräkning

Not 13. Immateriella anläggningstillgångar, förvärvade

Mkr	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Ingående anskaffningsvärde	0	0	3	3
Inköp	0	0	0	0
Försäljningar	0	0	0	0
Utrangeringar	0	0	0	0
Överföringar	40	0	40	0
Utgående anskaffningsvärde	40	0	43	3
Ingående ack. av- och nedskrivningar	0	0	-1	-1
Försäljningar	0	0	0	0
Utrangeringar	0	0	0	0
Överföringar	0	0	0	0
Årets avskrivningar	-28	0	-28	0
Utgående ack av- och nedskrivningar	-28	0	-30	-1
- varav ack. nedskrivningar	0	0	0	0
Utgående redovisat värde	12	0	13	1
Avskrivningstider (genomsnittliga)	6		*	*

Överföring från inventarier till immateriella anläggningstillgångar har skett under räkenskapsår 2020 och uppgår till 12 mkr.

Not 14. Mark, byggnader och tekniska anläggningar

Mkr	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Ingående anskaffningsvärde	1 679	1 567	*	*
Inköp	156	120	*	*
Försäljningar	-2	-1	*	*
Utrangeringar		-4	*	*
Överföringar		-3	*	*
Utgående anskaffningsvärde	1 833	1 679	*	*
Ingående ack av- och nedskrivningar	-672	-628	*	*
Årets avskrivningar		-44	*	*
Årets nedskrivningar/återföringar	-42		*	*
Utgående ack av- och nedskrivningar	-714	-672	*	*
- varav ack. nedskrivningar				
Utgående redovisat värde	1 119	1 007	9 193	8 507
Avskrivningstider (genomsnittliga)	26	25	*	*

Not 15. Maskiner och inventarier

Mkr	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Maskiner	7	6	*	*
Inventarier	119	109	*	*
Transportmedel	13	14	*	*
Förbättringsåtg i annans fastighet	1	1	*	*
Konstverk och samlingar	21	21	*	*
Övriga inventarier		0	*	*
Summa	162	151	1 315	1 289
Ingående anskaffningsvärde	786	*	3 001	2 037
Inköp	10	*	47	42
Försäljningar	0	*	-20	-44
Utrangeringar	0	*	0	0
Överföringar	-13	*	128	180
Utgående anskaffningsvärde	783	786	3 155	3 002
Ingående ack. av- och nedskrivningar	-635	*	-1 713	-997
Försäljningar	0	*	8	27
Utrangeringar	0	*		0
Överföringar	0	*	-14	
Årets avskrivningar	14	*	-121	-109
Utgående ack av- och nedskrivningar	-621	-635	-1 841	-1 714
- varav ack. nedskrivningar	0	0	0	0
Utgående redovisat värde	162	151	1 314	1 289
Avskrivningstider (genomsnittliga)	10			

Not 16. Finansiella anläggningstillgångar - aktier och andelar

Mkr	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Trollhättan Stadshus AB	1	1	0	0
Fyrstads Flygplats AB	4	4	2	2
Andelskapital KB Älvhögsborg	4	4	2	2
Trollhättan Energi AB			3	3
Kommuninvest Ek förening	57	51	57	51
Bostadsrätter mm	0	0	0	0
Svenska Kommunförsäkring AB	1	1	1	1
Innovatum AB	3	3	3	3
Inera AB	0	0	0	0
Summa	70	63	68	61

Not 17. Finansiella anläggningstillgångar - långfristiga fordringar

Mkr	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Kunskapsförbundet Väst	0	0	0	0
Kommuninvest Ek förening	0	7	0	7
Övr villkorade aktieägartillskott	20	15	0	0
Placering värdepapper	1929	1349	1929	1349
Övrigt	1	2	1	2
Summa	1950	1373	1930	1358

Not 18. Förråd och exploatering

Mkr	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Exploatering	18	13	18	13
Förråd mm	2	2	44	32
Summa	20	15	62	45

Not 19. Fordringar

Mkr	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Kundfordringar	102	67	*	*
Förutbet kostn. och upplupna intäkter	224	137	*	*
Statsbidragsfordringar	76	69	0	0
Övriga kortfristiga fordringar	35	17	817	691
Summa	436	290	817	691

Not 20. Kortfristiga placeringar

Mkr	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Placering värdepapper	81	222	81	222
Räntefond	0	0	0	0
Summa	81	222	81	222

Not 21. Kassa och bank

Mkr	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Likvidkassor	0	0	0	0
Bank	650	755	315	468
Summa	650	755	315	468
Medelbehållning	373	301	*	*

Kommunen har kontokredit om 200 mkr.

Not 22. Eget kapital

Mkr	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Ingående eget kapital	2 022	1 986	2 614	2 504
Utdelning	0	0	0	0
Övr för förändring av eget kapital ej resultatpåverkande	0	0	0	0
Byte av redovisningsprincip exploatering	0	0	0	0
Årets resultat	296	36	405	110
Summa	2 317	2 022	3 019	2 614
Minoritetsintressen			6	6
Summa	2 317	2 022	3 025	2 620
varav				
Resultatutjämningsreserv	23	23	23	23

Genom beslut 2012-11-05, bekräftat 2013-05-27, har kommunfullmäktige avsatt 50,0 mkr av resultat över 1 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning 2010-2012 till utjämningsreserven. Reserven har utnyttjats med 27 mkr.

Not 23. Avsättningar för pensioner

Mkr	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Särskild avtalspension	0	0	*	*
Förmånsbestämd/ kompl pension	149	130	*	*
Ålderspension	23	23	*	*
Pension till efterlevande	5	5	*	*
Löneskatt	43	38	*	*
Summa exkl NÄRF o ökad avs. pension	220	196	*	*
Ökad avsätt. pensionskostnader	127	127	*	*
Kommunalförbund NÄRF	14	16	*	*
Summa avsättning	361	338	381	356
Ingående avsättning	195	166	*	*
Nyintjänad pension			*	*
- förmånsbestämd ålderspension	20	20	*	*
- särskild avtalspension	2	1	*	*
Årets utbetalning	-6	-6	*	*
Ränte- och basbeloppsuppräknig	4	4	*	*
Ändring av försäkringstekniska grunder	-1	0	*	*
Förändring av löneskatt	5	6	*	*
Övrigt	1	4	*	*
Summa avsatt till pensioner inkl. löneskatt	220	195	*	*
Betalad försäkringslösning FÅP	2	5	*	*
Utredningsgrad	99%	99%		

Pensioner har i sin helhet återlånats i verksamheten och inte placerats.

I posten pensionsavsättningar ingår sex förtorendevalda inklusive aktiva och ett avtal enligt OPF-KL. Beräkningsgrunder för pensioner framgår i avsnittet redovisningsprinciper.

Not 24. Andra avsättningar

Mkr	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Inbetald parkeringsavlösning	16	16	16	16
Avsättningar skatter	0	0	166	155
Övriga avsättningar	20	17	23	22
Summa	36	33	205	193

Avsättningar avser mottagen ersättning för parkeringslösningen, återställning asfaltsslag och jordupplag, gamla deponier (Torpa deponi), produktionskoncernerna interna garantiarbeten och ansvar för upphävt bygglov.

Övriga avsättningar

Mkr	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Avsatt för upplag och deponier, parkeringslösning, ingående värde	22	22	*	*
Nya avsättningar	0	0	*	*
lanspråktaga avsättningar	-1	0	*	*
Outnyttjade belopp som återförts	0	0	*	*
Förändring av nuvärdet	0	1	*	*
Utgående avsättning	21	22	*	*
Avsatt tvist bygglov	11	11	*	*
Nya avsättningar	4	0	*	*
lanspråktaga avsättningar	0	0	*	*
Outnyttjade belopp som återförts	0	0	*	*
Förändring av nuvärdet	0	0	*	*
Utgående avsättning	15	11	*	*
Summa övriga avsättningar	36	33	*	*

Not 25. Långfristiga skulder

Mkr	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Trollhättans Stad	300	300	356	324
AB Eidar, Trollhättans Bostadsbolag	0	0	2 878	2 718
Trollhättan Stadshus AB	75	75	312	312
Trollhättan Energi AB	0	0	1 262	1 163
Kraftstaden Fastigheter Thn AB	0	0	1 617	1 413
Trollhättan Exploater AB	0	0	200	200
KB Älvhögsborg	0	0	116	122
Fyrstads Flygplats AB	0	0	0	2
Förutbetalda investeringsbidrag	56	24	0	0
Realisationsvinst	0	0	0	0
Summa	431	399	6 741	6 254
Förutbetalda investeringsbidrag IB	24	15	0	0
Nya investeringsbidrag	33	10	0	0
Resultatförda investeringsbidrag	-1	-1	0	0
Summa förutbet	56	24	0	0
Återstående antal år	1)	1)	*	*

Skuld till TSAB avser aktieägartillskott som är beviljats till Trollhättans Stadshus AB. TSAB lämnade motsvarande aktieägartillskott till Trollhättans Tomt AB som förstärkt kapitalbas i samband med förvärv av verksamhetsfastigheter. Realisationsvinsten vid försäljningen av dessa redovisas över hyresperioden 2009-2020. Genomsnittlig upplåningsränta var -0,08% och genomsnittlig räntebindningstid 2,87 år. 1) Investeringsbidrag och anslutningsavgifter periodiseras och intäktsförs linjärt under den period över vilken de tillgångar som finansierats med hjälp av investeringsbidraget skrivs av.

Not 26. Kortfristiga skulder

Mkr	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Leverantörsskulder	219	141	343	326
Skuld koncernkonto	627	506	*	*
Upplupna sociala avg och prelskatt	93	83	*	*
Förutbetalda skatteintäkter	82	27	*	*
Avgiftsbestämd ålderspension inkl skatt	98	100	*	*
Upplupna löner och semesterlön	165	153	*	*
Förutbet intäkter och upplupna kostnader	65	44	*	*
Övrigt	7	29	3 086	2 893
Summa	1 354	1 083	3 429	3 219

Not 27. Ansvars- och borgensförbindelser

Mkr	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Borgen för bostadsförsörjning	3 341	3 142	7	8
Varav egna hem (netto)	7	8	7	8
Varav Eidar bottenlån	3 334	3 134	0	0
Borgen övriga kommunala bolag	4 852	4 554	98	98
Borgen ränteswap kommunala bolag	272	204	0	0
Borgen för föreningar	147	150	147	150
Garanterade kostnader lokalplanering verksamhetsfastigheter	6	6	6	0
Pensioner intjänade tom 1997	981	1 026	981	1 026
Summa	9 599	9 082	1 239	1 282
Pensioner intjänade tom 1997				
Ingående avsättning för pensioner inkl löneskatt	1 026	1 063	1 026	1 063
Ränte- och basbeloppsuppräknig	27	26	27	26
Ändring av försäkringstekniska grunder	-4	0	-4	0
Årets utbetalningar	-59	-57	-59	-57
Nyintjänad pension	1	1	1	1
Förändring av löneskatt	-9	-6	-9	-6
Övrigt	-1	1	-1	1
Summa	981	1 026	981	1 026

Kommunstyrelsen har vid ett antal tillfällen beslutat att garantera kostnaderna för lokalplanering och projektering om inte objekten skulle komma att genomföras. Eftersom det är mindre troligt att beloppen tas i anspråk redovisas de som en ansvarsförbindelse.

Ansvarsförbindelse för pensioner har upptagits enligt uppgift från Skandia med avdrag för extra avsättning och tillägg för omställningsstöd enligt OPF-KL (0,2 mkr). Pensionernas utredningsgrad uppgår till 99 %.

Trollhättans kommun har 1993, KF § 10 samt en bekräftelse på detta 2009, KF § 126 ingått en solidarisk borgen såsom skuld för Kommuninvest i Sveriges AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 292 kommuner och regioner som per 2020-12-31 var medlemmar har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Trollhättans kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2020-12-31 uppgick Kommuninvest i Sveriges AB:s totala förpliktelser till 501 230 mkr och totala tillgångar till 525 483 mkr. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 8 428 mkr och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 8 686 mkr. Trollhättans kommuns totala insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening 2020-12-31 uppgick till 51,2 mkr.

* Uppdelning saknas per kategori.

Fyrstads Flygplats AB ägs av de fyra kommunerna Trollhättan, Vänersborg, Uddevalla och Lysekil. Trollhättans ägarandel är 49 procent.

Foto: Trollhättans Stad

Not 28. Drift- och investeringsredovisning

Allmänt

Enligt kommunallagen ska varje år upprättas en budget för nästa kalenderår och en plan för ekonomin för en period av tre år. Budgeten ska upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna. Kommunfullmäktige har det yttersta ansvaret för stadens ekonomiska planering och uppföljning och fastställer riktlinjer för den ekonomiska styrningen.

Driftbudget

Kommunfullmäktige fattar beslut om årliga ramar för styrelse och nämnder i mål- och resursplanen. Kommunfullmäktiges tilldelning av ekonomiska ramar sker på nämndsnivå för driftbudgeten. Kommunfullmäktige kan ange särskilda ändamål som budgeten ska användas till. Omdisponering av anslag mellan nämnder samt tilläggsanslag kan beslutas av fullmäktige under året.

Nämndernas och styrelsens verksamhet ska planeras och bedrivs inom de beslutade ramarna. Vid konflikt mellan verksamhetens mål och de ekonomiska resurserna är ekonomin överordnad verksamheten.

Kommunstyrelsen kan utifrån den ekonomiska utvecklingen under året, besluta om tillfälliga, större, generella restriktioner för samtliga nämnder i syfte att hålla den antagna budgeten.

Nämnder och styrelser beslutar själva, utifrån tilldelad ram i budgeten, fördelningen av resurser inom nämndens verksamhet. Resurserna kan fördelas på olika sätt, exempelvis årsanslag, efter volym eller särskilda anslag.

Alla större förändringar av verksamheten ska vara kostnadsberäknade och resursavstämda och rymmas inom tilldelad budgetram före genomförande. Det gäller även övergripande policies, planer och projekt som kommer att inverka på verksamheterna.

Överföring av resultat mellan åren är en viktig del för en god ekonomisk hushållning. Principen är att nämnderna får behålla det överskott eller underskott som de genererat genom resultatfonder. Om en nämnd har en negativ fond ska detta återbetalas, under maximalt tre år. I enstaka fall och när särskilda skäl finns kan kommunfullmäktige medge undantag från överföring.

En förutsättning för överföring är att verksamheten bedrivits i överensstämmelse med fullmäktiges mål och riktlinjer såväl till kvalitet som kvantitet. Vidare måste det finnas finansiellt utrymme för stadens ekonomi.

Resultatfonden är en reserv och buffert för oförutsedda och tillfälliga kostnader. Den får inte användas för verksamhet som bidrar till att nämndens rambehov ökar kommande år. Den får heller inte användas till investeringar. Planerad minskning av fonden skall anmälas i samband med uppföljningsrapporterna.

Kommunstyrelsen kan med hänsyn till den samlade ekonomiska situationen besluta att inga uttag ur fonder får ske.

Vid tidsförskjutning i särskilda projekt eller tillfälliga anslag kan överföring ske genom ombudgetering, d v s ändring av följande årsbudget.

Investeringsbudget

Investeringsanslag tilldelas nämnd och är bundet till ett givet projekt och ändamål och får inte användas till annat ändamål utan särskilt beslut om omdisponering. Anslagsnivån framgår i investeringsplanen.

Den beslutade totalutgiften för investeringsprojekt, vars planerade genomförandetid omfattar flera år, fördelas på anslag för budgetåret och respektive planeringsår.

För vissa projekt i investeringsplanen ska ett beslut tas i kommunstyrelsen innan medlen får användas för investeringen.

Kommunstyrelsen kan medge omdisponeringar gällande investeringsanslag upp till 5 mkr. Nämnd får själv besluta om mindre omdisponeringar mellan investeringsprojekt. Större investeringsanslag ska slutredovisas till kommunfullmäktige.

Investeringsanslag kan föras över mellan åren genom ombudgetering. Detta gäller inte överskott för årligt återkommande anslag.

Intäkter och kostnader

Skatten kommunens invånare betalar är den i särklass största finansieringskällan för Trollhättans Stads verksamhet.

Av intäkterna utgör skatteintäkter och generella statsbidrag 80 %. Endast 18 % av intäkterna är knutna till särskilda verksamheter, då främst riktade statsbidrag. De flesta verksamheter har ingen eller liten avgiftsfinansiering. Räntor och borgensavgifter, vilka redovisas på resultaträkningen som finansiella intäkter, utgör återstående 2 %.

Trollhättans Stad bedriver en mycket personalintensiv verksamhet av kostnaderna är 60 % personalkostnader. Särskilt personalintensiva är vård och omsorg samt pedagogisk verksamhet. Överföring av frivilliga skolformer till Kunskapsförbundet Väst och framväxten av friskolor har medfört en successiv förskjutning mot ökad andel köp av verksamhet och har jämfört med föregående år ökat med 1 %.

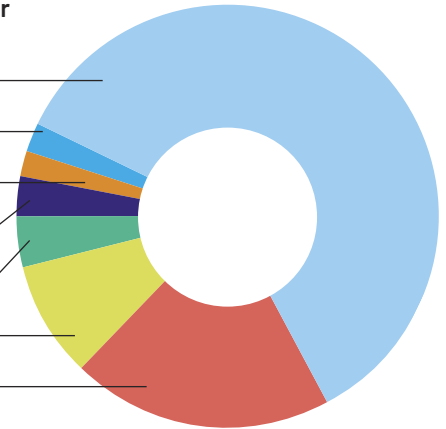
Diagrammen och tabellerna visar intäkter och kostnader – det vill säga omfattar driftredovisning och resultaträkning. Utgifter och inkomster i investeringsredovisningen ingår således inte.

Vård och omsorg är särskilt personalintensiva verksamheter.

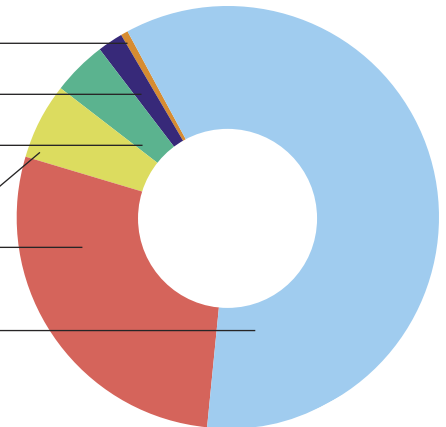
Sammansättning av intäkter

Skatteintäkter	60%
Finansiella intäkter	2%
Försäljning	2%
Övrigt	3%
Avgifter hyror	4%
Bidrag	9%
Generella statsbidrag	20%

Sammansättning av kostnader

Finansiella kostnader	0%
Avskrivningar	2%
Material	4%
Bidrag	6%
Tjänster och köp av verksamhet	28%
Personal	60%

Ekonomisk översikt - koncernen Trollhättans Stad

En betydande del av den kommunala verksamheten bedrivs inte i den kommunala förvaltningen utan i kommunala bolag eller tillsammans med andra parter. Enligt den kommunala redovisningslagen ska kommunens hela ekonomiska engagemang redovisas i en sammanställd redovisning (=koncernredovisning), som ska ge en helhetsbild av kommunens totala verksamhet, ekonomiska ställning

och åtagande. Den sammanställda redovisningen, eller "Koncernredovisningen" skall omfatta alla företag där Trollhättans Stad har ett varaktigt bestämmande eller betydande inflytande som ger möjlighet att påverka utformningen av koncernföretagens verksamhet, mål och strategier etc.

Resultaträkningen uppdelad kommun, kommunalförbund och bolag							
Mkr	Verksamhetens intäkter	Verksamhetens kostnader inkl. avskrivningar	Verksamhetens netto-kostnader	Finansnetto inklusive skatteintäkter	Resultat efter finansnetto	Skatter och extraordinära poster	Årets resultat
Kommun	798	-4 324	-3 526	3 822	296	0	296
Kommunalförbund	452	-446	6	0	6	0	6
Bolag							
varav							
Trollhättan Energi AB	638	-563	75	-11	64	-11	53
Kraftstaden	363	-268	95	-41	54	10	64
AB Eidar	533	-479	54	-38	17	-5	12
Trollhättan Exploatering AB	1	-7	-5	0	-6	1	-5
Övriga bolag	41	-40	1	-11	-10	-2	-12
Elimineringar bolag	-97	99	1	0	1	-9	-8
Elimineringar koncern	-676	674	-2	0	-2	0	-2
Summa koncern	2 053	-5 354	-3 301	3 720	420	-15	405

Balansräkningen uppdelad kommun, kommunalförbund och bolag										
Mkr	Anläggningstillgångar	Omsättningstillgångar	Summa tillgångar	Eget kapital	Minoritetsintressen	Obeskattade reserver	Avsättningar	Långfristiga skulder	Kortfristiga skulder	Summa EK och skulder
Kommun	3 313	1 187	4 500	2 318	0	0	397	431	1 354	4 500
Kommunalförbund	30	133	163	22	0	0	37	0	104	163
Bolag										
varav										
Trollhättan Stadshus AB	467	21	488	96	0	2	0	387	3	488
Trollhättan Energi AB	2 025	273	2 298	403	6	0	102	1 262	525	2 298
Kraftstaden	2 924	235	3 159	187	0	153	0	1 617	1 202	3 159
AB Eidar	4 240	147	4 387	348	0	31	34	2 878	1 096	4 387
Trollhättan Exploatering AB	86	128	214	12	0	0	0	200	2	214
Övriga bolag	148	8	156	17	0	4	1	116	18	156
Elimineringar bolag	-479	-16	-495	-247	0	-186	29	-75	-16	-495
Elimineringar koncern	-249	-840	-1 089	-137	0	-4	-13	-75	-860	-1 089
Summa koncern	12 505	1 276	13 781	3 019	6	0	587	6 741	3 428	13 781

Drift- och investeringsredovisning

Driftredovisning per nämnd	61
Investeringsredovisning per nämnd	62
Större investeringar i de helägda bolagen	63
Exploateringsverksamhet	64

Driftredovisning

Bokslut 2020										
per nämnd	Intäkter 01-12		Kostnader 01-12		Netto 01-12	Helårsbudget	-varav tillägg	Budget	Bokfört	Avvik
	Fg.år	Inv.år	Fg.år	Inv.år	Fg.år	Inv.år	Inv.år	Netto: 202001-202012		
Mkr										
Kommunfullmäktige	0	0	3	3	3	2	0	2	3	0
Kommunstyrelsen	295	263	1 007	1 004	712	771	13	771	741	30
Utbildningsnämnden	190	181	1 245	1 273	1 055	1 106	3	1 106	1 092	13
Kultur- och fritidsnämnden	28	25	191	190	163	166	5	166	165	1
Omsorgsnämnden	189	188	1 277	1 314	1 088	1 125	22	1 125	1 126	-1
Arbetsmarknads- o socialnämnden	151	131	494	469	342	351	5	351	338	13
Samhällsbyggnadsnämnden	35	33	149	155	114	123	3	123	122	1
Valnämnd, överförmyndarnämnd kommunens revisorer	2	0	6	4	5	4	0	4	4	0
Summa nämnder	891	821	4 372	4 412	3 481	3 648	51	3 648	3 591	57
Särskilda åtgärder/oförutsett	0	0	0	0	0	70	-23	70	0	70
Övrigt finansförvaltningen	12	97	-6	-46	-18	-31	-3	-31	-144	113
Summa verksamhet	903	918	4 366	4 366	3 463	3 688	25	3 688	3 448	240
Justering återstående interna poster	-136	-121	-136	-121				0		
Avskrivningar	0	0	72	79	71	74	0	74	79	-5
Verksamhet total	767	798	4 302	4 324	3 535	3 762	25	3 762	3 526	235

Bokslut 2020										
per verksamhet	Intäkter 01-12		Kostnader 01-12		Netto 01-12	Helårsbudget	-varav tillägg	Budget	Bokfört	Avvik
	Fg.år	Inv.år	Fg.år	Inv.år	Fg.år	Inv.år	Inv.år	Netto: 202001-202012		
Mkr										
Politisk verksamhet	3	2	39	37	37	37	0	37	35	1
Infrastruktur, skydd mm	69	95	250	291	182	201	10	201	196	5
Fritid och kultur	35	32	246	251	212	220	5	220	219	1
Pedagogisk verksamhet	194	185	1 691	1 727	1 497	1 560	4	1 560	1 542	18
Vård och omsorg	222	222	1 658	1 697	1 436	1 478	26	1 478	1 475	2
Särskilt riktade insatser	131	104	167	132	36	37	2	37	29	8
Affärsverksamhet	46	25	29	19	-18	0	1	0	-6	6
Gemensamma verksamheter	203	255	285	212	82	156	-23	156	-43	199
Summa verksamhet	903	918	4 366	4 366	3 463	3 688	25	3 688	3 448	240
Justering återstående interna poster	-135	-121	-136	-121						
Avskrivningar	0	0	72	79	71	74		74	79	-5
Verksamhet total	767	798	4 302	4 324	3 535	3 762	25	3 762	3 526	235

Anm: Omslutningen är minskad med interna intäkter inom respektive nämnd, vilket innebär att kostnaderna redovisas hos slutanvändarna. Elimineringen av interna poster påverkar inte nettokostnaden.

Investeringsredovisning per nämnd

Bokslut 2020							
Färdigställda projekt	Utgifter sedan projektets start ¹⁾			Årets investeringar			Avvikelse 2020-12
	Ack. budget	Ack. utfall	Avvikelse	Årsbudget 2020	Tilläggsanslag	Netto inv 2020-12	
Mkr							
Kommunstyrelsen	8	12	-4	7	0	7	0
Kultur- och fritidsnämnden	7	10	-3	1	0	1	0
Omsorgsnämnden	1	2	-1	0	0	0	0
Samhällsbyggnadsnämnden	9	7	2	8	0	6	2
Exploateringsprojekt	5	3	2	5	0	3	2
Summa	29	33	-4	21	0	17	4

Bokslut 2020							
Pågående projekt	Utgifter sedan projektets start ¹⁾			Årets investeringar			Avvikelse 2020-12
	Ack. budget	Ack. utfall	Avvikelse	Årsbudget 2020	Tilläggsanslag	Netto inv 2020-12	
Mkr							
Kommunstyrelsen	47	32	15	40	4	21	19
-varav: Reinv Centr IT infrastruktur	11	12	-1	4	4	4	0
-varav: Triss	12	10	3	3	0	0	3
Utbildningsnämnden	44	28	16	41	0	27	14
-varav: Div invent ej IT, grundskola	38	23	15	34	0	18	16
Kultur- och fritidsnämnden	15	15	0	15	0	14	0
-varav: Slättbergshallen ombyggnation	15	14	0	13	0	13	0
Omsorgsnämnden	19	13	6	17	0	10	7
Arbetsmarknads- och socialnämnden	1	0	0	1	1	0	0
Samhällsbyggnadsnämnden	175	148	27	116	1	84	32
-varav: Hjul kvarn 2020	11	14	-4	11	0	14	-4
-varav: Lilla Spiköbron	14	2	12	12	0	0	12
-varav: Stridsbergsbron	79	56	23	60	0	36	24
-varav: Drottningtorget	46	50	-4	1	0	2	-1
Exploateringsprojekt	114	61	53	92	61	40	52
-varav: Lärketorget Norra	10	2	8	9	0	0	9
-varav: Alingsåker Verksamhet E45	12	1	11	6	0	0	6
-varav: Stridsberg gatutbyggnad	55	27	28	55	55	27	28
Delsumma	415	298	118	321	66	196	126
Ombudg/tidsförskjutning	0	0	0	-58	0	0	-58
Summa	415	298	118	263	66	196	68
Summa Total	445	331	114	284	66	212	72

¹⁾från och med 2018, ej årliga investeringsanslag. Projekt överstigande 10 mkr är specificerade på varav rader.

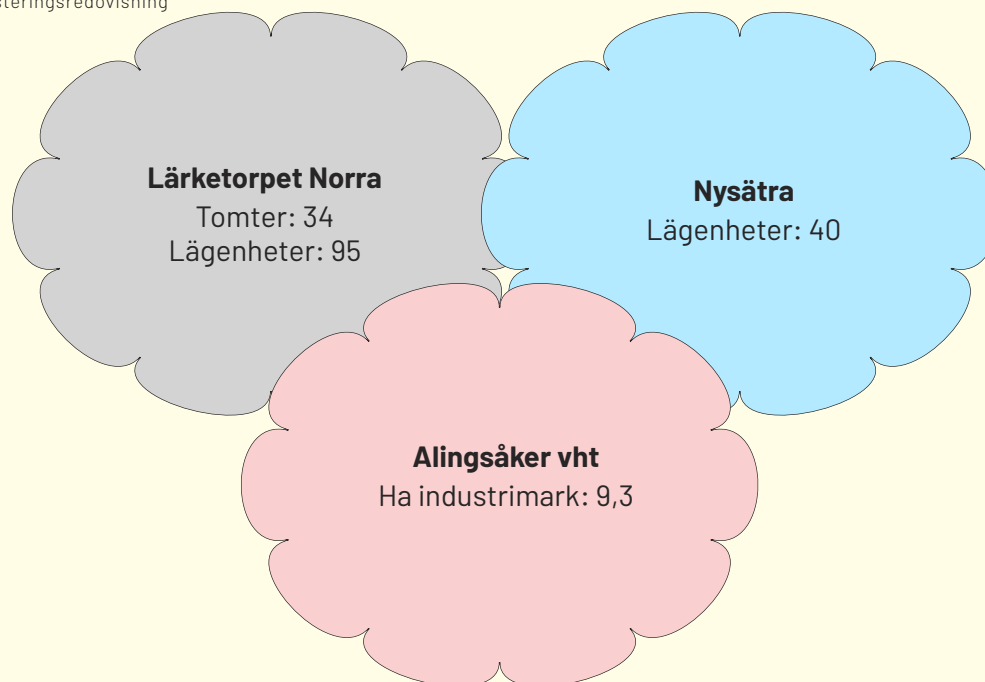
Torgbyggnaden på plats.

Foto: Hanna Melin

Större investeringar i de helägda bolagen beslutade 2020 av styrelsen i Trollhättan Stadshus AB

Kraftstaden Fastigheter Trollhättan AB	Projekt- budget (netto)	Utfall 2020 Inkomst	Utfall 2020 Utgift	Budget- avvikelse (netto)	Pågående (P) Avslutat (A)	Beräknas avslutas år
Mkr						
Torgbyggnad Drottningtorget	46,3	0,1	42,5	3,9	P	2021
Förskola Toppluvan	53,6	0,0	0,6	53,0	P	2022

AB Eidar Trollhättans Bostadsbolag	Projekt- budget (netto)	Utfall 2020 Inkomst	Utfall 2020 Utgift	Budget- avvikelse (netto)	Pågående (P) Avslutat (A)	Beräknas avslutas år
Mkr						
Renovering Guldvingen 2, etapp 2	212,9		1,8	211,1	P	2023
Renovering Lantmannavägen 12 - 14, Kv Båset	53,8		28,5	25,3	P	2021
Nybyggnation 40 lägenheter Sjuntorp	68,1		1,3	66,8	P	2022

Exploateringsverksamhet

Med exploateringsverksamhet avses åtgärder som syftar till att anskaffa, bearbeta och iordningställa råmark för bostads och industriändamål.

För varje exploateringsprojekt görs en kalkyl avseende inkomster och utgifter. I de fall avsikten är att sälja en färdig exploateringsfastighet ska den klassificeras och värderas som omsättningstillgång. Gator, parkmark med mera som kommer att finnas kvar i kommunens ägo betjänar exploateringsområde redovisas som anläggningstillgångar och ska ingå i kommunens investeringsredovisning.

Vid försäljningstillfället redovisas exploateringsresultatet i kommunens resultaträkning som skillnad mellan försäljningspris och det bokförda värdet på omsättningstillgången (råmark och andra eventuella kostnader) i resultatbudgeten. Exploateringsresultatet används för att finansiera de anläggningstillgångar (investeringar) som exploateringen medför.

Uppbyggnaden av den nya stadsdelen Vårvik sker i ett helägt dotterbolag till Trollhättans Stadshus AB, Trollhättans Exploaterings AB. Bolaget förvärvar all kvartermark, genomför exploateringen och säljer byggrätter. Staden investerar i utbyggnad av gator, vägar och parker och ersätts av bolaget via gatukostnadsersättningar

Intäkterna från tomtförsäljningarna uppgår till 10 mkr. Kostnaderna för de sålda tomterna uppgår till 1 mkr.

Det medför ett positivt exploateringsresultat på +9 mkr, vilket är +8 mkr högre än budget. De största försälj-

ningarna har varit försäljning av industritomter för 2 mkr och tomtförsäljning i Hälltorp norra för 6 mkr.

Under 2020 har ca 13 projekt pågått. Nedan redovisas större projekt:

Investeringar - Exploateringsprojekt			
(mkr)	Budg	Red	Avv
Lärketorpet norra	9,0	0,0	9,0
Nysätra	6,4	5,3	1,1
Alingsåker vht	5,9	0,1	5,8
Sjölanda	3,9	3,6	0,3
Lärketorpet generalplan	5,0	3,2	1,8
Övrigt	5,6	1,3	4,3
Summa	35,8	13,5	22,3

Investeringarna blev 22 mkr lägre än budgeterat beroende på tidsförskjutningar för två projekt. Detaljplanen för Lärketorpet norra har vunnit laga kraft senare än beräknat vilket gjort att byggnationen av infrastrukturen inte påbörjades förrän i augusti. Större delen av kostnaderna kommer därför infalla under 2021. Överklagan av detaljplan för Alingsåker verksamhetsområde har medfört att projektet är senarelagt till 2021-2022.

Nämnderna

Nämndernas verksamhetsredogörelser finns samlade i en särskild handling. I den redogör nämnderna inför kommunfullmäktige för fullgörandet av det uppdrag som nämnden genom budgeten fått, det vill säga utnyttjandet av anslagna medel och verksamhetens omfattning och måluppfyllelse i förhållande till givna uppdrag.

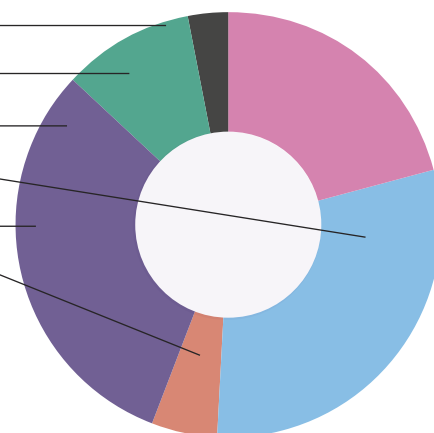
På efterföljande sidor finns en nämndsindelad redogörelse för Trollhättans Stads verksamhet.

I diagrammen redovisas kostnader och intäkter per nämnd. Här framgår att utbildningsnämnden, omsorgsnämnden, kommunstyrelsen och arbetsmarknads- och socialnämnden svarar för 92 % av verksamheten.

Kommunstyrelsen finns bland de "största" nämnderna genom att den ansvarar för budgeten för de frivilliga skolformerna – ersättningen till Kunskapsförbundet Väst. Två tredjedelar av styrelsens verksamhet finns – genom ersättning till andra utförare – inom områdena utbildning, kultur, fritid, kommunikation och räddningstjänst.

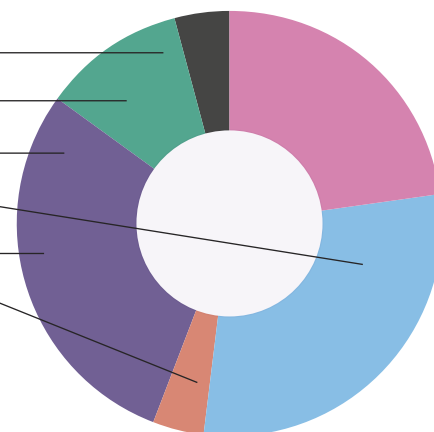
Nettokostnader fördelade per nämnds verksamhetsområde

Kommunstyrelsen	21%
Samhällsbyggnadsnämnden	3%
Arbetsmarknads/socialnämnden	9%
Utbildningsnämnden	31%
Omsorgsnämnden	31%
Kultur- och fritidsnämnden	5%
Övriga nämnder	0%

Bruttokostnader fördelade per nämnds verksamhetsområde

Kommunstyrelsen	23%
Samhällsbyggnadsnämnden	3%
Arbetsmarknads/socialnämnden	11%
Utbildningsnämnden	29%
Omsorgsnämnden	30%
Kultur- och fritidsnämnden	4%
Övriga nämnder	0%

Trollhättans Stads verksamhet

Utbildningsnämnden	66
Kultur- och fritidsnämnden	69
Omsorgsnämnden	71
Arbetsmarknads- och socialnämnden	74
Samhällsbyggnadsnämnden	77
Kommunstyrelsen	79

Utbildningsnämnden

Ordförande: Sofia Andersson Dharsani (S)

En mer likvärdig skola med minskad skolsegregation.

Utbildningsnämndens ansvarsområde är förskola, pedagogisk omsorg, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, fritidshem och skolformsövergripande verksamhet.

Ekonomi

Utbildningsnämnden redovisade 13,4 mkr lägre kostnader än budget.

Resultat			
Mkr	2020	2019	2018
Intäkter	181,0	190,0	186,4
Kostnader	1 273,4	1 245,2	1 226,3
Budgeterade skattemedel	1 105,8	1 042,6	1 006,6
Budgetutfall	+13,4	-12,6	-33,4
Bruttoinvesteringar	26,8	4,5	5,4
Nettoinvesteringar	26,8	4,5	5,4

Utfallet visar på 375 färre barn än budgeterat. Det innebär att nämnden fått kompensation för 13,4 mkr för mycket enligt resursfördelningsmodellen. Justerat för att nämnden kommer behöva återföra motsvarande medel till Kommunstyrelsen blir resultatet ± 0 mkr. Det innebär ändå att åtgärderna har haft effekt och att nämnden lyckats vända tidigare års underskott och att budgeten nu ser ut att vara i balans.

Förskolan redovisar ett överskott på 14,3 mkr. Huvudorsaken till överskottet är färre barn samt minskad vistelsetid. Enheternas resultat plus 2,4 mkr är en kraftig förbättring jämfört med förra året.

Grundskoleverksamheten redovisar ett underskott -0,9 mkr. Överskott inom nämndsanslaget främst beroende på färre barn inom fritidshemmen motverkas av sämre resultat för enheterna. Grundskolans enheter redovisar ett underskott på 9,6 mkr, varav 5,6 mkr är hänförligt till lokalhyror. Bland annat blev hyreskostnaderna för nya Sylteskolan samt ombyggnationen av Slättbergskolan högre än budgeterat. Därtill finns det ett antal enheter som haft svårighet att anpassa sin organisation efter antalet elever.

Färre barn i fritidshemmen och kortare vistelsetider i förskolan kan sannolikt ha en koppling till pandemin.

Förvaltningen fick under 2020 cirka 90 miljoner kronor i olika statsbidrag. Statsbidragen har totalt sett minskat det senaste året och tillgången till statsbidrag framöver är osäker. En omställning behöver göras för att möta en minskande statlig resurs.

Förändring 2019–2020

	Nettokostnadsökning	Målgruppsförändring
Förskola 1-5 år	-2,2 %	-2,2 %
Grundskola, fritidshem, grundsärskola	+6,6 %	-1,6 %

Året som gått

Det systematiska kvalitetsarbetet har varit i fortsatt fokus och har förstärkts genom Skolverkets projektsamverkan för bästa skola (SBS) inom förskolan. Bedömningen är att undervisningskvaliteten förbättrats för samtliga enheter som ingått i projektet.

En utbildning har genomförts för samtliga chefer, skolledare och för lärare med nyckelpersonsuppdrag. Ett tydligt resultat är att utvecklingsorganisationen förtydligats och stärkts vid alla enheter.

Uppdraget att se över elevsammansättningar och organisatoriska förutsättningar för en likvärdig skola resulterade i tio förslag varav sju antogs av nämnden. Genomförandet förväntas långsiktigt leda till att likvärdigheten i utbildningen ökar. Elevsammansättningen på fler skolor kommer bli mer heterogen, vilket kommer bidra till att fler elever når målen i skolan. Avveckling av skolenheter med särskilt svåra förutsättningar, ger bättre möjligheter att organisera kvarvarande enheter på ett ekonomiskt och pedagogiskt mer hållbart sätt.

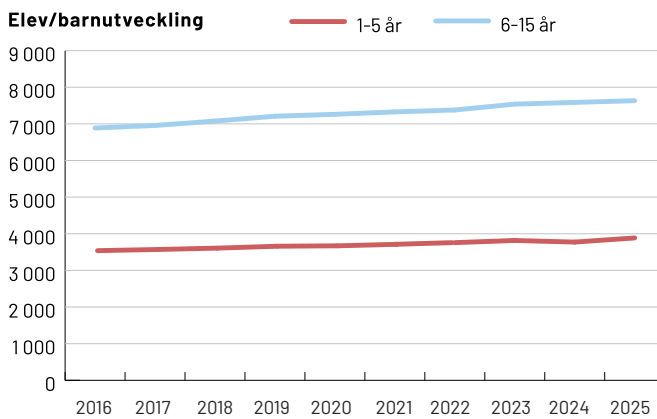
Särskilda personalpolitiska insatser har gjorts i de områden där personalomsättningen är högre och andelen behöriga är lägre. Exempel på åtgärder som vidtagits är ökad personaltäthet och fler förstelärartjänster. Vissa enheter har dock fortsatt svårt att anställa utifrån behovet av legitimerad personal, såsom lärare och specialpedagoger.

Den pågående pandemin har inneburit stora påfrestningar. Anpassningar har skett utifrån rådande restriktioner. Sjuktalet bland barn, elever och personal har ökat. En positiv effekt är att digitaliseringsprocessen har fått en extra skjuts och därigenom ytterligare integrerats i verksamheten.

Nya Sylteskolan och förskolorna Loket och nya Vällingklockan har färdigställts och Äventyret har tagit två nya avdelningar i bruk.

Nyckeltal	2020	2019	2018
	Antal elever förskoleklass/grundskola/gr.särsk	7 272	7 281
Antal barn 1-5 år förskola och pedagogisk omsorg	3 062	3 131	3 138
Antal barn 6-12 år fritidshem och pedagogisk omsorg	2 720	2 874	2 916

Barn och elevtal enligt målgruppsberäkningen.

2016-2020 utfall och 2021-2022 prognos.

Måluppfyllelse

Samtliga mål går i rätt riktning.

De senaste årens positiva trend med ökande resultat och kvalitet inom nämndens verksamheter fortlöper. Behörigheten till gymnasiet ökar för både pojkar och flickor och var 84,3 % våren 2020, vilket är en ökning med 2,5 %. Andelen elever i åk 6 som fått betyg A-E i alla ämnen var 71,1% vilket är en ökning med 3 %. Utmaningar kvarstår dock när det gäller att öka resultaten för elever vars föräldrar saknar eftergymnasial utbildning och för elever med utländsk bakgrund.

Förskolan är utformad så att de flesta barn får en säker, trygg och god miljö, men det varierar inom och mellan förskolor hur väl man lyckas skapa en lärmiljö som lockar och utmanar.

Utvecklingen kring studiero och problematisk frånvaro är försiktigt positiv. I förskolan görs framgångsrika insatser för barn med låg närvaro, med särskilt fokus på barn med annat modersmål. Grundskolans satsning kring frånvarorutiner och utveckling av det förebyggande arbetet har gett en viss positiv effekt, men förutsättningarna för att genomföra planerade åtgärder har begränsats av den pågående pandemin. Sjuktalet bland barn, elever och personal ökade dramatiskt vilket påverkade verksamheterna i mycket hög grad. I de socioekonomiskt utsatta områdena var frånvaron bland barn och elever högre än i övriga områden.

Kompetensförsörjning är fortsatt en växande utmaning. Förvaltningens kompetensförsörjningsplan har ut-

ökats med insatser som har gett försiktigt positiva resultat. Framför allt finns det positiva tendenser bland de förskolor och skolor som har särskilt svåra förutsättningar, vilket också har varit fokus för arbetet.

I arbetet för ett klimatsmart Trollhättan i enlighet med Agenda 2030 samverkar utbildnings- och serviceförvaltningen för att ta fram strategier att minska matsvinnet genom att sprida goda exempel från verksamheterna. Arbetet har dock påverkats negativt av den pågående pandemin.

Organisationen har setts över och stödet till enheterna har stärkts. Ett standardiserat ekonomistöd till rektorerna har varit framgångsrikt och resultaten har förbättrats, framför allt inom förskolan. Förvaltningsledningen har förstärkts med teamledarskap i syfte att stärka och utveckla stödet till verksamheten.

De utbildningsinsatser som genomförts inom ramen för samverkan med skolverket och Karlstads universitet har avslutats. Bedömningen är att det har bidragit till att stärka ledarskapet på alla nivåer inom förvaltningen. Många skolenheter arbetar med att säkerställa en tydlig arbetsorganisation och en fungerande utvecklingsorganisation, med stöd av ett distribuerat ledarskap.

Nyckeltal	2020	2019	2018
Antal barn per årsarbetare i förskola	*	5,7	5,5
Andel personal med förskolläraryrkesexamen i förskola	*	51	51
Antal elever per årsarbetare i fritidshem	20,1	19,1	18,6
Andel lärare i fritidshem med behörighet för undervisning i fritidshem	52,8	40,4	*
Antal elever per lärare i grundskola	11,4	11,7	*
Andel lärare med behörighet i minst ett undervisande ämne i grundskola	66,9	69,3	72,3
Andel behöriga till gymnasieskola	84,3	81,8	79,1
Meritvärde i årskurs 9	221,6	218,9	220,3

* Uppgift saknas.

Investeringar

Nettoinvesteringarna uppgick till 26,7 mkr, varav 19,8 mkr är hänförligt till utrustning av den nya Sylteskolan.

Framtid

Trollhättan står inför stora utmaningar med en ökande skolsegregation som följer den nationella trenden. Målen för perioden 2020-2023 om att öka likvärdigheten vad gäller barn och elevers kunskapsutveckling och lärmiljöer, samt att stärka skolorganisationen är därmed allt viktigare. Nämndens strategier med fokus på systematiskt kvalitetsarbete och utvecklat ledarskap på alla nivåer har starkt vetenskapligt stöd, men kräver uthållighet. Ett långsiktigt arbete har påbörjats, som inte kan förväntas

ge snabba resultat. Trenden är fortsatt försiktigt positiv med en ökad kvalitet i undervisning och lärmiljöer samt en successivt stärkt skolorganisation. Målet med en likvärdig skola och förskola för samtliga barn och elever har dock inte uppnåtts. Att trots socioekonomiska skillnader skapa likvärdiga förutsättningar för alla barn och elever är nämndens högst prioriterade arbete.

Genomförandet av nämndens beslut om sju åtgärder för en mer likvärdig skola kommer innebära att Kronan åk F-9 görs om till en F-3 skola och Frälsegårdsskolan åk F-6 stängs från och med augusti 2021. Eleverna kommer istället erbjudas plats på skolor i östra och västra Trollhättan. Nya riktlinjer för hur elever erbjuds plats på de kommunala grundskolorna kommer införas och regler för skolskjuts ändras för elever i åk 7-9.

Fler barn kommer erbjudas mer tid i förskolan, om deras språkliga utveckling gynnas av det. Motsvarande möjlighet kommer även utredas för fritidshemmen.

Genomförande av åtgärderna innebär inte en slutgiltig lösning på problematiken med skolsegregation och likvärdighet i Trollhättans skolor. Fler och kraftiga åtgärder behöver sannolikt vidtas i framtiden.

Kommunens nedskrivna befolkningsprognos samt fler fristående aktörer påverkar barn- och elevprognosen. Inför 2021 har antalet elever inom de kommunala skolorna minskat med 176 elever och ökat med 106 elever inom fristående verksamhet. Trenden med fler platser i friskolor i

kombination med ökade lokalkostnader inom de egna verksamheterna innebär en successivt minskande kommunal barn- och elevpeng då resurserna skall fördelas till friskolorna enligt principen bidrag på lika villkor och att utbildningsnämnden i nuläget inte kompenseras för den ökning av kostnader som sker gentemot den fristående verksamheten.

Löneläget för lärare/förskollärare/fritidspedagoger har ökat de senaste åren i både Sverige och Trollhättan. Det innebär att barn- och elevpeng räcker till allt färre behöriga lärare och i förlängningen en minskad personaltäthet.

Utbildningsförvaltningen ser en ökad psykisk ohälsa hos barn och elever, till exempel vad gäller traumahandtering, social utsatthet och neuropsykiatriska diagnoser. Detta i kombination med långa köer i barn- och ungdomspsykiatri ökar kostnaderna för förvaltningen genom ökade krav på personal och behov av ökad tillgång till barn- och elevhälsopersonal.

Samarbetet med skolverket inom ramen för projektsamverkan för bästa skola (SBS) har genererat omfattande resurstillskott och skolutvecklingsinsatser till förvaltningen som helhet, men framförallt till de förskolor och skolor som har svårast förutsättningar. Av det systematiska kvalitetsarbetet framgår att undervisningskvaliteten och organisationen vid berörda skolenheter har stärkts. Ett nytt samarbetsprojekt har inletts inom grundskolan för år 2021-2023.

Karin Persson, förvaltningschef på Utbildningsförvaltningen håller tal under invigningen av nya Sylteskolan.

Kultur- och fritidsnämnden

Ordförande: Peter Johnsson (S)

Satsningarna på kultur- och fritidsaktiviteter är ett viktigt medel för långsiktig social hållbarhet och bidrar till ökad attraktivitet.

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för att se till att invånarna erbjuds en positiv kultur- och fritidsverksamhet av god kvalitet.

Ekonomi

Kultur- och fritidsnämndens kostnader har varit 1,1 mkr lägre än budget. Nettokostnadsökningen jämfört med 2019 är 1,6 %.

Resultat			
Mkr	2020	2019	2018
Intäkter	24,8	28,5	31,7
Kostnader	189,7	191,2	189,1
Budgeterade skattemedel	166,0	163,3	158,7
Budgetutfall	+1,1	+0,6	+1,3
Bruttoinvesteringar	15,5	16,0	30,7
Nettoinvesteringar	15,3	16,0	29,5

De restriktioner som följt av Covid-19 har inneburit att flertalet av de planerade evenemangen under året ställts in. Budget har omdisponerats från Fallens dagar för att utöka sommarlovsaktiviteter för fritidsgårdarna samt erbjuda badvärdar vid Öresjö. Beslut har även tagits för att underlätta ekonomiskt för föreningar som blivit tvungna att avboka lokaler genom att de inte blivit betalningsskyldiga. Minskat bokningstryck vid idrottsanläggningarna har även bidragit till minskade intäkter för Idrott- och friluftsliv som även haft ökade kostnader för oförutsett underhåll på anläggningarna.

Året som gått

Covid-19 har drabbat kultur- och fritidsverksamheter med full kraft under året. Stor kraft har lagts på omställning för att lindra effekten för invånare men även för att stötta föreningslivet. Exempel på omställning är livestreamade event som till exempel det digitala nationaldagsfirandet och Novemberfestivalen som numera är internationell. För att minska de långsiktiga effekterna för föreningslivet har regelverk och stöd förenklats och utökats under året. Extra satsningar under sommarperioden riktat till framförallt barn och unga gjordes. Fritidsgårdarna har varit öppna under hela sommarperioden, N3 hade avgiftsfri sommarkulturskola. N3:s Sommargänget framträdde på offentliga platser men även vid äldreboenden. Föreningar

har fått extra medel för utökade aktiviteter för barn och unga under sommaren.

Lexingtons fritidsgård totalförstördes i en brand den 29 mars. Tillsammans med Eidar har förvaltningen arbetat för att bygga upp en temporär fritidsgård som beräknas vara inflyttningsklar mars 2021. Personalen har arbetat ambulerande över hela staden och haft veckoavstämningar med övriga verksamheter för att finnas tillgängliga där behoven varit störst.

Framtagandet av en ny friluftsplän har pågått under tre år men har nu antagits av kommunfullmäktige. Planen är ett verktyg för kommande planarbeten och strategiska ställningstaganden i staden. Ett konstprogram för fall- och slussområdet har tagits fram i samverkan med Konstnärscentrum Väst som ska antas under våren 2021.

Flera samverkansprojekt pågår bland andra med Innovatum och Högskolan Väst för att stärka animation som näring i regionen men även med Konstnärscentrum Väst och TEXAB kring ett konstprogram för Vårvik där Fyrbodals kommunalförbund bidragit med förstudiemedel. På Granngården pågår en förstudie tillsammans med Eidar för att utveckla Lextorp till ett nav inom fritidsområdet där arbetet fokuserar både på lokaler och omgivande områden.

Integrera Mera är ett arbete som riktar sig till flickor med utomeuropeisk bakgrund som står långt från det gemensamma samhället som syftar till ökad inkludering har fortsatt men kommer att förstärkas ytterligare från och med 2021.

Nyckeltal			
	2020	2019	2018
Föreningsaktiva äldre, andel	46	44	*
Ungdomar som är medlemmar i idrottsföreningar	8 565	8 243	8 173
Antal deltagartillfällen i idrott (tusental)	305,7	294	308,3

* Uppgift saknas.

Måluppfyllelse

Av de tre prioriterade målen bedöms att de kommer att uppfyllas under mandatperioden.

För att uppfylla målet för ökad jämlikhet och trygghet med särskilt fokus på barn, unga och äldre har flera verksamheter denna inriktning. Bra exempel på det är bland andra läsfrämjande insatser, hemkörning av böcker till 70+, avgiftsfria lovaktiviteter och att N3 har HBTQ certifierats samt badvärdar vid Öresjö.

Öka hastigheten mot ett klimatsmart Trollhättan är ett prioriterat mål där arbete påbörjats för att minska energi-

Det blev inget Fallens Dagar på grund av pandemin, men istället skickade Timo Räisinen och N3 Symfoniorkester under ledning av Ulf Wadenbrant en digital sommarhälsning.

Foto: Trollhättans Stad

behovet i anläggningar. Utbildningar har skett för att öka kunskap kring skötsel av våra konstgräsplaner för att minska miljöpåverkan.

Målet att utveckla och stärka den lokala kraften bedöms kunna uppfyllas under mandatperioden även om 2020 inte uppfyller målet. Mycket av arrangemangsverksamhet har ställt in eller ställt om till digitala tillställningar då pandemin slog till med restriktioner som följd.

Investeringar

Nettoinvesteringarna uppgick till 15,3 mkr varav 12,6 mkr avser Slättbergshallens ombyggnad som påbörjats och kommer slutföras under 2021.

Framtid

Det är en stark tillväxt inom barn- och ungdomsgrupperna och framförallt i Trollhättans södra och centrala stadsdelar, som genom sin socioekonomiska sammansättning är extra beroende av de offentliga insatserna samtidigt som det är viktigt att inte öka polariseringen i Trollhättan.

Informationsteknik bidrar till ökade möjligheter att nå ut men det är viktigt att det inte sker på bekostnad av säkerheten och risken för att utesluta de invånare som inte har de digitala färdigheterna. Biblioteken och N3 ligger väl framme i det arbetet men takten kan behöva öka ytterligare vilket kräver att en strategi tas fram och resurssätts.

En utmaning att lösa är hur man kan gå från framgångsrika projekt till ordinarie verksamhet när projektfinansieringen är slut. Framgångar här kan nämnas Fritidsbanken, Rec Play Rock, Klubb Kul och Integrera mera.

Omsorgsnämnden

Ordförande: Lena Hult (S)

Den rådande pandemin har haft en stor inverkan på verksamheten.

Nämnden ansvarar för stöd till äldre och handikappade, hälso- och sjukvård, samt omsorger till funktionsnedsatta.

Ekonomi

Nämnden redovisar 1,2 mkr högre kostnader än budget, vilket är en förbättring med 34 mkr jämfört med 2019 års bokslut.

Resultat			
Mkr	2020	2019	2018
Intäkter	187,8	189,0	192,9
Kostnader	1 314,2	1 276,6	1 231,0
Budgeterade skattemedel	1 125,2	1 052,9	1 017,0
Budgetutfall	-1,2	-34,7	-21,1
Bruttoinvesteringar	9,8	12,5	10,7
Nettoinvesteringar	9,8	12,5	9,6

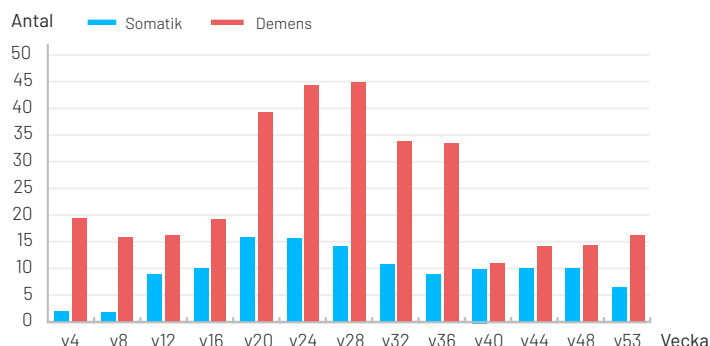
Avveckling av boendeplatser inom vård och omsorg, samt förbättrad hantering av den övertaliga tid som uppstått på grund av rätt till heltid har lett till sänkta kostnader. Tilläggsanslag på 18 mkr för LSS verksamheten, samt 4 mkr för bibehållande av platser inom vård och boende har därutöver använts till att täcka tidigare underskott.

Den rådande pandemins effekt varierar för olika delar av verksamheten. Inom vissa områden har situationen periodvis varit mycket ansträngd, samtidigt som andra verksamheter varit nedstängda. Nämnden har erhållit statsbidrag på 15,6 mkr för merkostnader på grund av Covid-19. Statsbidraget avser dock inte att täcka ökade kostnader för ökad sjukfrånvaro.

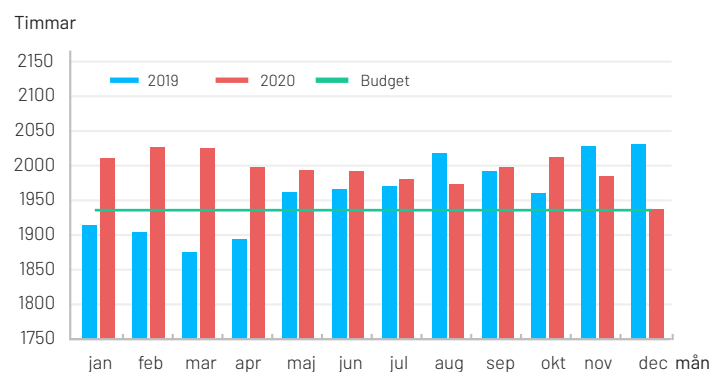
Att reserverade medel för nya platser inom vård och boende inte behövs användas resulterade i överskott på 10,7 mkr. Fler beviljade timmar inom hemtjänst än budgeterat resulterade i underskott på 4,6 mkr. Överskottet inom specialiserat område på 10,5 mkr, är till stor del en följd av att verksamheter varit nedstängda på grund av pandemin. Av underskottet för funktionsnedsatta på 9,2 mkr beror 6,5 mkr på engångskostnader för återbetalning av momsstatsbidrag.

Enheterna inom vård och boende och hemtjänst visar fortfarande underskott men resultatet har förbättrats avsevärt jämfört med föregående år.

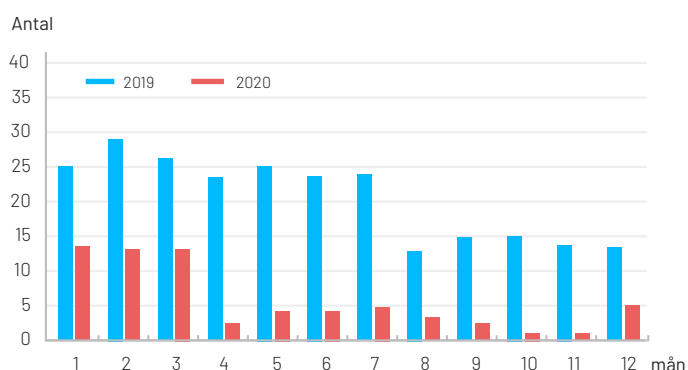
Antal lediga platser, VO-boende

Hemtjänsttimmar/dag

Kö till LSS-boende

Året som gått

Pandemin har i hög grad påverkat nämndens verksamheter. Sjukfrånvaron har ökat, och arbetsbelastningen har periodvis varit mycket ansträngd. Personalen har fått vara flexibla både vad gäller arbetstid och arbetsplats och serviceassistenter anställdes för att avlasta personalen i det icke vårdnära arbetet. Periodvis har det varit besöksförbud på vård och omsorgsboenden. Under våren var det stor brist på skyddsutrustning. Administreringen av egen tester och införskaffandet av skyddsmaterial har inneb-

rit att arbetet med verksamhetsplaner och annan utveckling tillfälligt har fått stå tillbaka.

Stängning av träffpunkter, dagverksamhet, daglig verksamhet, minskad efterfrågan på vissa insatser som färdtjänst, ledsagning och avlösning, har bidragit till minskade kostnader.

Omfattande åtgärder har vidtagits för att komma i ekonomisk balans. Beläggningen på boende, korttid och växelvårdsplatser har varit relativt låg. Under hösten avvecklades 25 boendeplatser på Humlevägen 98 och 18 boendeplatser flyttades från Lantmannaväg 100 till mer ändamålsenliga lokaler på Lextorpsvägen 11. Neddragningen av 13 korttids och växelplatser kommer att verkställas under första kvartalet 2021.

Den nya omställningsenheten har bidragit till förbättrad logistik kring hanteringen av övertalig personal, vilket kommer bidra till färre visstidsanställda och fler fastanställda.

Under våren öppnades en ny gruppboende enligt LSS med sju platser samt en ny serviceboende enligt LSS med sju platser på Humlevägen 36 och 38. Det har inneburit att fler kunnat flytta hemifrån till eget boende. Några köpta platser har också kunnat avslutas.

Ett nytt psykiatriboende med 10 platser öppnades på Stenlidenvägen, samtidigt avvecklades 10 platser på Slättbergsvägen 222. Boendet på Lantmannavägen har flyttat till mer ändamålsenliga lokaler på Slättbergsvägen 140. I samband med det gjordes även en översyn av nattorganisationen.

Förberedelserna för det nya boendet på Hagtornsstigen 51 har pågått under hösten och invigningen sker den 18 januari 2021.

I februari påbörjade tio vårdbiträden en utbildning till undersköterskor. I november startade ytterligare en undersköterskeutbildning för 13 personer inom ramen för Äldreomsorgslyftet.

Planering har gjorts inför införandet av MCSS (Medical Care Support System) - digital signering. Genomförandet sker under 2021 och syftar till att säkerställa en god kommunal hälso- och sjukvård för brukaren och en bättre arbetsmiljö för personalen.

Utbildning av kvalitetsstödare inom vård och omsorgsboenden har startat.

För att öka kvalitén i arbetet med trygg och effektiv hemtagning från sjukhus skapades ett samverkanssteam där arbetsterapeut, fysioterapeut, sjuksköterska och gruppleddare ingår. Arbetssättet ökar möjligheten att identifiera behov av insatser, samtidigt som det stärker och utvecklar teamarbetet. En planerad implementering i samtliga hemtjänstgrupper har pausats på grund av pandemin.

Planeringen inför renoveringen av Källstorpsgården har påbörjats.

En demenssamordnare har anställts med uppdrag att skapa ett demenssteam.

Nyckeltal	2020		
	2020	2019	2018
Personalen tar hänsyn till åsikter och önskemål, hemtjänst	81%	83%	*
Personalen tar hänsyn till åsikter och önskemål vård- och omsorgsboende äldre	69%	63%	*
Personalen tar hänsyn till åsikter och önskemål, omsorg för funktionshindrade	*	92%	*
Personalen tar hänsyn till åsikter och önskemål, socialpsykiatri	89%	*	*
Andel brukare som känner sig trygga i hemtjänst	88%	90%	*
Andel brukare som känner sig trygga i vård- och omsorgsboende för äldre	82%	77%	*
Andel brukare som känner sig trygga i omsorg för funktionshindrade	*	98%	*
Andel brukare som känner sig trygga i socialpsykiatri	86%	*	*
Antalet personer hos en brukare i hemtjänst under 14-dagarsperiod	20	19	*
Andel fordon som drivs med fossilfritt bränsle	100%	98%	*
Antal personer på träffpunkter per månad för äldre	332	1770	*
Antal personer på träffpunkt per månad för socialpsykiatri	93	78	*

* Uppgift saknas.

För personer med växelboende så har flera valt att pausa sina insatser i perioder med anledning av rädsla för smitta. En enhet har tagit emot alla brukare i behov av växelboende för att lösgöra platser för snabbt mottagande av Covid-19 sjuka brukare från sjukhus och ordinärt boende.

En psykiatrisamordnare anställdes för att arbeta med vuxna. Flera aktiviteter har påbörjats bland annat kartläggning av hur stödet till gruppen samsjukliga fungerar och hur det behöver utformas i framtiden.

En medarbetarenkät har genomförts för samtliga medarbetare i Trollhättans stad. Resultatet för omsorgsförvaltningen får betraktas som bra utifrån rådande förhållanden.

Måluppfyllelse

Pandemin har haft en stor inverkan på målarbetet. Aktiviteter har fått stå tillbaka för att ge utrymme för mer akuta åtgärder. Fyra av sex mål går i rätt riktning och två mål går delvis i rätt riktning.

Arbete har inletts med en ny verksamhetsplan som integrerar kvalitetsmål, ekonomiska mål och personalmål. Det finns goda förhoppningar om att det kommer att bli en bra modell. Genom att arbeta systematiskt med verksam-

Det nya socialpsykiatriboendet på Stenlidenvägen invigdes i september 2020.

Foto: Jonathan Hjort

hetsplaner ges förutsättningar att planera aktiviteter som har en tydlig koppling till respektive nämndmål.

Målet att egenmakten ska öka för personer i behov av stöd går i rätt riktning. Det återstår dock en del arbete innan målet är uppfyllt. Aktiviteter för att nå målet har tagits fram av respektive verksamhet. Det handlar bland annat om att utbilda personal både i olika arbetssätt för att göra brukaren mer delaktig i genomförandeplanen, men också användandet av välfärdsteknik för att möjliggöra mer egenmakt i vardagen.

Målet att tryggheten ska öka för personer i behov av stöd har inneburit en utmaning på grund av pandemin. Smittskyddande åtgärder har varit avgörande för att upprätthålla brukarnas känsla av trygghet. Inom äldreomsorgen kan man i årets mätning se att tryggheten bland brukarna har ökat på vård- och omsorgsboende men minskat med ett par procentenheter inom hemtjänst. Att variationerna inte är större i den upplevda tryggheten är ett gott tecken utifrån omständigheterna. Trygghet skapas även genom förutsägbarhet i genomförande av insatser och genom att trygga informationsöverföringen inom sjukvården. Målet bedöms gå i rätt riktning.

Måluppfyllelsen att öka klimatsmartheten i fordonsflottan är mycket god. Alla bilar drivs av icke fossila bränslen och elfordon och cyklar används i allt större grad.

Målet att minska matsvinnet hanteras genom att se till att beställningsrutiner följs. En del men långt ifrån alla enheter har kunnat leva upp till det på grund av situationen med Covid-19. Samverkan med serviceförvaltningen har dock upprättats för att arbeta mer systematiskt med att minska matsvinnet framöver.

Målet att bidra till minskade läkemedelsutsläpp har inte kunnat prioriteras tillräckligt under rådande omständigheter.

För att minska risken för smittspridning har arbetet med målet att stärka lokala samarbeten och utveckla samverkansformer med frivilligorganisationer pausats.

Framtiden

Arbetet med att utveckla verksamhetsplaner och fokusområden kommer fortsätta och intensifieras. Verksamhetsplanerna ska ligga till grund för uppföljning och utvärdering av kvalitet, arbetsmiljö och ekonomi. Även arbetet med välfärdsteknik och digitala arbetssätt kommer vara i fortsatt fokus.

Att sänka sjuktalet kommer vara av fortsatt viktig fråga. Det har visat sig att antal anställda per chef har en inverkan.

Ökat antal systematiska uppföljningar av biståndsbeslut kommer behöva genomföras för att säkerställa rätts-säkerhet, att insatserna följer behoven, samt effektiv hushållning med resurser.

Behovet av vård och omsorgsboende fram till 2030, samt framtida behov av gruppboendestäder för personer med funktionsnedsättningar inom ramen för LSS kommer att utredas.

Under 2021 ska ett arbete genomföras med att förtydliga processen kring träningslägenhet i syfte att ge fler brukare tillgång till insatsen. Målet är också att därigenom minska de köpta platserna och minska kön till boendena enligt LSS.

Korttidsverksamheten inom LSS, kommer genomlysas och jämföras med liknande kommuner. Behov finns även av nya lokaler för korttidsverksamheten. På sikt kommer målgrupperna förändras vilket kan komma att kräva en mer digitaliserad verksamhet.

Arbetsmarknads- och socialnämnden

Ordförande: Nina Ljungqvist (S)

Kostnaderna för försörjningsstöd, har minskat samtidigt som många kommuner i landet redovisar ökande kostnader utifrån en stigande arbetslöshet.

Nämnden ansvarar för individ och familjeomsorg, arbetsmarknad/sysselsättning samt mottagande av nyanlända flyktingar och konsumentvägledning.

Ekonomi

Nämnden redovisar 13,3 mkr lägre kostnader än budget. Utöver de åtgärder som vidtagits för budgetanpassning bidrar även ramtillskottet på 11 mkr, samt tillfälliga statsbidrag på 11 mkr i form av etableringsersättning till det förbättrade resultatet. Jämfört med 2019 års bokslut har utfallet förbättrats med 27 mkr.

Resultat			
Mkr	2020	2019	2018
Intäkter	131,5	151,4	190,8
Kostnader	469,0	493,5	550,6
Budgeterade skattemedel	350,9	328,3	325,6
Budgetutfall	+13,3	-13,9	-34,2
Bruttoinvesteringar	0,3	0,1	0,4
Nettoinvesteringar	0,3	0,1	0,4

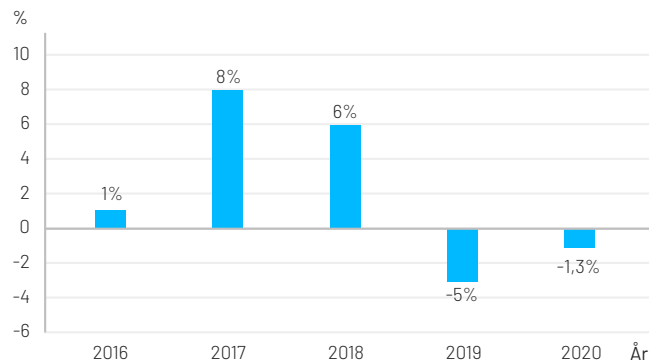
Ett aktivt arbete har bedrivits med att genomföra de åtgärder för budgetanpassning nämnden vidtog under 2018 och 2019. Av beslutade åtgärder om 43,2 mkr har effekt uppnåtts med 41,9 mkr.

Kostnaderna för försörjningsstöd minskade med 2%¹⁾ från 85 till 83 mkr. Satsningen "alla behövs i jobb", sammanslagningen av socialt stöd och försörjning och arbetsmarknadsenheten samt den handlingsplan nämnden beslutade om har haft effekt. Tillfälliga etableringsmedel samt extra anslag från kommunstyrelsen för extratjänster har möjliggjort ytterligare satsningar på arbetsmarknadsåtgärder, vilket också bidragit till att sänka kostnaderna för försörjningsstöd.

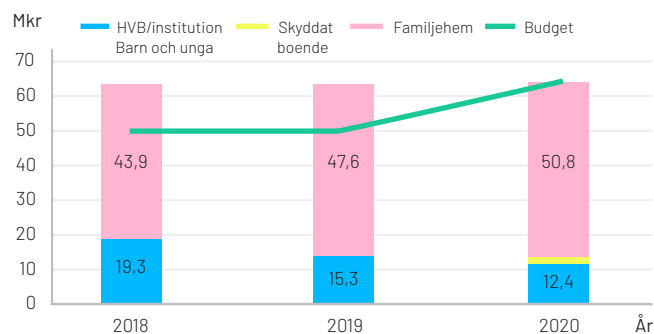
Sammanlagda placeringskostnader uppgår till 77 mkr, vilket är en ökning med 9%. Kostnader för HVB/institution barn och unga minskar samtidigt som placeringskostnaderna för familjehemsplaceringar och vuxna ökar.

¹⁾ Inräknat tillfälliga statsbidrag minskade nettokostnaderna med 9 %.

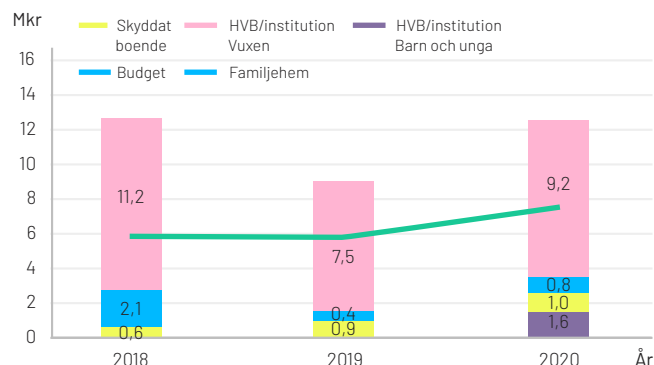
Nettokostnadsutveckling arbetsmarknads- och socialnämnden

Placeringskostnader familjestöd, mkr

Placeringskostnader/budget vuxen- och beroendestöd, mkr

Året som gått

Det är få processer som lämnats opåverkade på grund av pandemin. Det har lett till flertalet nyskapande och innovativa lösningar för att tillhandahålla insatser och bibehålla kvalitén. Negativa effekter är färre fysiska klientmöten liksom samverkansmöten och utbildningar.

Inom arbetsmarknads- och socialt stöd har förändringar gjorts för att korta kötiden för nybesök. Utvecklingen av Jobbcentrums verksamheter som är centrala för att få ut klienter i självförsörjning har varit i fortsatt fokus. Inriktningen har varit att i första hand erbjuda arbete/studier och externa praktikplatser. Arbetsträningsplatser i egna verksamheter för de som har behov av mer stöd har öppnats upp för fler kontakter med näringslivet och stadens förvaltningar.

En genomlysning har gjorts av den höga sjukfrånvaron bland personalen inom socialt stöd och försörjning, och åtgärder har vidtagits vilket resulterat i minskad frånvaro och lugnare arbetsmiljö.

Inom Familjestöd har ärendemängden och antalet utredningar ökat kraftigt, det har därför varit nödvändigt att förstärka med ytterligare personal.

Utifrån den ökade risken för social oro under sommaren på grund av pandemin skapades fler aktiviteter än vanligt inom resursforum. Antalet platser för sommarpraktik ökade och i juni anställdes två ungdomscoacher.

Resurscentrum mot hedersrelaterat våld och förtryck fortsatte att bedrivas som en förstärkt del av Barnhus Fyrbodal. Projektet finansieras av regeringen och är ett av fyra pilotprojekt under 2019 och 2020.

Genom fortsatt utveckling av hemmaplanslösningar inom vuxen och beroendestödet har antalet externa placeringar fortsatt minska. En nyutvecklad del av hemmaplanslösningarna för unga vuxna med samsjuklighet är "Nystart". Målet är att vara mer behandlingshem med heldygnsvård. Projektet är ett pilotprojekt och kommer att utvärderas 2021.

Den nyöppnade akutloggin för kvinnor innebär att Trollhättan nu har en modern och unik lösning för hemlösa kvinnor.

Hög arbetsbelastning inom budget, -skuld och konsumentrådgivningen har inneburit att det förebyggande fått stå tillbaka. Trots pandemin har det totala antalet serveringstillstånd som tilldelats varit högre än på många år. Lagen om tobak och liknande produkter som nyligen trädde i kraft har inneburit mycket arbete med tillståndsutredningar. Länsstyrelsen gjorde under året en tillsyn och granskade ett antal ärenden och tillsynen renderade överlag positiva omdömen.

Måluppfyllelse

Fem av sju mål går i rätt riktning och två mål går delvis i rätt riktning

Av nämndens mål är fyra kopplade till det prioriterade målet om ökad jämlikhet och trygghet med fokus på barn, unga och gamla. Pandemin samt gjorda budgetanpassningar har haft en negativ inverkan på målet för det förebyggande arbetet och det går därför endast delvis i rätt riktning. Målet att stärka den enskildes nätverk och förut-

Nyckeltal	2020	2019	2018
	Arbetsmarknads- och socialt stöd		
Antal unika individer i arbetsmarknadspolitiska anställningar.	348	410	502
Antal individer som ingår i hushåll som har försörjningsstöd, per senaste månad	1 280	1 945	*
Nettokostnad ekonomiskt bistånd kr/inv ¹⁾	*	1 848	1 836
Invånare som någon gång under året erhållit ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkning ¹⁾ .	*	5,4%	6,0%
Antal ärenden med försörjningsstöd (inom SSF) som avslutas.	757	649	803
Familjestöd			
Nettokostnad barn och ungdomsvård, kr/inv ¹⁾	*	2 313	2 197
Antal kvällar med uppsökande verksamhet inom Familjestöd.	242	159	164
Antal föräldrar som nåtts av effektinspirerande föräldramöten.	185	525	1 418
Antal bokade besök i Familjerådgivningen.	789	1 067	1 324
Antal genomförda servicespår inom Resursforum.	150	222	154
Vuxen- och beroendestöd			
Nettokostnad missbrukarvård totalt för vuxna, kr/inv ¹⁾	*	631	775
Antal skuldsaneringsansökningar som genomförs	81	80	86

¹⁾ Nationellt jämförelsemått. * Uppgift saknas.

sättningar på hemmaplan visar dock goda resultat. I arbetet med våld i nära relation och hedersrelaterat våld har antalet ärenden ökat men det har gått att hantera inflödet. Nämnden har varit framgångsrik i arbetet med att få klienter att hitta en egen försörjning. Kostnaderna för försörjningsstöd, har minskat samtidigt som många kommuner i landet redovisar ökande kostnader utifrån en stigande arbetslöshet.

Nämnden bidrar med insatser kring den ekologiska hållbarheten via arbetsmarknadsenheten där hållbarhetsperspektivet är centralt.

För att utveckla och stärka den lokala kraften har nämnden startat tre nya sociala företag. Aktivt arbete bedrivs för att bygga upp verksamheten och kunna anställa fler på sikt. Målet bedöms i nuläget delvis gå i rätt i riktning.

Nämndens har även ett eget mål att arbeta för en ökad och kvalitativ digitalisering. Arbetet har tagit ett stort kliv framåt och är nu en del av alla verksamheters utvecklingsarbete.

Områdeschef Anna Kindberg klipper bandet under invigningsceremonin för den nyöppnade akutloggin för kvinnor, vilket innebär att Trollhättan nu har en modern och unik lösning för hemlösa kvinnor.

Foto: Cecilia Wilson

Framtid

Bedömningen i omvärlden är att arbetslösheten kommer fortsätta öka som en konsekvens av pandemin. Tillika uppmärksammas ett ökat våld i nära relationer och fler barn som riskerar att fara illa.

Det finns fortsatt ett stort behov av förebyggande och tidiga insatser både ur ett socialt och ekonomiskt perspektiv.

Tilldelad budgetförstärkning 2021 innebär att förutsättningar finns för budgetbalans 2021.

Kontaktcentret kommer från och med 2021 att hantera en stor del av förvaltningens informationsärenden och en del enklare handläggning.

Samhällsbyggnadsnämnden

Ordförande: Mikael Sundström (S)

Startskottet har gått för den nya Stridsbergsbron, som kommer binda ihop den nya stadsdelen Vårvik med resten av staden.

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för det offentliga rummet genom stadsplaneringen – inklusive bygglov och lantmäteri, väghållning och parkverksamhet, samt miljö och hälsoskydd.

Ekonomi

Samhällsbyggnadsnämnden redovisade ett positivt utfall mot budget med 0,9 mkr.

Resultat	2020	2019	2018
Mkr			
Intäkter	32,7	35,0	39,4
Kostnader	154,8	148,5	145,3
Budgeterade skattemedel	122,9	113,7	107,7
Budgetutfall	+0,9	+0,1	+1,8
Bruttoinvesteringar	92,4	82,5	71,3
Nettoinvesteringar	89,6	79,1	59,3

Överskott inom vinterväghållning balanserar förhöjda kostnader inom beläggningsunderhåll och gatubelysning.

Året som gått

Den pågående pandemin har kunnat hanteras på ett bra sätt, och samtidigt medfört en ökad digital mognad och utvecklingen inom förvaltningen.

Barnperspektivet har varit i fortsatt fokus med ombyggnation av lekplatser och byggnation av köphestbana. Arbetet med trafiksäkerhet och mobilitet fortsatte.

Det antogs många detaljplaner, varvid Vårvik sticker ut lite extra. Det innebär ytterligare kliv mot målet 70 000 invånare 2030. En central händelse var startskottet för Stridsbergsbron.

Ett mer intensivt arbete inleddes med självkörande fordon tillsammans med näringsliv och akademi. AFRY som är ett internationellt företag inom teknik och design listade Trollhättan som en av de åtta hetaste städerna i Sverige. Ett arbete har inletts med innovationer, vilket kommer att få positiva effekter över tid. Det har även införts ett nytt stadsgemensamt GIS-system.

Drottningtorget blev klart med en ny byggnad som pryder torget.

Måluppfyllelse

Samtliga mål går i rätt riktning och nio av tio bedöms vara uppfyllda. Målet att minska klimat- och miljöbelastningen utifrån kommande klimatbudget uppnåddes inte. Anledningen är att först under december 2020 antogs klimatbudgeten centralt av staden och därav har arbetet inte kunnat påbörjas under 2020.

För att öka trivseln och tryggheten i de offentliga miljöerna har det genomförts trygghetsronder och även gjorts förbättringar av belysning vid otrygga platser. Flera åtgärder har genomförts i form av fartgupp och andra anpassningar för ökat trafiksäkerhet.

Arbetet med att utveckla attraktionskraften i centrum tillsammans med andra aktörer har varit intensivt. Hela 86% har känt sig nöjda med den dialog de har haft.

Kvaliteten som myndighetsutövare är fortsatt hög enligt nöjtkundindex.

Vid projektering av lekplatser och detaljplaner sker dialog med barn och ungdomar för att få med deras tankar och åsikter i ett tidigt skede.

För en hållbar stadsmiljö med ökad andel grönska och vatten har ett flertal åtgärder vidtagits. Riktlinjer för grönytefaktor har arbetats fram och antagits av KS, vilket är ett viktigt verktyg för att bygga en hållbar stad. Inventering har gjorts av invasiva främmande arter. Under 2020 har stort fokus lagts på att öka den biologiska mångfalden i Trollhättan.

Nyckeltal	2020	2019	2018
Nyanlagd asfalt, i procent av det totala vägnätet.	4,0%	*	*
Andel projekt där dialoger med barn och unga genomförts.	90%	*	*
Andel (%) relevanta detaljplaner där projektets påverkan på ekosystemtjänster har beskrivits.	27%	*	*
Andel detaljplaner som innehåller bostäder och som har god kollektivtrafikslokalisering.	89%	*	*
Antal bostäder i centrum	223		
Andel nöjda uppdragskunder i årlig serviceenkät.	89%	*	*
Antal inkomna bygglov.	711	*	*
Antal lagakraftvunna detaljplaner/områdesbestämmelser under året.	9	*	*
Antal framtagna byggrätter för bostadsändamål.	1 505	*	*
Antal miljösanktionsavgifter.	21	*	*
Antal ärenden på miljökontoret	2 060	*	*

* Uppgift saknas.

Arbetet med att anlägga cirkulationsplatsen Lärketorpsrondellen var en av investeringarna för Samhällsbyggnadsnämnden under året.

För att få fler Trollhättebor att gå, cykla, åka kollektivt eller samåka har nybyggnation och underhåll gjorts av gång- och cykelvägarna. Det har även satsats på förbättrad belysning.

För att minska riskerna kring förorenad mark har en strategi arbetats fram som antagits av nämnden. Miljökontoret finns med i ett tidigt planskede och även vid bygglovsremisser för att uppmärksamma eventuell problematik som kan uppstå på berörda fastigheter vid sanering.

Arbetet med att förbättra tillgängligheten i form av digitala tjänster pågår kontinuerligt. Kvalitetsförbättringen av fastighetsgränser ligger i fas för den kommande digitaliseringen av detaljplaner. Det har även tagits fram en e-tjänst för enskilda avlopp.

Investeringar

Årets största investering var Stridsbergsbron.

Nettoinvesteringar			
Mkr	Budg	Red	Avv
Stridsbergsbron	60,0	35,9	24,1
Lilla Spiköbron	12,0	0,3	11,7
Hjulkvarn 2020	10,6	14,5	-3,9
Olof Palmes gata	4,0	2,9	1,1
Offentlig belysning	3,5	3,7	-0,2
GC Överbyvägen	3,5	2,9	0,6
Kungsgatan	2,5	2,1	0,4
Sågaregatan/Elviusgatan	2,5	1,4	1,1
GC Sandhemsvägen	2,5	1,9	0,6
Cirk plats Lärketorpet	2,0	2,0	0,0
Parkeringsledningssystem	2,0	2,4	-0,5
Övrigt	19,4	19,4	-0,1
Summa	124,4	89,6	34,8

Nettoinvesteringarna uppgick till 89,6 mkr vilket är 34,8 mkr under budget. Arbetet med Lilla Spiköbron har ännu inte påbörjats. Arbetet på Stridsbergsbron tidigare planerade till 2020 är förskjutna till 2021-2022. Slutdatum för brobygget är dock bibehållet. Slutkostnaden för Hjulkvarn är bibehållen, men arbete som initialt planerades 2021 utfördes istället 2020.

Framtid

Att vara med och forma framtidens hållbara städer kommer kräva mod, nytänkande, handlingskraft, delaktighet och styrning.

Pandemin har inneburit ökad digitalisering, fler hemarbetande, ett ökat näthandlande, och mindre resande. En fortsatt klok stadsplanering kommer behövas för att ta tillvara de förändringar som skett.

Verksamheterna kommer behöva bli än mer effektiva i omställningen och driva på utvecklingen utifrån nya krav och förväntningar från omvärlden. Pandemin har gjort det här ännu viktigare att förstå och också bevisat att det går att driva utveckling snabbt.

Framtidens mobilitet är ett fortsatt fokusområde och en viktig del för att ställa om till ett hållbart samhälle. Trollhättan har flera företag som är involverade i utvecklingen och kommunens roll är att skapa förutsättningar att till exempel självkörande fordon kan bli verklighet. Det handlar även om att värna publika platser och gestalta dem med människan i centrum.

Att involvera barn och unga genom kommunikation och dialog kommer vara en viktig del i samhällsutvecklingen.

Kommunstyrelsen

Ordförande: Paul Åkerlund (S)

Hållbarhetsarbetet med Agenda 2030 som grund genom-syrar verksamheternas arbete och en hållbarhetsstrategi håller på att arbetas fram.

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan och har ett helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning. Styrelsen utgör nämnd för kommunstyrelsens förvaltning samt serviceförvaltningen.

Ekonomi

Utfall för exploateringsverksamheten redovisas utförligare under eget avsnitt.

Kommunstyrelsen redovisade 29,5 mkr lägre kostnader än budget. I överskottet ingår resultat från exploateringsverksamheten med 8,1 mkr. Exklusive exploateringsresultat redovisade kommunstyrelsen ett resultat om 21,4 mkr.

Resultat			
Mkr	2020	2019	2018
Intäkter	263,0	296,1	249,1
Kostnader	1 004,5	1 014,4	965,1
Budgeterade skattemedel	771,0	726,0	698,4
Budgetutfall	+29,5	+7,7	-17,6
Bruttoinvesteringar	70,5	39,9	64,2
Nettoinvesteringar	70,5	32,9	64,0

Den politiska verksamheten redovisade ett positivt resultat om 4,7 mkr. Utfallet är främst hänförligt till ett överskott inom anslag för utredningar och utvecklingsprojekt.

Kommunstyrelsens förvaltning redovisade ett överskott om 11,1 mkr. Kontaktcenter bidrar med 5 mkr och även pandemins inverkan på möjlighet att genomföra till exempel kompetensutveckling för personal samt vakaner bidrar ytterligare.

Serviceförvaltningen redovisade sammantaget 5 mkr lägre kostnader än budget. Måltidverksamheten har haft lägre kostnader bland annat beroende på lägre livsmedelskostnader när verksamheter haft hög frånvaro eller varit stängda. Ett målinriktat arbete för att minska matsvinn har även haft positiv påverkan. Kontoret Produktion och service har haft kostnader av engångskaraktär som påverkar resultatet negativt men redovisar ändå ett överskott 0,1 mkr.

Året som gått

Året har präglats av stadens hantering av pandemin. Flera avdelningar har arbetat med att samordna de åtgärder som vidtagits för att hindra smittspridning och säkerställa den kommunala verksamheten samt krishantering.

Samverkan med näringslivet och andra parter har varit av mycket stor vikt under pågående pandemi där ett flertal grupperingar och insatser har initierats under året. Efterfrågan på information och stödåtgärder har varit stor.

Införandet av Trollhättans Stads kontaktcenter har inletts, med syfte att ge invånarna en väg in vid kontakt med Trollhättans Stad, jämlik service samt att effektivisera organisationen.

Det omfattande arbetet med den nya stadsdelen Vårvik har fortsatt och saneringen av marken beräknas vara klar våren 2021.

Serviceförvaltningen har under året genomfört flertalet organisationsöversyner och förändringar i syfte att bygga upp och vidareutveckla en hållbar organisation, för att kunna möta förvaltningarnas och bolagens behov.

Flera beslut har fattats gällande köksutredningen, där man arbetat fram underlag för renovering av Källtorpsgårdens kök samt byggnation av ett nytt produktionskök. Lokalbehovsprocessen fortsätter under 2021 som en del i Trollhättans framtida måltidsförsörjning.

Måluppfyllelse

Kommunfullmäktiges tre prioriterade mål har av nämnden brutits ner till sex nämndsmål som alla helt eller delvis beräknas uppfyllas på sikt.

Ökad jämlikhet och trygghet med fokus på barn, unga och gamla mäts bland annat i vilken mån det har verkats för att öka tillgången på bostäder. För att öka barns rättigheter pågår ett arbete med att det i tjänsteskrivelser ska framgå hur beslut påverkar barns rättigheter.

Inom målet att öka hastigheten mot ett klimatsmart Trollhättan pågår arbete med att minska matsvinn och att minska köttkonsumtionen. Andelen förnybar energi har ökat från 89 till 96 procent och här kvarstår en utmaning att minska utsläpp från transporter. Den tidigare ökande trenden i resande med kollektivtrafik avtog på grund av pandemin.

Att arbeta för ett bättre näringslivsklimat ingår i att utveckla och stärka den lokala kraften. Antal inflyttade och nystartade företag har fortsatt öka trots pandemin, dock har förutsättningarna förändrats och de slutliga konsekvenserna går ännu inte att se.

Samverkan med civilsamhället startades upp under året men fick pausas men de insatser som genomfördes visar vikten av en långsiktig och bred samverkan, särskilt i svåra tider.

Nyckeltal	2020		
	2020	2019	2018
Trångboddhet i flerbostadshus	*	20,3	21,1
Förvärvsarbetande invånare 20-64 år	*	77,2	77,6
Upplevd trygghet utomhus	30	*	32
Upplevd tillit	28	*	29
Hållbart medarbetarengagemang, totalt värde	79	-	78
Utsläpp växthusgaser	*	*	127 800
Plastreduktion	138,7	108,4	100
Företagares nöjdhet med kommunens verksamhet (Insikt)	*	79	76
Valdeltagande	0	0	84,4
Besöksnäring		137 551	

* Uppgift saknas.

Nyckeltal	2020		
	2020	2019	2018
Matsvinn	19	*	*
Ekologiska livsmedel	31	33	39
Inköp av klimatsmarta livsmedel som minskar negativ påverkan av klimatet	1,95	*	*

* Uppgift saknas.

Investeringar

Nettoinvesteringarna uppgick till 70,5 mkr inklusive exploateringsprojekt. Byggnationen av kontaktcenter och Triss projektet fortsätter under 2021.

Nettoinvesteringar			
Mkr	Budg	Red	Avv
Exploateringsprojekt	96,9	43,6	53,3
Triss	3,4	0,0	3,4
Grevön förtätning	3,6	3,1	0,5
Kontaktcenter	6,5	2,4	4,1
Digitalt arkiv	2,8	0,7	2,1
Reinvestering Central IT	4,4	4,5	-0,1
Fastighetsförvärv mm	2,5	1,1	1,4
Övrigt	23,6	15,1	8,5
Summa	143,7	70,5	73,2

Framtid

Bostadsproduktionen i Trollhättan kommer enligt plan vara högre de närmaste fyra åren än den har varit de senaste tio åren, framförallt flerbostadshus. Stadens mål att nå 70 000 invånare innebär att planberedskapen måste vara god, när det gäller villatomter i kommunalproduktion behöver nya områden tas fram i kommande översiktsplan. Tillgång till attraktiva bostäder, bra kommunikationer, levande föreningsliv, ett brett kultur- och fri-

tidsutbud samt evenemang och möten ligger till grund för att Trollhättan, i stor konkurrens med andra kommuner, kan utvecklas som en attraktiv stad att leva, bo och verka i. Slussutbyggnaden kommer fortsatt vara ett omfattande uppdrag.

Under de tre kommande åren genomförs samverkan med Högskolan Väst kring ett forskningsprojekt, som handlar om bland annat hur invånare i tre stadsdelar i Trollhättan (med olika socioekonomiska förutsättningar) upplever delaktighet och inflytande i frågor om bland annat integration med utgångspunkt i den förändring som kommer att ske inom skolan under höstterminen 2021.

Fortsatt fokus på arbetet med förbättrat näringslivsklimat och Trollhättans attraktionskraft. Även arbetet med att skapa goda förutsättningar för befintligt näringsliv att utvecklas samt attrahera nya företag till Trollhättan fortsätter. Genom ökad samverkan mellan befintliga aktörer som stödjer entreprenörer och innovatörer till nyföretagande kan fortsatta insatser ge ökad effekt och leda till ökat nyföretagande.

Det pågår ett fortsatt arbete med totalförsvarsplanering och krisberedskap. Trygghetsperspektivet är en viktig del.

Det har även startats ett arbete med att ta fram en ny hållbarhetsstrategi som utgår från Agenda 2030.

Begreppsförklaring

Anläggningstillgångar

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med lång nyttjandeperiod. Exempelvis transportmedel och fastigheter. Finansiella anläggningstillgångar avser till exempel aktier och värdepapper som har längre förfallotid än ett år.

Ansvarsförbindelse

Ansvarsförbindelser är möjliga åtaganden där det är osäkert vad storleken på beloppet är och/eller vad som är infriandegraden.

Avskrivningar

Årlig värdeminskning av anläggningstillgångar beräknad utifrån förväntad nyttjandetid.

Avsättningar

Avsättningar är förpliktelser som är osäkra till belopp och/eller förfallotidpunkt. Pensionsskulden är en avsättning.

Balanskrav

Balanskravet är ett lagstadgat krav om att intäkterna ska överstiga kostnaderna i en kommun.

Balanslikviditet

Balanslikviditet är omsättningstillgångar i förhållande till kortfristiga skulder och anger betalningsförmåga på kort sikt.

Balansräkning

Visar den ekonomiska ställningen på bokslutsdagen. I anläggnings- och omsättningstillgångar framgår det hur kapitalet används. I eget kapital, avsättningar och skulder framgår hur kapitalet anskaffas.

Driftredovisning

En driftredovisning omfattar årets kostnader och intäkter för den löpande verksamheten.

Eget kapital

Skillnaden mellan tillgångar och skulder/avsättningar utgör eget kapital. Det egna kapitalet visar tidigare års ackumulerade överskott och således kommunens förmögenhet.

Exploateringsresultat

Skillnaden mellan försäljningsinkomster för exploateringstomter och kostnader för den sålda tomten. Oftast uppstår ett positivt resultat som ska finansiera de anläggningstillgångar (investeringar) som exploateringen medför.

Finansnetto

Skillnaden mellan finansiella intäkter och kostnader.

Investeringsredovisning

Avser utgifter för investeringar i byggnader och anläggningar, mark och inventarier. Den innehåller en specifikation av årets anskaffning av anläggningstillgångar. Nettoinvesteringar är årets investeringar minus investeringsbidrag med avdrag för investeringsbidrag och gatukostnadsersättning.

Jämförelsestörande post

En jämförelsestörande post är en transaktion eller händelse som har väsentligt belopp och är sällan förekommande.

Kassaflödesanalys

En kassaflödesanalys visar hur medel tillförts och används för den löpande verksamheten, investeringar samt finansiering och slutar i hur likviditeten har förändrats under en period.

Kortfristiga skulder/fordringar

Skulder och fordringar som förfallet inom ett år.

Ombudgetering

Ombudgeteringar används främst för investeringsanslag. Om ett investeringsprojekt försenas kan oförbrukad del av anslaget budgeteras på nytt nästkommande år.

Omsättningstillgångar

Omsättningstillgångar består av kortfristiga fordringar (förfaller inom ett år från bokslutsdagen) och likvida medel (pengar i kassa och bank direkt tillgängliga för betalning).

Pensionsskuld

Pensionsskulden visar åtagandet för nuvarande och tidigare anställdas hittills intjänade men ännu inte utbetalade pensioner.

Realisationsvinst/förlust

Skillnaden mellan försäljningspris för en anläggningstillgång och bokfört värde.

Resultaträkning

Sammanfattar årets intäkter och kostnader och visar årets ekonomiska resultat och hur det har uppkommit.

Resultatutjämningsreserv

Enligt kommunallagen är det möjligt att reservera delar av ett positivt resultat i en resultatutjämningsreserv. Denna reserv kan sedan användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel.

Rörelsekapital

Rörelsekapitalet består av skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder vilket visar den finansiella styrkan på kort sikt.

Skattekraft

Skattekraft är skattunderlag (kommunalt beskattningsbar inkomst) i genomsnitt per invånare.

Soliditet

Eget kapital i förhållande till de totala tillgångarna. Soliditeten visar hur stor del av dessa som finansieras med egna medel. Soliditet anger betalningsförmåga på lång sikt.

2021-03-24

Revisorerna i Trollhättans Stad

Till

Fullmäktige i Trollhättans Stad

Revisionsberättelse för år 2020

Vi, av kommunfullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse och nämnder samt genom utsedda lekmanrevisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamheten samt för återredovisning till kommunfullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt kommunfullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsd i kommunal verksamhet samt kommunens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Ur vår redogörelse av årets granskning vill vi särskilt lyfta fram resultat av granskning av kommunstyrelsens uppsikt över nämnder, bolag och andra kommunala organ. Granskningen visade på brister i styrelsens uppsiktsplikt, bland annat gällande att styrelsen inte definierat vad uppsiktsplikten innebär, att styrelsen som helhet inte tar del av all information eller har den insyn som krävs för att kunna bedriva en ändamålsenlig uppsikt. Revisionen ser det som angeläget att identifierade utvecklingsområden åtgärdas.

Revisionen har sedan tidigare särskilt följt arbetsmarknads- och socialnämndens, omsorgsnämndens samt utbildningsnämndens arbete med att nå en budget i balans. Omsorgsnämnden redovisar för 2020 ett ekonomiskt resultat om -1,2 miljoner kronor. Revisionen noterar att omsorgsnämndens underskott har minskat under året samt att nämnden beslutat om en handlingsplan med ytterligare besparingsåtgärder. Det finns dock fortsatt vissa otydligheter i nämndens ekonomistyrning och ekonomiuppföljning. Arbetsmarknads- och socialnämnden samt utbildningsnämnden redovisar ekonomiskt överskott.

Kommunrevisionen konstaterar att 2020 skapade omfattande utmaningar för kommunen mot bakgrund av Covid-19. Kommunsektorn har aldrig tidigare ställts inför situationen att hantera en global pandemi och en händelse som varit så utsträckt i tid. Samtidigt har kommunsektorn erhållit ekonomiska tillskott genom både kompensation för merkostnader och ökade statsbidrag. Kommunrevisionen avser att fortsatt följa hur

kommunstyrelsen och nämnderna arbetar med att hantera konsekvenserna av Covid-19 samt arbetet med ekonomistyrning.

Vi bedömer sammantaget att kommunstyrelsen och övriga nämnder har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. Kommunen följer dock inte lag om kommunal bokföring och redovisning avseende pensioner där man gör avsteg från blandmodellen. Kommunen har under åren 2006-2015 gjort extra pensionsavsättningar om 127 mnkr inklusive löneskatt redovisade som avsättning i balansräkningen i stället för som ansvarsförbindelse utanför balansräkningen.

Vi bedömer att styrelsens och nämndernas interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella och verksamhetsmässiga mål som kommunfullmäktige uppställt.

Vi tillstyrker att kommunfullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse och nämnder samt de enskilda ledamöterna i dessa organ.

Vi tillstyrker att kommunfullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2020.

Vi åberopar bifogad redogörelse.

Trollhättan den 24 mars 2021

Bo Swanér
Ordförande

Jörgen Jörgensen
Vice ordförande

Mats Häggner

Per-Olof Blixt

Anders Karlzon

Kokab Faris

Börje Gustavsson

Lennart Arveklev

Peter Broqvist

Bilaga:

Redogörelse för revision år 2020

Trollhättan – en stolt och innovativ stad med plats för framtiden

Trollhättans vision är att vara en stolt och innovativ stad med plats för framtiden.

Kraften och modet att förverkliga idéer finns här. Vi är drygt 59 000 invånare i kommunen som omfattar 412 km².

I Trollhättan finns naturupplevelser på nära håll. Ett näringsliv som utvecklar högteknologi, men också innehåller en snabbt växande filmindustri.

En stad att trivas i, där vi arbetar medvetet med miljön och ny miljöteknik.

Att vi fått flera utmärkelser för miljöarbetet är inte bara roligt utan visar att vi är på rätt väg.

Allt började med älven som människorna övervann och utvann kraft ur. Ny teknik föddes och industrierna växte upp.

Film i Väst samproducerar cirka hälften av all svensk långfilm och är ett gott exempel på att tekniken hittar nya vägar. Vår högskola tillhör de främsta i Europa inom arbetsintegrerat lärande.

**Trollhättans
Stad**